

NOVO MESTO – V torek dopoldne je švicarska delegacija, ki je na obisku v Sloveniji obiskala tudi tovarno zdravil KRKA.

TREBNJE – Za ponedeljek sklicano skupščino temeljne kulturne skupnosti so zaradi neakceptiranosti postavili na popoldniški čas. Kandidat za novega predsednika je inž. Jože Falkner.

RIBNICA – Področni posvet za območje občine Ribnica, Kočevje in Grosuplje o osnutku družbenega plana razvoja Slovenije je bil v torek.

KOČEVJE – Spet je bilo vloženo v rezervno črpalnico kočevskega vodovoda v Slovenski vasi, to so ugotovili v ponedeljek pri HYDROVODU.

RIBNICA – O delu davčne službe v občini in predlogu Kluba zdravilnih alkoholikov za prepoved točenja alkoholnih pijač v jutranjih urah je razpravljal v ponedeljek svet za družbeni plan in finance.

BREŽICE – Svet za šolstvo se je na ponedeljkovi seji odločil za ukinitve 3. in 4. razreda na podružnični šoli v Skopcih. Otroci se bodo poslej šolali v Brežicah.

TREBNJE – S ponedeljkom so v gostiških podražili abonentska kosila za 50 odstotkov, od 8 na 12 dinarjev. To utemeljuje s podražitvijo mesa in kmetijskih pridelkov.

MIRNA – Najmanj 900 kopalcev – toliko so prodali vstopnic – se je v nedeljo hladilo v naravnem kopalšču pod miranskim gradom, ki ga je miranska krajevna skupnost vzorno popravila. To je rekordno število, odkar je zgrajeno.

GRABLJICE, MLATIČI, dolge vrste narodnih noš peš in na konjih, pa gasilci, lovci, člani Zveze borcev s prapori, pevke in pevci, 28 pevskih zborov iz zamejstva in raznih slovenskih pokrajin, nad 4.000 ljudi na velikem zborovanju v nedeljo popoldne pred šolo v Sentvidu pri Stični – to je zunanja podoba III. kulturnega tedna v grosupeljski občini. Bilo je lepo in zanimivo: več o tem v sredini današnje številke! – (Foto: Tone Gošnik)

ZAČELA SE JE JAVNA OBRAVNAVA NAČRTA

»V osnutku tega načrta se ne najdemo«

S posvetov o srednjeročnem načrtu razvoja Slovenije v Novem mestu in Krškem, s katerimi hočejo sestavljavci izpopolniti predvidevanja

Gledano z dolenskim očmi, je osnutek družbenega načrta razvoja Slovenije zelo pomanjkljiv. „V njem se ne najdemo,“ takšne ugotovitve smo lahko pričakovali, saj je naravno, da vsakdo išče sebe, ker ima, če je konkretno naveden, več jamstva, da bo zapisano tudi uresničeno.

Na posvetovanju v Novem mestu so menili, da osnutek načrta ni usklajen z dolgoročnimi cilji glede izobraževanja, da bi morala republika za srednje šolstvo prispevati vsaj polovico stroškov (Jože Suha-dolnik), da nista zajeta v manj razvita območja Suha krajina niti osrednjedolenjsko gričevje (Marjan Simič), da ni ustrezno obravnavan rudnik Kanizarica, v delu, ki obravnava turizem, pa Kolpa (Franc Cimerman), da je v načrtu zanemarjen problem oskrbe z vodo na Dolenjskem ter da je premalo trden zunanjetrgovinski režim (Franc Košir).

Nadalje so dokazovali, da bodo dohodki kmetijskega prebivalstva, če bo tak plan uresničen, še bolj zmanjšani, da ni ustreznih rešitev za odpravo razdrobljenosti kmetijskih zemljišč in socialnih stisk kmečkega prebivalstva (Alojz Metelko). Osnutku zamerijo, da ne predvideva nujno potrebnega pospešenega razvoja manj razvitih ter ne vsebuje napovedi, v kakšnem času bo zmanjšana razvojna zaostanek (Ciril Pungartnik), razen tega pa ne predvideva dovolj nagle rasti zaposlenosti (Jože Godnjavec). Marjan Jenko je na posvetovanju menil, da bi bilo nujno potrebno uvesti tudi v Sloveniji za modernizacijo cest javna posojila.

V Novem mestu so dodali tudi, da na Dolenjskem ne moremo soglašati s tem, da ima v načrtu prednost gradnja bolnišnic (dr. Albin Pečaver) in da v delu, ki govori o razvoju RTV, ni predvidenih lokalnih radijskih postaj (Jože Škuřca). Menili so še, da bi bilo treba v slovenski razvojni načrt jasneje vključiti občinske načrte (Franc Zidar), tehtne pripombe pa so imeli tudi k metodologiji sestavljanja osnutka srednjeročnega načrta razvoja Slovenije.

M. LEGAN

Predstavniki Posavja so pretresali osnutek 5-letnega razvojnega načrta Slovenije v torek v Krškem. Obisk ni bil najboljši, pripombe pa so udeleženci izrekli kar precej. Zadržali so se predvsem pri svareh, za katere menijo, da jih planerji niso upoštevali ali so jih pomanjkljivo predstavili. Jože Radej je na kratko povzel pripombe z zasedanja delegatov občin. Med drugim je omenil pomodernizacijo cest javna posojila. (Nadaljevanje na 4. strani)

V Čateskih Toplicah razstavlja v hotelski avli svoja olja, tempere in grafike skupina slikarjev pod imenom „Grupa 69“. Razstava je vzbudila precej zanimanja med obiskovalci. – (Foto: M. Jaranovič)

Kdo so neznanji junaki?

V grobnici še 35 neznanjih padlih

Občinski odbor ZZB NOV Kočevje bo obnovil spomenik in grobnico padlih na novem pokopališču v Kočevju. Ob tej priložnosti bodo dopolnili tudi spominsko ploščo z imeni padlih borcev in žrtev fašističnega terorja, ki so padli ali bili ubiti na območju Kočevja oziroma okoliških vasi in so pokopani v partizanski grobnici.

V skupni grobnici leži 167 žrtev in borcev, vendar je med njimi še okoli 35 neznanjih. Na občinskem odboru ZZB v Kočevju so sklenili, da bodo še do 31. julija letos zbirali imena in priimke padlih, ki počivajo

v tej grobnici, a njihova imena niso vklesana na spominski plošči. Kdor torej ve za padlega, ki je pokopan v Kočevju, naj njegove podatke čimprej sporoči v Kočevje.

Grobnica in spomenik padlih borcev bosta predvidoma prenovljena še letos. J. P.

NI KRIVDA NOVE FIRME NE NJENEGA VODSTVA, DA SO

Cene višje v vseh lokalih

»Odmrznitev cen nas je zatekla prvi dan poslovanja pri VIATORJU«, pravi Karel Vardijan na očitke, da so cene čez noč poskočile

V Metliki, še bolj pa v Črnomlju, so bili gostje razočarani, ko so morali 1. julija v lokalih družbenega gostinstva za običajno naročeno jed ali pijačo odšteti tudi še enkrat več. „To je prvi rezultat združitve“, so zabavljali in se pridušali, da se bodo preselili k zasebnikom.

Kaj je v ozadju občutnih podražitev, je povedal Karel Vardijan, vršilec dolžnosti direktorja nove poslovne enote Viatorja v Beli krajini: „Ob začetku skupnega poslovanja nam težav tako in tako ne manjka, da pa bo mera polna, nas je zajela odmrznitev cen gostinskih storitev in sprememba zveznega prametnega davka ravno prve dni poslovanja pod firmo VIATOR. Višje cene niso

maslo novega podjetja ne njegovega vodstva. Tiste, ki tako negodujejo, bi rad samo vprašal, ali dobi prodajalec živine za kilogram žive teže teleta 12 din kot lani ali 24 din, kobilkor je zdajšnja cena. Gostje najbrž ne vedo, da moramo nabavne cene pijač plačati 35 do 50 odst. dražje kot 26. novembra lani, ko je bila objavljena zamrznitev? “

(Nadaljevanje na 4. strani)

Prvak Ukmar

V Novem mestu se je v torek končalo 24. slovensko prvenstvo v šahu za mladince. Med 24 igralci je zmagal Ukmar iz Sežane. Najboljši Dolenjec je bil Novomesčan Pucelj in sicer 11., 12. je bil Mohar iz Kočevja, 13. Poredoš iz Novega mesta, 15. Čuk iz Kočevja in 16. Komelj iz Novega mesta.

Dr. Jože Brilej v Žužemberku

Na nedeljski proslavi krajevnega praznika v Žužemberku bo govoril dr. Jože Brilej, podpredsednik skupščine SRS. Krajevne organizacije vabijo domačine in prijatelje Suhe krajine na proslavo z zanimivimi prireditvami!

Zlati NOVOTEKS

Po vrsti modnih revij v različnih krajih Jugoslavije so podelili nagrade najboljšim tekstilnim tovarnam. Novomeski Novoteks je dobil zlato Kolajno Modfest; podelili so mu jo za najvišjo kakovost tkanin, ki jih izdeluje. Na tem letošnjem jugoslovanskem festivalu mode je sodelovalo več kot 50 proizvajalcev tekstilne stroke iz vseh naših republik.

Zmagal je Tržičan

Na preurejeni stezi v Prilipah pri Brežicah, je 9. julija spremljalo državno prvenstvo v motokrosu nad 2.000 gledalcev. Zmagovalca je odločila nadvse zanimiva druga vožnja, v kateri je bil prvi Tržičan Janez Pernuš. Osvojil je tudi končno prvo mesto. Drugi je bil Zelsko Živoder iz Kutine, tretji Zlatko Zemljarič iz Zagreba. Med domačini se je najbolje uvrstil Jurij Lampe in zasedel 11. mesto.

V. P.

1 DINAR
DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

POSEL JE POSEL: sevniški Stilles po posebnem dovoljenju izvažajo izrael hotelsko opremo v vrednosti 3 milijonov dinarjev. Na montažnejši, brž ko izdelajo večjo serijo, jo odpremo. – (Foto: Zveznik)

ZVONE KOKALJ

VREME
Deževje, ki je v torek zajelo Slovenijo, je povzročilo večje množine padavin predvsem na Štajerskem, v osrednji Sloveniji in na Dolenjskem.
Nad zahodno Evropo se ponovno krepi visoki zračni pritisk. V drugi polovici tedna se tam obeta ustaljeno in sončno vreme.

Zelenjave in sadja ne bi smeli podcenjevati! - Cene so pomembnejše kot stare navade - Upravičene razlike v cenah

Zdravniki pravijo, da pojedemo preveč kruha in premalo sadja ter zelenjave. Sicer pa se ni treba čuditi, da je tako, ko pa sta sadje in zelenjava tako draga v primerjavi s kruhom. Dovolj si ju lahko privoščijo le tisti porabniki, ki ju pridelajo sami, mnogi delavci pa si pri sedanjih cenah ne morejo.

Neustrezna prehrana - veliko kruha in premalo sadja in zelenjave - ni le posledica starih navad, ko so ljudje menili, da potrebujejo le močno hrano, ampak je odvisna tudi od cen ali celo predvsem od njih. Cene v trgovini in na živilskih trgih pa so veliko manj odvisne od pridelovalcev kot od odkupovalcev in prodajalcev - trgovcev. Pridelovalci sadja in zelenjave dobijo pogosto za svoje pridelke tako malo, da se jim jih ne splača ali ne ljubi pridelovati. Kadar je malo pridelkov, pa so cene na trgu še višje. Le tako je moči razumeti, zakaj sta sadje in zelenjava v nekaterih majhnih mestih dražja kot v velikih.

Trgovci trdijo, da ne presega dovoljne 21,5 odstotne povprečne marže pri prodaji sadja in zelenjave. Kako lahko to dokažejo z računi, ne vemo - vemo pa, da prodajajo svoje blago po 100 do 200 % višji ceni, kot je dobil zanj pridelovalec. Nihče jih ne vpraša, kako to naredijo, saj so cene sadja in ze-

lenjave proste, razen letos, ko so v trgovini zamrznjene na lanski ravni. A nihče tudi ne vpraša, ali so lanske cene ustrezale.

Cene sadja in zelenjave so v mestih visoke tudi zaradi pomanjkljive organizacije pridelovanja in prodaje. Trgovci ne potrebujejo take organizacije, saj veliko povpraševanje lahko ublažijo z višjimi cenami, manjši promet pa nadomestijo z večjo razliko med odkupno in prodajno ceno. Naj se obrne, kakor se hoče, zanje je vedno prav tudi brez organiziranega pridelovanja.

Nekaterim vrtničarjem, ki prinašajo svoje pridelke sami na trg, se zdi, da so cene zelenjave in sadja prej prenizke kot previsoke. Seveda, ko pa še vedno pridelujejo tako kot v starih časih. Če pa upoštevamo, da je tudi v Sloveniji moči pridelati na enem hektaru 30.000 do 40.000 kg paradižnika ali 8000 do 10.000 kg jagod, pa tako mnenje ne vzdrži razprave. Marsikateri kmet bi se lahko na

Premirja, ki sta ga na Severnem Irskem sklenili IRA, tajna prepovedna irska republikanska armada in britanska vojska, je konec. Strelji in eksplozije so zopet vsakdanjost, mrtvih je vse več. Nihče ne ve natančno kdo je praznopravični začel, obe strani obtožujeta druga drugo. Toda to je vsekakor manj pomembno kot dejstvo, da znova teče kri in da zopet padajo žrtve. Na sliki: sovraštvo do britanskih vojakov (sklenili so, da jih bodo poslali tja še 1.200, s čimer jih bo že 16.700) je vcepljeno že med najmlajše, ki z metanjem kamnov na britanske vojake v avtomobilih izpričujejo svoja čustva. (Telefoto: UPI)

malem posestvu dobro preživljal s pridelovanjem jagodičevja in zelenjave, če bi to kdo organiziral. Delavci bi imeli cenejšo hrano kot zdaj, ko je treba dovažati te stvari iz oddaljenih krajev.

Ker sta sadje in zelenjava enako pomembna za zdravo prehrano ljudi kot kruh in meso, bi moral kdo skrbeti, da cene ne bi bile previsoke. Trga ne bi smeli prepuščati le trgovcem ali neorganiziranim pridelovalcem. Ni nujno, da bi cene določali s predpisi ali omejevali kot pri kruhu in mesu. Skrbeti bi bilo treba za večjo založenost naših mest s takimi živili. To je moč doseči tudi z organiziranim pridelovanjem, ki bi pridelovalcem hkrati jamčilo najnižje, še donosne odkupne cene, na trgu pa omogočilo večjo konkurenco.

Razlike med odkupno in prodajno ceno bi bilo treba določati drugače kot sedanjo maržo. Preprečevati bi bilo treba, da bi marže pobirali tudi nepotrebni posredniki, kot se dogaja zdaj. Če kdo želi nepotrebne posrednike, naj si z njimi deli svojo maržo.

JOŽE PETEK

„Presneto sem že utrujen od te dolge poti in komaj čakam, da se bom malce okopal v morju. Zelo se veselim prvega skoka v vaš lepi Jadran,“ je izjavil potnik med neuradnim klepetom na beograjskem letališču ta teden. Spričo velike vročine, ki nas je zajela pred dnevi, je tem besedam prav lahko verjeti - pa čeprav so prišle iz ust uglednega državnika. Izrekel jih je namreč William Rogers, ameriški zunanji minister, ko je prišel na uradni obisk v Jugoslavijo ob koncu precej dolge in očitno naporne turneje po več državah... težak je kruh politikov...

Medtem pa se je v Miami Beachu začel izbor kandidata demokratske stranke, ki bo jeseni izzval v neposrednem dvoboju sedanjega predsednika, republikanca Richarda Nixona. Oblasti so se zdale, da ne bo prišlo med koncencijo v Miami Beachu na Floridi do hujših spopadov, pa so tja poslale nič manj kot 2.500 padalcev, vojaških policajev in mornariških strelcev... velike okrepitve za lokalne policijske sile: veliko razbitih črepinj in polomljenih nosov...?

In hkrati ko se nekateri na vso moč potegujejo za stolčke, se je nekdo drug sklenil odpovedati svojem: znani in tudi pri nas že nastopajoči britanski filmski igralec Richard Burton je namreč izjavil, da bo prenehal z snemanjem filmov in se umaknil. In sicer kam? Nikamor drugam kot v znano angleško univerzitetno središče Oxford, kjer naj bi poučeval na neobveznih predavanjih. Toda samo spomladi, poleti in jeseni, je pristavil, kajti pozimi bom na počitnicah v Mehiki... le kako si bo mogel to privoščiti z učiteljsko plačko, revček...?

Neki znanstvenik nemškega rodu, ki poučuje na univerzi v Kaliforniji, pa je iznašel nekaj, kar utegne zelo razveseliti vse tiste, ki so zaskrbljeni zaradi vse večjih kupov odpadkov iz plastičnih mas - ti kot je znano ne zgrijejo in ostanejo tam, kjer so jih ljudje odvrli. Trdi, da bodo izdelki iz njegove nove snovi izginili v največ 150 dneh - preprosto se bodo razkrojili...

(Iz zadnjega Pavlihe)

- Veš, Matevž, zdaj se bodo dobili traktorji.
- Eh, pa ravno zdaj, ko sem se že navadil!

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Usmerjanje DELITVE DOHODKA in osebnih dohodkov - z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi - ki smo se zanj odločili ter ga v naši republici praktično začeli uveljavljati že lani, je bilo vsekakor zelo velik korak na poti našega družbenega razvoja, medsebojnih odnosov, in tako eno temeljnih vprašanj našega družbenega sistema. Sedaj, po določenem času, je torej prav, da pogledamo rezultate tega velikega koraka - da ugotovimo, ali je bila ta pot prava in ali je mogoče na njej še kaj izboljšati. Zategadelj je razumljivo, da je CK ZKS na tokratni seji (ta ponedeljek) posvetil največ pozornosti prav tem vprašanjem, ki jih je imel na dnevnem redu.

Temelj za razpravo je bila izčrpna razčlenitev dosedanjih rezultatov, ki smo jih dosleli s sistemom DRUŽBENEGA DOGOVARJANJA in SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMEVANJA v pogledu delitve dohodka in osebnih dohodkov. Ta razčlenba, podprta z določenimi podatki, kaže, da so delovne organizacije že lani - torej po uvedbi sistema dogovarjanja pri delitvi dohodka - izločale precej več sredstev v sklade, kot pa so jih namenjale za delitev v obliki osebnih dohodkov.

To je vsekakor zelo pozitiven rezultat novega sistema, saj je bil eden njegovih temeljnih ciljev ta, da okrepimo razširjeno reprodukcijo, da okrepimo rast družbene MATERIALNE OSNOVE, saj brez tega ni napredka, ni proizvodnje, ni celotne družbene rasti. Ob tem je pomemben tudi premik v miselnosti posameznikov: delavec, ki se v delovni organizaciji odloča za razporeditev dohodka v sklade, tega ne dela več pod pritiskom ali po direktivi, marveč začne razumevati (kolikor ni to razumel že doslej), da si le tako zagotavlja tudi svoj življenjski obstoj, saj njegova življenjska raven raste hkrati z rastjo njegove delovne organizacije. Nekaj podatkov, ki kažejo rezultate sistema dogovarjanja pri delitvi dohodka: v dejavnostih, kjer imajo nasploh nizek OD, so

posebne novega sistema osebni dohodki povečali za 23 % v povprečju, v tistih dejavnostih pa, kjer so imeli že doslej visoke OD, znaša povprečno povišanje le 11 % - kar pomeni da se je z novim sistemom vendarle zmanjšala že kar preveč razlika med NAJVIŠJIMI IN NAJNIZJIMI osebnimi dohodki v republici. Začetna bojazen, češ da bodo nekateri kljub družbenemu dogovoru občutno presegali zastavljene okvire delitve (ter za to kajpak plačevali „kazen“ v obliki

Usmerjanje delitve prestalo izpit

posebne davka), se navsezadnje le ni uresničila: podatki kažejo, da kakšnih 36 % vseh podpisnikov samoupravnih sporazumov sploh ni doseglo niti zgornje dovoljene meje pri delitvi dohodka, namenjenega OD, in da je samo 2,8 % teh podpisnikov „slo čez rob“, da so torej navkljub vsemu še vztrajali na izplačevanju čezmerno visokega OD.

Tokratna ocena CK ZKS je bila, da je sistem družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja glede delitve dohodka kljub nekaterim dosedanjim pomanjkljivostim vendarle ustrezen in spodbuden - pa ga bo treba z novimi DEJAVNIMI POBUDAMI ZK še nadalje izpolnjevati ter ga dograjevati.

Morda poglobljiva misel, ki je bila ob tem izrečena, je bila, da so s tem korakom v praksi preizkusili načelo, da za delitev dohodka ni potrebna administrativna ureditev

v obliki kakšne državne prisile, temveč da lahko tudi to temeljno vprašanje rešujemo po SAMOUPRAVNI POFI. O tej aktualni problematiki - torej o sistemu delitve dohodka, še posebej z vidika novih ustavnih določil - bo celovito razpravljal CK ZKS ponovno na seji, ki bo letos septembra.

Osnutek srednjeročnega razvojnega načrta Slovenije (za obdobje 1971-1975) je sedaj že v vsestranski razpravi; ta ponedeljek so o njem razpravljali tudi delegati občin na zasedanju v republiški skupščini - pri čemer so nedvomno opozorili da sedanji osnutek žal le premalo upošteva USKLAJEN RAZVOJ vseh območij v republici, posebno manj razvitih. Vse kaže, da bo poslanska razprava o tem osnutku srednjeročnega načrta še zelo vroča, preden bomo ta načrt dokončno dobili. Res pa je, da vsaj za nekatera razvojna področja - denimo za razvoj INFRASTRUKTURE (za gradnjo cest itd.) - naša republika nujno potrebuje vsaj kolikor toliko usklajeno načrtno dejavnost, tako da je kljub zamudi sprejem tega srednjeročnega načrta več kot nujen.

Konec prejšnjega tedna (minuli petek) je bila na ustanovnem občnem zboru v Ljubljani ustanovljena ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE. Ta republiška skupnost našega kmetijstva je nastala iz resnične potrebe - saj se že leta dolgo kaže nujna po povezovanju zasebnega kmetijstva z družbenim kmetijstvom in tudi z gospodarstvom. Prav to pa so - poleg drugega neposrednega dela - temeljne naloge nove ustanovljene republiške Zadrzne zveze. Med drugim omenimo, da bo nova Zadrzna zveza hkrati z drugimi skrbela tudi za urejanje kreditiranja zasebnega kmetijstva, kar je ena od poti za utrjevanje našega kmetijstva nasploh. Za predsednika nove Zadrzne zveze Slovenije je bil izvoljen Andrej Petelin.

In še novica o podražitvi izdelkov naše avtomobilske industrije - ki so jo avtomobilske tovarne terjale že dolgo, pa je ZIS sedaj le pristal nanjo: po odobritvi zveznega zavoda za cene so se tokrat podražili avtomobili iz Unisa, Tomosa in Crvene zastave nekako za 9 do 18 % (gre za proizvodne cene), tako da stane popularni „fičko“ (če omenimo samo ta podatek) po novem že kar 24.708 dinarjev! Zdi se, da inflacijskih tokov spričo divjih vrtincev cen pri nas le še ne bomo uspeli tako kmalu zaustaviti...

tedenski zunanjepolitični pregled

Osnovna zunanjepolitična dogodka minuli teden v Jugoslaviji sta bila obiska indijskega predsednika Girija in ameriškega zunanjega ministra Rogersa. Predsednik Indije je prišel na vabilo predsednika Josipa Broza Tita in se je pri nas zadržal pet dni - med drugim je bil en dan tudi v Sloveniji. Obisk sodi že v tradicionalne osebne stike med najvišjimi jugoslovanskimi in indijskimi voditelji. Razgovore, ki sta jih imela oba predsednika in njuni sodelavci, ocenjujejo kot nadaljnje utrjevanje medsebojnih odnosov, hkrati pa so jih izrabili tudi za izmenjavo mnenj o mednarodnem položaju in s tem v zvezi o dejavnosti neuvršenih. Indija in Jugoslavija sta temeljna kamna v zgradbi, ki se je od prve Beograjske konference že lepo povečala, čeprav hkrati velja, da tudi na tem področju obstajajo določeni problemi. Kar zadeva jugoslovansko-indijske odnose, je bilo znova poudarjeno, da so dobri in da se razvijajo v duhu popolnega obojestranskega razumevanja. Državnika sta v skupnem sporočilu, objavljenem po pogovorih, ugotovila tudi svoja znana stališča glede mednarodnih vprašanj. Ta stališča so enaka ali pa so si podobna. Ob koncu obiska je indijski predsednik povabil predsednika Tita naj obišče Indijo. Povabilo je bilo sprejeto z zadovoljstvom.

Obisk ameriškega zunanjega ministra Williama Rogersa je bil sicer krajši in na nižji ravni, kljub temu pa so bili razgovori, ki jih je gost iz Združenih držav Amerike imel s svojim jugoslovanskim kolegom Mirkom Tepavcem (ta ga je tudi povabil na obisk) ter predsednikom Titom, ki ga je sprejel na Brionih, zelo koristni. Rogers je prišel v Jugoslavijo ob koncu svoje turneje, med katero je obiskal več dežel. Med drugim je bil tudi v Romuniji in na Madžarskem. Med razgovori pri nas sta obe strani izrazili zadovoljstvo, ker se stiki med obema državama zadnje čase vse bolj krepijo, kar je nedvomno tudi posledica lanske letošnje obiska jugoslovanskega predsednika v Združenih državah Amerike in še pred tem ameriškega v Jugoslaviji. To se še posebej pozna pri krepitvi ekonomskega sodelovanja, saj smo, denimo, lani prvič v zgodovini dosegli več kot 300 milijonov dolarjev vredno izmenjavo blaga v obe smeri. William Rogers je seznanil predsednika Tita z razgovori, ki jih je imel v Moskvi in Pekingu predsednik Nixon in pri tem znova poudaril, da v teh razgovorih niso dosegli nikakršnega sporazuma, ki bi šel na škodo tretjih dežel. Prav tako so med sedanjim obiskom izmenjali stališča glede konference o evropski varnosti in sodelovanju, pri čemer sta obe strani menili, da lahko ta

konferenca uspe le, če je temeljito pripravljena. Jugoslovani menijo, da mora konferenca razpravljati o miru v Evropi kot celoti in ne samo na posameznih področjih, s čimer se Američani strinjajo - čeprav imata sicer obe strani o nekaterih drugih vidikih konference tudi stališča, ki niso enaka. Razlike v jugoslovansko-ameriških stališčih so tudi pri nekaterih drugih

Giri in Rogers v Jugoslaviji

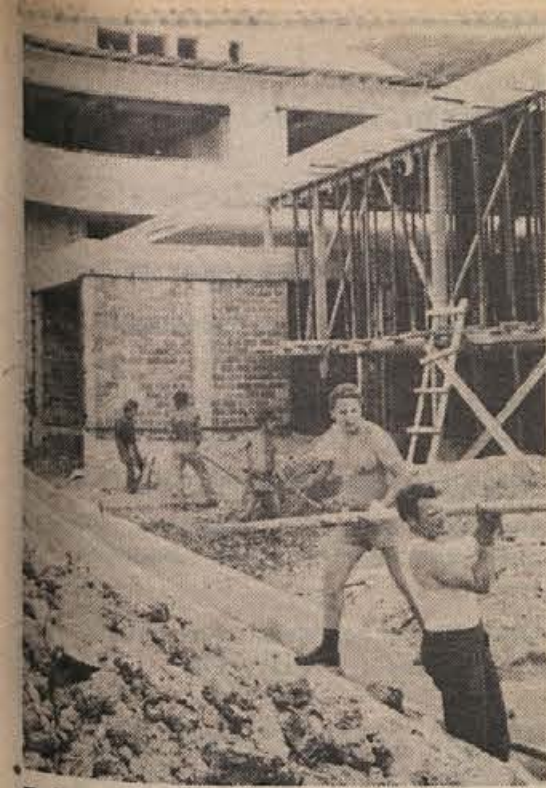
gih mednarodnih vprašanj (nedvomno najbolj izrazite v vietnamskem), vendar to ni ovira za sicer dobro sodelovanje med obema državama na vseh področjih. Prav vztrajanje na poglobljanju sodelovanja tam, kjer tako sodelovanje ni omejeno z aktualnimi dogodki, po svetu in razlikami v stališčih, bo še naprej osnova za jugoslovansko-ameriški dialog.

Medtem pa sta se v dveh evropskih državah zgodili tudi pomembni personalni spremembi. V Franciji je predsednik Pompidou sprejel odstop dosedanjega predsednika vlade Chabana Delmasa in kot njegovega naslednika imenoval zunaj Francije nemara ne tako znanega Messmerja. Odstop premiera je posledica globljih nesoglasij med njim in predsednikom republikanskega Delmasov naslednik velja za ortodoksnega degaullista.

Tudi v Zvezni republici Nemčiji je prišlo do sprememb. Karl Schiller, zvezni finančni in ekonomski minister je odstopil, na njegovo mesto pa je kancler njegovo mesto pa je kancler Willy Brandt imenoval Helmuta Schmidta. Tudi tu je šlo za nesoglasja glede nekaterih ekonomskih in finančnih ukrepov, vendar ima ta odstop nekoliko globlji pomen zato, ker je prišel ob koncu izredno močne konfrontacije med vladnimi silami in opozicijo. Po trenutnem položaju, ki ga označuje rahlo pričitniško zatišje, je moč pričakovati na zahodnonemški politični sceni zopet močnejše sunke jeseni. Za 3. decembra so namreč med drugim predvidene tudi splošne parlamentarne volitve.

TELEGRAMI

ISLAMABAD - Pakistanski parlament se je sešel na izredno zasedanje, da bi ratificiral mirovni sporazum, ki sta ga nedavno v Simli podpisala predsednica indijske vlade Indira Gandhi in pakistanski predsednik Zulfikar Ali Buto. BONN - Drugi letošnji val motoriziranih turistov je minuli vikend povzročil, da so bile avtomobilske ceste v ZR Nemčiji znova zatrpane. Ponekod so bile kolone dolge tudi po 30 km.

Turistična sezona trka na vrata in Pionirjevi delavci na Čateškem hribu pri Brežicah hitijo, da bo nova restavracija Petrola pravočasno nared. Gostinski delavci računajo, da bodo začeli streči v novem objektu že prvega avgusta. (Foto: Jožica Teppy)

Na sobotnem sevniskem sejmu prodaja ni in ni šla. Do desete ure so prodali le oslco, in to za 1.000 dinarjev. Mesarji namreč niso bili navdušeni nad „sproščeno“ ceno druge živine. Sicer pa oslica ni namenjena za zakol, v hrib bo nosila mesečno zalogo živil. — (Foto: Železnik)

Komaj zgrajeni most pri modernizaciji ceste Impoljca-Pijavsko je na eni strani „počepnil“ pod buldožerjem. V petek so ta del podirali. Dela izvaja novomeško Cestno podjetje. Na sliki: eden vrta, dva gledata. Kdaj bo na ta način kaj narejenega? — (Foto: A. Železnik)

Rdeči križ je letos v sodelovanju s šolami poslal prvo skupino otrok potrebnih letovanja, na počitnice v Savinjsko dolino, v Vransko. Iz Novega mesta jih je odšlo 13 (na sliki). S svojo vzgojiteljico Mino se zelo dobro razumejo, saj skrbijo zanje kot mati. — (Foto: P. Pungercar)

Rekorderji smo mi!

„Kmečki glas“ je prejšnji teden objavil novico, da je Francija v zahodni Evropi še vedno na prvem mestu po porabi alkoholnih pijač na prebivalca. Vsak Francoz popije povprečno 17,3 litra piva, vina in žganih pijač, na drugem mestu so Portugalski s 15,61, tretji Italijani s 13,8 litra itd. Če bi verjeli tej novici, smo Jugoslovani gotovo absolutni svetovni rekorderji v pitju alkoholnih pijač. Po podatkih prof. Mirana Veseliča z ljubljanske biotehniške fakultete, popijemo pri nas namreč nič manj kot 15 litrov čistega alkohola na prebivalca, kar bi, če preračunamo, naneslo na desetine litrov alkoholnih pijač.

Sejmišča

NOVO MESTO: Na ponedeljkovem sejmu ni bilo kaj posebno omembe vrednega, cene ne bistveno drugačne. Rejci so pripeljali v prodajo 298 pujskov, starih do treh mesecev, ter 39 starejših, prodali pa so jih 141. Mlajši so bili po 200 do 270 din, starejši pa do 500 din.

BREZICE: Na sobotnem sejmu prašičev so bili naprodaj 503 prašiči, stari do 3 mesecev, in 21, starih nad 3 mesece. Prodali so 445 živali; mlajše so veljale do 13 din za kilogram žive teže, starejše pa do 9,50 din.

Kmetijski nasveti

Hrošč in omejena kemija

Mnenja so različna. Medtem, ko borci za ohranitev naravnega okolja napadajo uporabo cele vrste kemičnih pripravkov v kmetijstvu (zlasti po izidu knjige „Nema pomlad“ biologinje Rachele Carson v ZDA leta 1962), opozarjajo kmetijski strokovnjaki, da je to že pretirana, besna propaganda, ki je v svojem bistvu nazadnjaška.

„Človeštvo je treba najprej obvarovati lakote,“ pravi E. Borlaugh, vzgojitelj novih sort pšenice, ki dajejo izredne pridelke. Ta znanstvenik, ki je prejel Nobelovo nagrado za mir, trdi, da kemije v kmetijstvu vodijo nespametno križarsko vojno proti uporabi namreč kažejo, da pripravki v kmetijstvu še zdaleč niso tako nevarni, kot jih želijo prikazati, in da se je treba poprej spoprijeti z drugimi oblikami zastrupljanja človekovega okolja, neprimerno bolj škodljivimi in nevarnimi.

Naj bo kakorkoli, dejstvo je, da je z odločitvijo zveznega sekretarja, ki izdaja dovoljenja za promet s pesticidi, uporaba DDT pripravkov omejena in da bo med drugim samo še letos dovoljeno uporabljati zlatice despirol, zlatid in svinčeni arzenat, učinkovite pripravke zoper najbolj nevarnega krompirjevega škodljivca — koloradarja.

Boja s koloradskim hroščem, ki se je po prvem pojavu leta 1946 v Vrbin pri Brežicah tako naglo razširil po vseh krompirjih, ni mogoče opustiti, ker bi hrošč pridelovanje krompirja enostavno onemogočil. Kaj bi to pomenilo za Slovenijo, ki prideluje to poljščino na blizu 50.000 ha, in kaj za Dolenjsko, kjer je ena najvažnejših kmetijskih kultur?

Na srečo so še drugi pripravki, ki lahko prepovedane nadomestijo. Priporočajo naslednja škropiva: tekoči birlane (do 1 litra na ha), tekoči zolone (1,5 do 2 litra na ha), oltracid (liter na ha), sevin, demicron, elocron in unden; če pa ličinke kolo-ha) ali sevin P 6 (25 kg na ha).

Za čiste odnose pri zemljiščih

Predlogi štirih zakonov, ki naj v bodoče predstavljajo osnovo nove zemljiške politike, dajejo upati, da bo še letos konec zamrznitve prometa z zemljišči. Ta zamrznitev, ki je bila v javnosti zaradi zelo razpasenih spekulacij z zemljišči sprejeta z olajšanjem, se je zaradi dolgotrajnosti začela spreminjati v nevspešno oviro, kar je povsem razumljivo ob zelo razviti stanovanjski graditvi.

Predlogi novih zakonov o prometu z zemljišči, o katerih

bodo rešili vsega. V zameno za nacionalizacijo zemljišč uvajajo predkupno pravico občin v prometu z zemljišči, opredeljujejo pojem stavbnega zemljišča, zemljišču, ki je v prometu, dajejo tisto tržno vrednost, ki jo ima po stanju ob prodaji ozir. razlastitvi, in končno določajo, da pripada zemljiška renta, ki je bila doslej najpogosteje predmet tržnih spekulacij, občini, ta pa jo zajema s prometnim davkom.

To so najpomembnejša načela, ki jih prinašajo novi zakoni. V njih seveda ne bo določeno vse. Posebno veliko vlogo bodo s temi zakoni pri ustvarjanju zemljiške politike dobile občine. Predkupna pravica občin — vsak prodajalec bi moral zemljišče ponuditi najprej občini; ta se mora v dveh mesecih odločiti, če ga kupi ali ne, in šele nato lahko prodajalec proda zemljišče drugemu kupcu; če ga v letu dni ne proda, pa ga mora ponovno ponuditi občini — ter pravica občine do zemljiške rente predstavljata za občine veliko pravico in hkrati obveznost in odgovornost. Ti dve pravici bosta glavna ventila v zemljiški politiki in predvsem ob občin bo odvisno, ali bosta pravilno naravnana. Bridkih izkušenj v prometu z zemljišči je bilo doslej toliko, da bomo to zmogli, če bomo izkušnje upoštevali.

ki vsakemu otroku, ne oziraje se na materialne možnosti staršev, omogoča nadaljevati šolanje, če je le to to sposoben. Toda ali je to čisto res?

V naših občinah s ponosom povedo, da vsak socialno šibek učenec ali dijak lahko dobi štipendijo, če je končal osemletko ali razred srednje šole z odličnim ali prav dobrim uspehom. Tako je merilo republiške izobraževalne skupnosti, ki pa, kot kaže življenje, ni pravično do kmečkih otrok, ki morajo povečini trdo delati na kmetijah. In ko tak šolar, ki bi bil ob drugačnih razmerah v šoli mnogo boljši, konča razred z dobrim uspehom, po teh togih merilih do štipendije nima pravice. Ali ne bi kazalo nekaj ukreniti, da bi zadostili v drugem odstavku tega zapisa povedani misli?

Kako do drage opreme?

že od 30. decembra 1970 v te sklade 6 odstotkov od tehničnih zavarovalnih premij.

Po občinah so pričeli delati račune brez krčmarja. Marsikje so računali, da se jim bo dotok iz naslova zavarovalnih premij v gasilske sklade povečal tudi za 50 odstotkov, toda ugotovili so nekaj drugega. Velika podjetja, kot npr. ZŽTP Ljubljana, Petrol itd., plačujejo zavarovalne premije za postaje in bencinske črpalke, ki so raztresene po vsej Sloveniji, na sedežu podjetja. V center se zaradi tega steka več kot milijon dinarjev, seveda v ljubljanski gasilski sklad! Predvsem manj razvite občine od teh podjetij ne dobivajo nobene odstotka zavarovalne premije, čeprav morajo usposabljati člane tudi za zaščito teh naprav. Pogostokrat morajo prav zaradi njih imeti tudi posebno gasilsko opremo, ki ni poceni.

Če smemo sklepati po regionalnih posvetovanjih, tudi ni navdušenja za republiški sklad za tisk in požarno zaščito, čeprav so v občinah, posebno v manj razvitih, velike potrebe za izobraževanje kadrov, za tekmovalništvo ipd. Številne medobčinske akcije, od tečajev do nastopov, so tudi pokazale, da je dogovarjanje vedno mogoče in tudi uspešno. Velika središča se bodo pač morala odpovedati denarju, ki jim ne pripada, zavarovalnicam se bo malo zapletel obračun.

Je to previsoka cena za čistejšo odnose?

A. ŽELEZNIK

Trebnje: v salonu 2500 obiskovalcev

Za razstavo „Salon likovnih samorastnikov Jugoslavije“, ki bo odprta do konca julija, je še nadalje veliko zanimanje. Do večeraj si je razstavljena dela ogledalo že čez 2500 ljudi, med njimi mnogo turistov iz Avstrije, Italije, Francije, Nemčije in Švedske. Med obiskovalci sta bila tudi dr. Heinrich Riesenfeld, avstrijski generalni konzul v Ljubljani, in prof. Kurt Jurgwirth, član štajerske deželne vlade.

M. LEGAN

Končno: drugi del

V Crnomlju so delavci podjetja BEGRAD začeli gradnjo druge etape posebne šole. V letu 1973 bo predvidoma gradnja končana, tako da bo šola pridobila 6 učilnic s pomožnimi prostori in zbornico. Nova stavba za posebno šolo, zgrajena lani, je bila že ob otvoritvi pretesna za vse umsko ali telesno prizadete otroke iz Bele krajine, zato je dograditev prostorov nujna.

RIBNICA — Delo občinske gasilske zveze so pretresali v torek na seji sveta za splošne in notranje zadeve, kjer so razpravljali tudi o delu občinske skupščine v prvi polovici leta.

vredno je zapisati...

Ob novici, da so po enoletnih pripravah prejšnji teden v Ljubljani ustanovili Zadržno zvezo SR Slovenije, bo za marsikoga presenetljivo zvedeti, da so slovenski kmetje že pred sto leti imeli prve zadruge in se kot prvi v srednji Evropi povezali v zadržno zvezo. To je bil čas bratov Vošnjakov, ki sta se med študijem v Pragi navdušila za zadržništvo, za takratne tako imenovane Schulze-Delicheve kreditne zadruge.

To nam pove, da je zadržniška tradicija na Slovenskem zelo stara in da je bila vnovična ustanovitev za-

Zadržna zveza

družne zveze samo logična posledica znova poudarjenega pomena združevanja kmetov in sodelovanja v zadrugah. Novi zakon o združevanju kmetov, ki dovoljuje zelo različne oblike sodelovanja, ter ustavna dopolnila glede temeljnih organizacij združenega dela in drugih novostih dajejo možnosti, da bo zadržniš tvo spet zaživelo.

Po vojni je naše zadržništvo prešlo različna obdobja vzponov in padcev. Spomnimo se na leto 1949, ko smo pri nas kampanjsko ustanovljali kmečke obdelovalne zadruge, ki so klavarno končale. Spomnimo se na leto 1952, ko smo zadržništvo obnovili in ga dobro razvijali do leta 1961, ko smo začeli z novo kampanjo — združevanjem zadrug, ki so se odmikale od kmeta, in ko smo začeli s krepitvijo družbenega kmetijstva, ki ni dala pričakovanih rezultatov. Kmeta s(m)o začeli podcenjevati, število zadržnikov se je zmanjšalo na tretjino.

Za dvig zadržništva, ki zdaj spet ima svojo zvezo, bo treba narediti marsikaj: od urejanja evidence, ki je ponekod sploh nimajo, do krepitve hranilno-kreditne službe, strojnega parka, izobraževanja, skratka: vseh oblik in možnosti, da bi pomagali zadržniku. V ospredju mora biti interes včlanjenih kmetov zadržnikov. Če bo tako, se ni treba bati, da zadržništvo ne bo napredovalo v dobro kmeta, kmetijstva in družbe kot celote.

M. L.

Pri stavbnem zemljišču ima občina prednost pred občanom.

je pred nedavnim razpravljala skupščina SRS, sami po sebi ne

Pri Krasincu v Beli Krajini: še v šolo ni hodil, pa je SAM branal.

»Dober« kmečki sin

Več kot dve tretjini učencev (natančneje 67,5 odstotka), ki so letos končali osemletno osnovno šolanje, namerava nadaljevati izobraževanje v srednjih in poklicnih šolah. Tako ugotavlja posebna anketa republiškega sekretariata za kulturo in prosveto. Daleč najmanjši odstotek je v občinah z velikim deležem kmetijskega prebivalstva med katere štejejo tudi dolenjske.

„Izravnavamo pogoje za šolanje, kar je naša socialistična, solidarnostna obveznost,“ je med drugim zapisal v uvodniku „Dela“ Boris Lipužič, direktor republiškega Zavoda za šolstvo.

K doseganju tega cilja naj bi vodila tudi taka politika štipendiranja,

Tudi letos: umazana Krka

Onesnaženje

„Bolje pozno kot nikoli!“ pravi pregovor. Tako bi lahko veljalo tudi za letošnjo akcijo v Sloveniji, ki se zavzema za borbo proti onesnaževanju okolja. Besede so sicer lepe in tudi načela so taka, da jih velja z obema rokama podpreti, vprašanje pa je, s kakšnim metrom bomo morali meriti pot od načel do izpolnitve besedila akcije.

Na Dolenjskem se iz tovarniških dimnikov kadi še prav tako kot prej, Krka pa je prav tako onesnažena kot lani ali predlanskim. Turistična društva že kličejo na pomoč, ribiči se jezijo, ker gre njihovo delo v nič, saj ribe v zastrupljeni vodi poginejo — spomnimo se lanskega poletja na Otočcu! — turisti pa tarnajo, da se v tako umazani vodi, kot je Krka, prazniravni ni več mogoče kopati. Kadar priplava debela plast umazanije po Krki mimo Novega mesta, takrat ko iz trebuha kanalov bruhne umazanija in še dopolni žalostno podobo, je pač malo takih, ki bi z veseljem skočili v nekaj tako zeleno lepotic naših voda.

Zastrupitev še ni popolna, Krka je še mogoče rešiti. Samo dokler se bodo vsi ravnali po tistem, da je vse, kar ni posebej prepovedano, dovoljeno, in dokler bodo v tovarnah za zaščito našega okolja (zraka in vode) storili samo tiste stvari, ki jih posebej nalože inspektorji, bomo pač žalostno morali ugotovljati, da se umazanija povečuje. In bomo merili umazanijo v vodi in zraku ter računali, koliko bolj umazano je naše življenje in življenjsko okolje — rezultati pa bodo kljub dobro zamišljenim akcijam še slabši!

J. S.

Denar v bazo!

Prvi slovenski gasilski zakon določa, da se mora v gasilske sklade namesto 4 odstotkov tako imenovanih brutto zavarovalnih premij stekati

V osnutku

(NADALJEVANJE S 1. STR.)

treba pu večji usmerjevalni vlogi, kadar gre za graditev novih tovarn, zlasti če vse računajo z isto surovino. Tak je primer v lesni industriji, kjer sta predvideni dve novi tovarni vrhnih plošč, krška celuloza pa se bo zaradi tega znašla v težavah. Temu mnenju se je pridružil tudi Lojze Stih in dodal, da iz plana ni mogoče razbrati, kdo je dolžan kaj izpeljati in kdo bo odgovoren, če naloge ne bo opravil.

Ignaca Vintarja moti, da pri obravnavi nerazvitih območij ni nobenega časovnega zagotovila, da se bodo razlike med razvitimi in nerazvitimi zares izbrisale. Sledila je pripomba, da v planu ni predloga za združitev socialnega zavarovanja v eno samo skupnost.

Stane Nunčič pogrša podporo kmetijstvu. To pomeni, da bodo pogoji gospodarjenja enako težki kot doslej.

Po mnenju Ivana Živiča bi morali predvsem razčistiti, kaj je skupni interes za posamezna področja. Vsebinska osnutka vzbujajo občutek, da je v njem preveč vsiljenih interesov. Plan je po njegovem preveč podoben, obenem preveč splošen, saj izpušča za pokrajino pomembne stvari, kot je na primer keramična tovarna na Senovem. V njem pogrša besedo o razvoju nekovinske industrije, za katero so v Posavju velike zaloge glin in peska.

Stanko Skalca je izrazil dvom nad tem, da se bodo pogoji šolanja na nerazvitih območjih lahko izenačili z razvitejšimi kraji sami z deležem republike, ki je le za 20 odstotkov večji kot drugod. Po njegovem mnenju bi to morali popraviti v korist nerazvitih. Tudi on se pridružuje tistim, ki menijo, naj bo plan odločnejši usmerjevalec pobud delovnih organizacij, da ne bomo zaradi njegove ohlapnosti že čez nekaj let občutili škodo.

JOŽICA TEPPEY

Cene višje

(NADALJEVANJE S 1. STR.)

Katero spremembo bodo občani najprej opazili po združitvi?

„Enota VIATOR zaposluje trenutno 75 ljudi v 12 obratih na območju Bele krajine; do konca leta se bo število zaposlenih povzpelo na 100, uvedena pa bosta tudi lokalni avtobusni in tovorni promet, če bosta občinski skupščini sprejeli ustrezna odloka. Razen tega bo v nekaj letih, začevši z letošnjim, investirano v gostinske objekte preko 8 milijonov dinarjev. Vse investicije pa gredo v breme enote v Beli krajini in jih bo ta morala odplačati. Nobenega strica ni z debelo denarnico, zdi pa se, da se ljudje tega ne zavedajo.“

R. B.

Zmaga Novega mesta

Na drugem keglskem turnirju v počastitev občinskega praznika Krško so na krškem keglskem v borbenih igrah zmagali kegljaci Novega mesta s 577 podrtimi keglji. Sledje: Celulozar 509, Brežice 475, Sevnica 465 in Krško 461.

Pozdrav s planin

Pod tem naslovom bo na Pokljuki 6. avgusta že peto tekmovanje slovenskih harmonikarjev z diatonično harmoniko. Nastopili bodo lahko vsi slovenski harmonikarji, ki so stari več kot 45 let, ki imajo harmoniko starejše izdelave in ki morajo zaigrati eno narodno in eno partizanško pesem. Pokrovitelj tega zanimivega tekmovanja je Viator, organizatorji pa pričakujejo, da bo na Pokljuko prišlo veliko harmonikarjev in še dosti več poslušalcev.

Vujčič je izrabil partijsko nemoč

Izključitev Petra Vujčiča iz Zveze komunistov ni napad na direktorja in kolektiv Beti, ampak ukrep proti vodilni osebi in članu ZK, ki je grobo prekršil partijska načela – Medobčinski svet ZK bo podpiral izvajanje sklepov občinske konference ZKS v Metliki

Kam pripeljejo neodločnost, kolebanje, nezdrav oportunitizem, neaktivnost, idejno-politična razpotja in neenotnost komunistov v občini in delovni organizaciji, je pokazala ocena dogodkov v Metliki. Člani medobčinskega sveta Zveze komunistov za Dolensko so jo sprejeli 5. julija v Novem mestu, seje, ki se je zavlekla pozno v noč, pa sta se poleg drugih udeležila tudi po dva člana iz centralnega komiteja ZKS in častnega partijskega razsodišča v republiki.

Iz ocene, ki jo je medobčinskemu svetu predlagal sekretar Ludvik Golob, je razvidno, da imajo dogodki, ki so razvneli javnost zlasti v zadnjem času in vplivali na izključitev iz Zveze komunistov direktorja Beti Petra Vujčiča in nekdanjega občinskega partijskega sekretarja Martina Štefaniča, korenine precej daleč v preteklosti, še v obdobju priprav na predzadnje volitve. (Preveč časa in prostora bi vzelo, če bi hoteli v tem zapisu podrobneje povzeti ugotovitve, na katerih je medobčinski svet gradil oceno, zato se omejimo le na nekaj zadnjih let.)

Ko je prišel za predsednika metliške občinske skupščine Peter Vujčič, direktor Beti, se je marsikaj spremenilo. Prvi občinski mož je posledje odstavil in postavil strokovnjake, kakor je sam menil, da je prav, in po svoje določal kadrovske politike, politiko Zveze komunistov pa povsem izrinil iz dogajanj. Komunisti so bili zaradi slabosti v svojih vrstah brez moči in stvari so se razvijale tako, kakor je hotel Peter Vujčič. Na zadnjih volitvah se je občinsko vodstvo spremenilo,

Zelo uspelo srečanje na Trebelnem

Kot smo v kratkem že poročali, so prejšnji teden mladinci in borci trebanjske občine pripravili prirčno srečanje, partizanski miting in taborni ogenj na mestih, kjer je bila pred 30 leti ustanovljena Gubčeva brigada. Skupno 130 mladincev je v spremstvu borcev pešalo iz petih različnih krajev občine ter se med potjo ustavljalo na mestih, kjer so bili pomembnejši dogodki med narodnoosvobodilnim bojem. Zanimanje za pohod, ki se je izkazal kot nova, privlačna oblika prenašanja tradicij NOB, je bilo tolikšno, da bi se ga udeležilo tudi 200 mladincev in mladink, vendar ni bilo opreme za tolikšno število.

MLADI NA PROSLAVI

Velikega partizanskega zborovanja 4. julija v Zadobrovi pri Ljubljani se je udeležilo nekaj manj kot dvesto ribniških mladincev. Tako velika udeležba je bila plod prizadevanja vodstva mladinske organizacije. Sicer pa je delo mladinske organizacije precej razgibano.

direktor Vujčič, ki posledje ni bil več predsednik občinske skupščine, pa je prestopil v tabor, ki je občinski politiki in družbeno-političnemu življenju vse-skozi bolj škodoval, kot koristil. Peter Vujčič se je začel sklicevati na zasluge, ki jih je imel kot direktor največje delovne organizacije v občini, in enostransko poučeni so ga v vsem podpirali. Tudi zaposleni v Beti so začeli drugače misliti šele v zadnjem času, ko so zvedeli, da je njihov direktor osumljen kršitev zakonov in običajnih poslovnih navad na zunanjetrgovinskem področju. (Nedvomno so te obtožbe zelo hude, vendar bo zadnje besedo o njih izreklo sodišče.)

Da je Peter Vujčič lahko tako dolgo in mogočno „gospodoval“ (v oceni smo slišali o Vujčiču kot absolutistu), je delno omogočil tudi Martin Štefanič, sekretar v Beti in nekaj časa tudi sekretar občinskega

komiteja Zveze komunistov v Metliki. Za marsikaj je vedel, a je bil tiho; Vujčiča je obsodil šele potem, ko sta se sporekla. Komunisti mu očitajo predvsem to, da je Vujčiča podpiral v škodljivi politiki, da je ponaredil sklepe občinskega komiteja in storil denarni prekršek.

Člani medobčinskega sveta so izrekli hudo kritiko komunistom v Beti, ker so Vujčičovo delo celo prikriti podpirali, namesto da bi ga odločno obsodili. Od komunistov v tem metliškem kolektivu zdaj zahtevajo, da nastopijo kot resnični člani Zveze komunistov, prikažejo zaposlenim resnično stanje in povedo resnico o direktorju. Po izključitvi Petra Vujčiča iz Zveze komunistov so nekateri v Beti še vedno prepričani, da je bil to napad na direktorja in kolektiv.

Ivan Žele, predsednik občinske skupščine v Metliki, ki je tudi prisostvoval seji medobčinskega sveta, se je najprej strinjal s kritiko, ki so mu jo izrekli na občinski partijski konferenci hkrati, ko so izključili iz ZK Vujčiča in Štefaniča, nato pa poudaril, da bo posledje samo izvajanje sklepov te konference preganilo z dnevnih redov bodočih političnih in drugih zasedanj najrazličnejše – osebne razprtije in drobnjakarske osebno obarvane „resnice“. Ob vestnem izvajanju teh sklepov za vse to ne bo časa. Prav čas pa zahteva uresničitev številnih zastavljenih nalog, med katerimi jih nekaj še sploh niso začeli reševati.

Medobčinski svet ZK je ob koncu seje sklenil začeti politično akcijo za odvzem poslanškega mandata Petru Vujčiču.

I. ZORAN

Razočaranje

Sevniška ekipa je zasedla na republiškem tekmovanju ekip prve pomoči v Ilirski Bistrici drugo mesto. Predsednik Rdečega križa Slovenije Ivo Majdič je takrat izjavil, da bodo na zvezno tekmovanje v Ohrid poslali vse tri prouvrščene ekipe. Sevničani so se takoj lotili temeljitih priprav. Pred dnevi pa so bili nemalo razočarani, ko so na televiziji in tisku zasledili že rezultate zveznega tekmovanja, nihče pa ni njim sporočil ničesar o datumu in načinu potovanja. Jasno je le to, da so v Ljubljani snedli besedo. Takšen odnos republiškem odboru RK vsekakor ne more biti v čast.

Zamejski taborniki

60 tabornikov – zamejskih Slovencev iz Italije bo letovalo od 7. do 26. julija ob Rinži pri Kočevju. Mladi taborniki so iz Trsta in Gorice ter okolice, pa tudi iz pobratene občine Dolina pri Trstu. Med bivanjem v Kočevju si bodo ogledali zanimivosti mesta in okolice, hodili bodo na izlete in imeli več športnih in drugih srečanj s kočevsko mladino. S seboj imajo tudi čolne, da bodo veslali po Rinži.

PIONIR in LABOD

V počastitev 20. obletnice je občinska strelska zveza v Novem mestu organizirala tekmovanje in streljanje z zračno puško. Med ekipami sta zmagala Pionir pri moških in Labod pri ženskah, najboljša posameznika pa sta bila Berlan in Kaničeva, ki sta streljala v zmagovalnih ekipah.

J. ŠEPIČ

Učenci, ki ste končali osemletko – pozor!

Soboslikar in pleskar IVAN BOBIČ, Irča vas 65, Novo mesto, tel. 21-115 sprejme

V UK VEČ UČENCEV ZA SOBOSLIKARSKO IN PLESKARSKO STROKO

Začetna nagrada 600 din na mesec.

Proti oživiljanju klerikalizma

»Poraz klerikalizma in taktike izkoriščanja vere v politične namene ni spametoval vseh, zato je naloga Zveze komunistov, da se bojuje proti poskusom oživiljanja teh teženj.« je med drugim dejal predsednik CK ZKS France Popit na proslavi Dolomitskega odreda v Horjulu

V Horjulu so 1. julija proslavili 30-letnico Dolomitskega odreda in 15-letnico Iskrinih tovarn. Športni del srečanja so imeli delavci Iskre v Šentjernejju, v Horjulu pa se je razvila veličastna delavsko-partizanska proslava, na kateri je med drugimi govoril tudi France Popit, predsednik CK ZKS. Kot ob takih srečanjih navadno povedo tehtne in zbrane misli o naši prehojeni, sedanjih in bodoči poti, je tovariš Popit v Horjulu oživil spomine na dni, ki sodijo med najpomembnejša obdobja naše nedavne preteklosti.

Proslavi obeh obletnic nista bili povezani ne naključno, je v uvodu dejal tovariš Popit. Zveza je globlja, kot lahko vidimo na prvi pogled. Vsebinska povezanost obeh obletnic je preprosto v tem, da brez osvobodilnega boja, brez zmage osnovnih ljudskih plasti v tem boju ne bi bilo takega napredka, kot ga vidimo vsepovsod in tudi v tem lepem, dolga leta zapostavljenem in nerazvitem koščku slovenske zemlje. Z zmago socialistične

revolucije je tudi Horjul kot toliko drugih krajev spremenil svoj videz, saj se je v dobrih dveh desetletjih razvil hitreje kot prej v stoletjih. Kljub uspehom pa bi seveda radi napredovali še hitreje, še uspešneje, zato smo kljub temu vedno nezadovoljni. Toda naše nezadovoljstvo izhaja iz želje po napredku, po ustvarjanju. Opiramo se na to, kar smo že dosegli, na uspehe in napore ljudi, ki so se marsičemu odrekli.

Laško rečemo, da se začenja za te kraje novo življenje z ustanovitvijo Dolomitskega odreda, ustanovitve Iskrine tovarne pa je eden izmed pomembnih dokazov tega življenja.

Pomembna vloga Dolomitov v letih NOB

Dolomiti, se pravi njihovi ljudje, so odigrali pomembno vlogo v času NOB. Tu je nekaj časa delovalo vodstvo slovenskega osvobodilnega boja; preko Dolomitov so vodile poti na vse strani naše, takrat zaslužne domovine; tu, v neposredni bližini Ljubljane, je Dolomitski odred vodil velike in uspešne boje proti okupatorju. Spominimo se samo na boje v začetku maja 1942. Niso bili pomembni

samo zaradi vojaških uspehov in zaradi tega, ker so pred vrati Ljubljane utrjevali borbeno enotnost Ljubljane. Bili so pomembni za še danes veljavno izkustvo za splošni ljudski odpor, saj je v bojih prišla do popolnega izraza povezanost partizanske vojske s terenom, z mestom in vasjo.

Tovariš Popit je nato opisal, kako je takrat majhna in slabo oborožena četa Narodne zaščite pričakala v zasedi nekajkrat močnejšo motorizirano kolono italijanskih okupatorjev, jo razbila, skorajda uničila in poglala v beg. Dolomiti so bili takrat nezavzetna trdnjava narodne časti, svobode in napredka. Bili so to zaradi enotnosti ljudstva, to je njegovih osnovnih plasti: delavcev, kmetov in delovne inteligence. Nato je tovariš Popit dejal:

Vendar ljudje iz Dolomitov niso preživljali samo dnevoj zmag in podela. V tem lepem kraju niso živeli srečni ljudje. Kmečki človek je kljub napornemu delu v nerazvitem kraju imel malo možnosti za svoje in svojih otrok boljše življenje. Na svoji zemlji, na tem svetu marsikdo izmed njih ni videl poti k lepši bodočnosti. Zato se je obračal k bogu in si obečal, da mu bo na onem svetu lepše, da bo dosegel tisto, česar ni mogel doseči tukaj z znojem in žulji svojih rok.

Česa so se ustrašili klerikalni in liberalni veljaki?

Stisko ljudstva so izkoriščali klerikalni – posvetni in cerkveni – mogočnejši, vsi ti kralji z Betajnovce in Alešji iz Razora, ki so s pobožno besedo vzeli revežu zadnjo kravo in v imenu vere terjali njegovo pokorščino. Na jeziki so imeli besede božjega usmiljenja in pravičnosti, v srcih pa jih je vodil grob pohlep, kot je zapisal Ivan Cankar.

Borbena prebujanje delovnih množic mest in vasi ni v ničemer ogrozilo religije, pač pa je ogrozilo posvetno-politični in ekonomski interes klerikalnih in liberalnih veljakov, vseh tistih, ki so si družbeno moč in boljše življenje gradili na revščini drugih. Z brezobzirnim izkoriščanjem religije v politične namene in s pomočjo okupatorja se je tej gospodji posečilo zavreti enotnost ljudstva in postaviti belogardistične postojanke tudi na tem območju, kjer je bil delavski razred maloštevilen in šibak. V tistih, za slovenski narod in bodočnost delovnih ljudi usodnih dneh, se je z vso ostrino izkazalo, da uradna rimsko-katoliška cerkev na Slovenskem in precejšnje število duhovnikov upošteva samo materialni in politični interes cerkve kot družbene organizacije, ne pa religioznih potreb vernikov. S po-

razom okupatorja so bili poraženi tudi ti, poraženi zaradi boja vsega slovenskega ljudstva – njegovih vernih in nevernih članov.

Kdor izkorišča religijo za razdor, je sovražnik ljudstva!

Ne bi govoril o tem, če bi bilo vse to že za nami. Toda poraz, ki ga je doživela klerikalna politika, ni zmordil vseh. V cerkvenem tisku in dejavnostih nekaterih duhovnikov, popov, tistih, ki so zaradi predpostavljanih interesov cerkve kot svetne družbene organizacije zanesljivo ustanovljali svoje cerkvene sekcije v vtiški v šolo, jo idejno podredili težitvi ustanovitvi svoje ustanove, cialne, varstvene in druge ustanove organizacije; skratka, radi bi ločili cerkve in neverne državljane, ohromili uspešno delo obstoječih od družbe ustanovljenih institucij. Ko zaskrbljeni gledamo takšno delovanje nekaterih duhovnikov in laikov, izražamo svojo odločnost, ne bomo popustili tistim načelom, ki smo jih slovenski komunisti sprejeli že na ustanovnem kongresu KPS in ki so nas vodila potem ves čas tudi v najostrejšem spopadu med NOB. (KONEC PRIHODNIC)

Komisija za medsebojna razmerja pri upravi občinske skupščine Novo mesto

RAZPISUJE

naslednje štipendije:

- 3 štipendije za študij na pravni fakulteti
- 3 štipendije za študij na ekonomski fakulteti
- 2 štipendiji za študij na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo
- 2 štipendiji za študij na višji upravni šoli
- 3 štipendije za študij na višji ekonomsko-komercialni šoli – finančna smer
- 4 štipendije za šolanje na geodetskem odseku gradbene tehniške šole

Prošnje s prepisom zadnjega šolskega spričevala o potrdilom o opravljenih izpitihi, kratkim življenjepisom ter potrdilom o premoženjskem stanju oziroma osebnih dohodkih staršev naj pošljejo kandidati Komisiji za medsebojna razmerja pri upravi občinske skupščine Novo mesto v 15 dneh po dnevu objave razpisa.

Komisija občinske skupščine Novo mesto za volitve in imenovanja

RAZPISUJE

naslednja vodilna delovna mesta

1. ravnatelja osnovne šole »Narodnega heroja Martina Kotarja«, Šentjernej
2. ravnatelja osnovne šole »Katja Rupena«, Novo mesto
3. ravnatelja osnovne šole Brusnice
4. ravnatelja osnovne šole Dolenske Toplice
5. ravnatelja osnovne šole Mirna peč
6. ravnatelja osnovne šole Prevole
7. ravnatelja osnovne šole Šmarjeta
8. ravnatelja osnovne šole Bršljin
9. ravnatelja osnovne šole Grm

POGOJI:

za vodilna delovna mesta ravnateljev osnovnih šol od 1. do 8. veljajo pogoji po prvem odstavku 89. člena zakona o osnovni šoli za vodilno delovno mesto ravnatelja pod 9. pa morajo kandidati imeti še visoko, višjo ali srednjo izobrazbo pedagoške smeri, strokovni izpit in najmanj 10 let pedagoške prakse

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah in s kratkim življenjepisom je treba poslati v roku 15 dni po objavi razpisa Komisiji občinske skupščine Novo mesto za volitve in imenovanja.

Služba družbenega knjigovodstva podružnica 521 Novo mesto

razglašja

3 prosta delovna mesta

s srednješolsko izobrazbo

POGOJ: dokončana ekonomska srednja šola ali gimnazija.

Osebnih dohodkov se obračuna po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Ponudbe za sprejem na delo pošljite Službi družbenega knjigovodstva, podružnica 521 Novo mesto.

Razglas velja 15 dni po objavi.

razpisuje prosto delovno mesto:

KNJIGOVODJE

POGOJI:

1. dokončana srednja ekonomska šola z dveletno prakso v knjigovodstvu,
 2. nepopolna srednja šola s petletno prakso v knjigovodstvu.
- Osebnih dohodkov zagotovljeni po pravilniku. Samsko stanovanje na razpolago. Svoje odločitve nam pisмено ali osebno sporočite na naslov: "BOHOR", Sevnica, Kvedrova 28.

TEKSTILANA, Kočevje

razpisuje

JAVNO LICITACIJO ZA PRODAJO

RABLJENIH ELEKTROMOTORJEV RAZNIH MOČI IN VELIKOSTI

Licitacija bo 15. julija 1972 ob 8. uri v prostorih podjetja.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

"KRKE", tovarne farmacevtskih in kemičnih izdelkov

Novo mesto

RAZGLASA

prosta delovna mesta s sedežem v Novem mestu

1. OPERATIVNEGA TEHNIKA V GRADBENI GRUPI
2. GRADBENEGA TEHNIKA ZA VISOKE GRADNJE V GRUPI ZA GRADBENO OPERATIVO
3. REFERENTA OPERATIVCA V ODDELKU PRODAJE KOZMETIKE

Prosta delovna mesta lahko zasedejo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- pod 1. gradbeni tehnik za visoke gradnje ali gradbeni delovodja;
 - pod 2. gradbeni tehnik za visoke gradnje;
 - pod 3. ekonomski ali farmacevtski tehnik.
- Vse, ki so zainteresirani in izpolnjujejo pogoje, vabimo, da oddajo svoje ponudbe v kadrovsko splošni sektor v roku 15 dni.

Obzor za kadre "Belokranjskega gradbenega podjetja" "BEGRAD", Črnomelj

razpisuje

- a) STIPENDIJE:
 - 1 STIPENDIJO ZA ŠTUDIJ NA FAGG - GRADBENE SMERI
 - 1 STIPENDIJO ZA ŠTUDIJ NA PRAVNI FAKULTETI
 - 1 STIPENDIJO ZA ŠTUDIJ NA SREDNJI TEHNIČNI ŠOLI STROJNE SMERI IN NEKAJ STIPENDIJ ZA ŠTUDIJ NA GRADBENI SMERI
- b) SPREJEM UČENCEV
- VEČ UČENCEV ZIDARSKE IN TESARSKÉ STROKE

Prošnje, katerim je treba priložiti kratek življenjepis in spričevalo o uspešno končani osemletki oz. srednji šoli, sprejema uprava podjetja do 31. julija 1972.

Splošna bolnica Novo mesto

RAZPISUJE

POSJILA ZA ŠTUDIJ

na višji in srednji zdravstveni šoli:

- 3 na višji šoli za medicinske sestre
- 2 v šoli za zdravstvene - laboratorijske tehnike
- 5 v srednji zdravstveni šoli - splošna smer
- 2 v administrativni šoli

Prednost pri dodelitvi posjila imajo kandidati višjih letnikov. Prošnje je potrebno priložiti: potrdilo o vpisu v šolo, overjen prepis zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo o opravljenem izpitu, potrdilo o premoženjskem stanju družine na predpisanem obrazcu, potrdilo o povprečnem osebnem dohodku staršev v zadnjih 6 mesecih. Rok za dostavo prijav je 31. julij 1972.

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

ZGODILO SE JE V METLIŠKEM "KOMETU"

Zakaj mimo volje delavskega sveta?

Teško si utira pot delavsko samoupravljanje in še težje izpuščajo iz rok posamezni direktorji pristojnosti, ki gredo organom samoupravljanja ali celotnim delavskim svetom — Ali lahko v KOMETU pomagajo delavki, ki je v podjetju že šest let?

Uredništvu DL!

Na kratko bom opisal primer, ki se je nedavno tega dogodil v podjetju KOMET v Metliki. Opisal bom primer delavke v tovarni, ki dela v tem podjetju že 6 let, je poročena in mati enega otroka. Z možem in otrokom stanuje v podstrešnem stanovanju. Pred kratkim je imelo podjetje prosto lastno stanovanje v bloku v Metliki.

Delavka je vložila prošnjo za stanovanje že pred poldrugim letom.

Kdo je kriv nesreče?

Pakovalke v sirupno-mastnem oddelku tovarne zdravil "Krka" 28. junija dopoldne niso imele dela, zato so jih začasno premestili v oddelek aerosol, v katerem delajo lake, dezodoranse in podobne kozmetične izdelke, polnjene v bombicah. Pakovalka Štefka M. (21 let) je bila brez predhodnega navodila in opozorila o HTV zaščitnih sredstvih dodeljena k varovanju tako imenovane kopeli, v kateri nastane v bombicah pritisek do 10 atmosfer. Pri tem je bombico Quick Fresh tako nesrečno razneslo, da ji je razmesarilo levo oko, ličnico in arkado. Pred začetkom dela se je omenjena delavka tega opravila branila, a je dobila odgovor, da je za en dan ne bo konec.

Nje res ni konec, toda kdo ji bo nadomestil oko? Proizvajalec stroja je vedel, kaj se lahko zgodi, v tovarni pa so se sami opremili kopel z zaščitnimi pregibnimi rešetkami, ki pa jih žal ne uporabljajo.

Zato obojam ljudi v proizvodnji, ki so krivi, da je zaradi nepravilnega in neodgovornega izvajanja predpisov prišlo do te nesreče.

SANDI MIKULAN

POJASNILO TOVARNE ZDRAVIL "KRKA"

Na prošnjo našega uredništva je tovarna zdravila KRKA v Novem mestu glede gornje zadeve pojasnila naslednje:

"Nesreča se je zgodila pri stroju, na katerem delamo na isti način že pet let, in v tem času ni bilo nobene nezgode, zaradi katere bi prišlo do telesne poškodbe delavca. Delovno mesto Štefke Mikulan je pakovalka v obratu za pripravo masti in sirupov, vendar je bila zaradi trenutnega zastoj pri delu v tem obratu začasno razporejena na delo v obrat kozmetike. Pred pričetkom dela je bila seznanjena z načinom dela na tem stroju.

Po nesreči smo ukrenili vse, kar je bilo potrebno. Ker spadajo podjetja pod pristojnost republiške inšpekcije za delo, si je inšpektor dela 5. 7. 1972 ogledal kraj nesreče in o celotni zadevi napisal obširen zapisnik. Želeli smo vam iz tega zapisnika citirati posamezne dele, ki objektivno osvetljujejo nesrečo, vendar nam inšpektor glede na nova navodila zapisnika ni pustil.

Poškodovana delavka Štefka Mikulan se zdravi na očesni kliniki v Ljubljani, s katero smo v stalnem stiku, vendar nam zdravniki do danes še niso mogli sporočiti točnega rezultata zdravljenja."

Tovarna zdravil KRKA, Novo mesto

kot je naredilo tudi nekaj njenih sodelavcev v KOMETU, čeprav se dobro zaveda, da vsi naenkrat stanovanja ne morejo dobiti. Ko pa je šlo za odločitev, komu dati stanovanje, so sklicali v tovarni sejo delavskega sveta, naj njegovi člani odločijo, komu je stanovanje najbolj potrebno. Na seji so s tajnim glasovanjem odločili, komu bo stanovanje dodeljeno.

Ceprav je delavka, o kateri govorim, članica delavskega sveta in je bila na seji navzoča, se tajnega glasovanja ni udeležila, da tako nihče ne bi mogel reči, da je sama glasovala zase. Na tajnem glasovanju so ji člani delavskega sveta stanovanje dodelili z vsemi glasovi. Ko pa je za to zvedel direktor podjetja Manek Fux, je bil presenečen, ker je stanovanje že prej sam odobril delavcu Janezu Horvatu, ki je v kolektivu šele dve leti. Janez Horvat se je že dan ali dva pred sejo delavskega sveta veselil, da bo dobil stanovanje. Delavka, kateri je bilo stanovanje odobreno, je za to zvedela šele poslednji dan, ko ji je bilo rečeno, naj pride po odločbo za vselitev in po ključke od stanovanja. Lahko si predstavljate, kako je to pretreslo delavko in ves kolektiv.

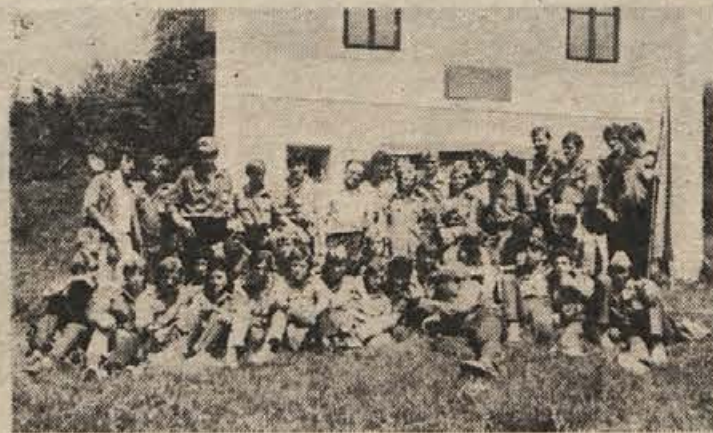
Naredila je pritožbo in se tudi sama pogovarjala z direktorjem pod-

jetja, ki pa ni bil najbolj razpoložen. Odločno ji je rekel, da stanovanja ni dobila in da ga tudi ne bo, dokler bo on direktor KOMETA. S solznimi očmi je morala oditi od direktorja in bo zdaj čakala na milost, če jo bo kdaj osrečila.

Dragi bralci in delavci podjetja KOMET, mnogo pišejo naši časopisi, o uveljavljanju delavskega samoupravljanja, ki pa si kljub temu težko utira pot. Spomnimo se nesčetnih govorov tovariša Tita: Delavci naj upravljajo s kolektivi! To, kar se je zgodilo v podjetju KOMET, je verjetno le tisočinka v naši domovini. Delavce po vsej naši državi opozarjam, naj bodo bolj previdni in prizadevni, da ne bomo imeli takega enoličnega samoupravljanja!

Moram pa pripomniti še tole: čeprav je direktor podjetja KOMET vedel, komu je obljubil to stanovanje, tega ni prej povedal, ampak šele po končanem glasovanju. To pomeni, da je vlek za nos celotni delavski svet do izida glasovanja, tako da so s tem izgubljali dragoceni čas. Kaj pravite, ali se ta primer še lahko pripelje na pravo pot ali pa se bo še naprej tako delalo in mlatio po prazni slami?

MARTIN VRVIŠČAR, Metlika

Metliška mladinska brigada na pohodu po poteh XV. SNOUB - Belokranjske

Niso pravljice, temveč resničnost

Šeststirideset mladink in mladincev, oblečenih v vojaške uniforme, je ob dnevu borca krenilo na pohod po poteh XV. SNOUB Belokranjske. Krajše mitinge so priredili v Metliki, na Radovici in Jugorju, v Črmošnjicah, kjer so prenočevali, pa so se pridružili črnomaljskim mladincem in ob tabornem ognju poslušali bivše partizane, peli in recitali. Po vaseh, kjer je korakala mlada brigada, so se kljub obilici dela zbirali vaščani, pozdravljali udeležence pohoda, jih vabili na pijačo in jim želeli srečno pot.

Marsikateri ženci se je utrnila solza, misli so zbežale v preteklost pred 30 leti, marsikateri očane se je spomnil časov, ko je tudi sam korakal s puško na rami. Budil so se spomini, gostoljubnost belokranjskega človeka je prihajala ponovno do izraza. Mladi so spoznali, da pripovedi o Belokranjcu, ki je borcu ponudil zadnji kosček kruha ali zadnjo kapljo vina, niso pravljice, tem-

več resničnost. Starejši pa so se ob pogledu na mlado brigado lahko prepričali, da mladina zna ceniti pridobitve NOB in da je prav tako odločena braniti jugoslovansko zemljo, če bi bilo kdaj potrebno.

Nepozaben pohod, utrjevanje prijateljstva, spomini na preteklost, upanje za prihodnost. To je bil tudi namen pohoda.

TONI GASPERIC

„Joj, kakšna Krka!“

Prva skupina otrok iz Fazana je doma — Rdeči križ še vedno potrebuje izdatno denarno pomoč

„Morje!“ je vzkliknil droban deček za voznikom in njegove oči so se zastrmele v veliko modro liso. V

avtobusu, v katerem so se peljali otroci socialno šibkih in kmečkih družin iz okolice Novega mesta, je bilo že nekaj časa tiho, ob vzkliku pa so se otroci razživeli.

„Joj, kako imam slane ustnice!“ je vzkliknil Tone in se glasno obližnil, takoj za njim pa še vsi ostali. Otroci so za trenutek pozabili na starše, na bujno dolensko zelenje in potne ročice so neustrahovano zamašale odpreti zgornja avtobusna okna, ker so jih skrbne vzgojiteljice za njimi ponovno zaprle.

Nekaj minut kasneje so se otroci preselili iz vročega avtobusa v senco mogočne stavbe Rdečega križa. Tih so si ogledovali pokrajino in poslušali nasvete, z mislimi pa so bili pri morju.

Kmalu so se prvič srečali z mogočno vodo, o kateri so se doma zadnje čase toliko pogovarjali. Najprej boječ, nato pa z vzkliki, so se najbolj pogumni pognali v čisto portoroško morje. „Pa je res slana, še bolj, kot so mi pravili doma! Kdo pa je naredil tako veliko Krko? Koliko soli so to stopili?“

Prva skupina 85 otrok, ki je bila na štirinajstidnevem letovanju v Fazanu pri Portorožu, je že doma. Otroci so se vrnili z lepimi in številnimi spomini na proslavo ob tabornem ognju, na izlet k mogočnim spomenikom iz kamna, na veliko ladjo v Piranu, na morske pse v akvariju, na nove tovariše in na vzgojitelje, na majhen prepriček pri malici, ko je Jožek dobil dvakrat več kot Milka, in še na tisoč drobnih stvari, ki jih bodo pripovedovali doma staršem in prijateljem še dolgo časa.

J. PEZELJ

Manjša skupina otrok je proti koncu kolonije „sezidala“ kraljevo palačo, ki so si jo morali ob „otovitvi“ ogledati vsi otroci in vzgojitelji. Na sliki: Brez dobrih temeljev ne gre

Četrto mesto PIONIRJEVIH športnikov v Ljubljani

Resda takih trenutkov ni bilo veliko, vendar so med tistimi, ki so stopile na zmagovalne stopničke, spet bile strelke Pionirja, ki že vrsto let v tem športu pomenijo največ.

Sahisti (od desne): Šporar, Brinovec, Matjašič in Skube so presegli pričakovanja, njihova zmaga je bila kristalno čista in nesporna.

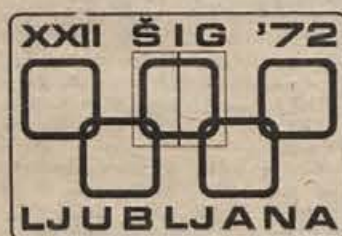

Odbojkar Lojze Babnik (na sliki) je v Pionirjevo ekipo vnesel precej temperamenta, zato gre uvrstitev ekipe na 4. mesto tudi na njegov rovaš.

Najzvestejši navijači so bili tekmovalci: del Pionirjeve ekipe, ki je počivala, bodri svoje tovariše.

V organizaciji delovnega kolektiva Obnova iz Ljubljane so bile v športnem parku Slovana na Kodeljevem od 30. junija do 2. julija XXII. športne igre gradbenih delavcev Slovenije. Na olimpiadi gradbenecv je v sedmih tekmovalnih panogah nastopilo več kot 2.000 športnikov iz 56 delovnih kolektivov. Konkurenca je bila zelo zahtevna, vsi tisti, ki so osvojili zlato, pa so se krepko spotili. Med tistimi športnimi zastopstvi, ki so računala na visoko uvrstitev, je bila tudi precej številna ekipa novomeškega Pionirja, saj že vrsto let v tem pomembnem tekmovalju igra vidno vlogo. Lani so se pionirjevci v Ljubljani proslavili, saj so zasedli odlično drugo mesto. Enakih želja so bili tudi letos, vendar jim je tokrat tekmovalna sreča obrnila hrbet. Medtem ko sta dve ekipi (sahisti in strelke) segli celo po najvišjem naslovu, ostalim kljub prizadevanjem ni uspelo osvojiti kakšno vidnejše

mesto. Še najbližje so bili odbojkarji, ki so prijetno presenetili s 4. mestom, kar je dosti več, kot so pričakovali.

Tretje uvrščena ekipa mariborskega Konstruktorja je Pionirju ušla za štiri točke, ki bi jih lahko dobil, če bi imeli več sreče nogometaši, strelci, kegljači in balinarji.

Kljub nekoliko skromni uvrstitvi – osvojila je namreč peto mesto – pa je to še vedno lep uspeh prizadevne ekipe, ki se bo za drugo leto še bolj pripravila. V taboru Pionirjevih športnikov je bilo kljub nekaterim spodrslijajem razpoloženje na višku, saj so se vsi od srca razveselili prvega mesta sahistov, ki so ugnali v kozji rog dosti močnejše ekipe, in odličnih strelk, ki so zanesljivo zmagale. Po prvem krogu se je Martini Bračko obetalo celo prvo mesto, saj je nastreljala 157 krogov, vendar je bila v drugem delu slabša, tako da je zasedla peto mesto. Sahisti so se še posebno izkazali. Izredno uigrana ekipa, ki so jo sestavljali Šporar, Brinovec, Matjašič in Skube, je ugnala vse nasprotnike. V desetih dvobojih je zabeležila en poraz (Slovenija ceste) ter remizirala s Konstruktorjem iz Maribora in Ingradom iz Celja. Najhujše nasprotnike so imeli Novomeščani v ekipi Ingrada, ki so jo sestavljali sami znani sahisti, po kategorijah pa dosti močnejši od Dolenjcev. Zmaga z dvema točkama v finalu je lep uspeh, saj je nastopilo 34 ekip. Novomeščanom se je s to zmago, ravno tako tudi strelkam, odprla pot na zvezno prvenstvo gradbenecv, ki bo jeseni v Skopju.

Končna uvrstitev ekip

1. Ingrad (Celje) 284 točk, 2. Gradis (Ljubljana) 262, 3. Konstruktor (Maribor) 236, 4. Pionir (N. m.) 232, 5. Slovenija ceste (Lj.) 211, 6. Salonit (Anhovo) 199, 7. IMP (Lj.) 194, 8. Stavbenik (Koper) 188, 9. Stavbar (Maribor) 187, 10. Grosuplje 187, 30. Zidar (Kočevje) 67, 36. Beograd (Črnomelj) 49, 40. Instalacije (Grosuplje) 41 točk itd.

MALI NOGOMET: ko sreča obrne hrbet

Pionirjevi nogometaši (Vertuš, Kolenko, Deskar, Ciglec, Skula, Injac, Lovrenčič, Petrovič, Kitanovič, Mehič, Hrovat in Kerjašević), ki so novomeški občinski prvaki, na tem turnirju niso imeli sreče. Po uspelem startu, ko so s 3:0 premagali ekipo Univerzal iz Ljubljane, so

doživeli v srečanju z IBT (Trbovlje) poraz z 1:0, kar jih je uvrstilo na skromno devetnajsto mesto. Po prikazani igri bi vsekakor zaslužili višjo uvrstitev.

ODBOJKA: solidna uvrstitev moških

Odbojkarice (Ščuka, Tojasič, Antič, Adamič, Vaš, Sršen, Bračko, Zupanič) so na ljubljanskem turnirju prvi dan igrale solidno, saj so zabeležile dve pomembni zmagi. V tekmi za višjo uvrstitev s Salonitom iz Anhovega pa so pokazale slabo igro in so zasluženo doživele poraz. Odbojkarji (Babnik, Luštek, Sušter, Jožef, Medle, Kuzma in Židanek) so se tokrat postavili v povsem drugi luči: ekipa, ki jo je vodil prekaljeni odbojkar Lojze Babnik, je z lahkoto zmagovala vse do polfinala, kjer je le nalelela na pretrd oreh. Z osvojitvijo 4. mesta pa je dosegla enega svojih največjih uspehov.

NAMIZNI TENIS: premalo izkušenj

Namiznoteniška igralca Jevšek in Vertuš se nista mogla v ostri konkurenci bolje uvrstiti kot na 18. mesto. Na tem turnirju je sodelovala vrsta kvalitetnih igralcev, zato je bilo točke težko osvojiti. Toliko večji uspeh pa je dosegel mladi Dušan Jevšek, ki je med posamezniki zasedel 13. mesto, Janez Kovačič je bil 29., Franc Juntez 40. in Ivan Vertuš 45. Nič bolje se ni godilo namiznoteniškima igralcema Zvonki Ščuki in Majdi Zupaničevi: v ekipni uvrstitvi sta zasedli predzadnje mesto in ekipi priborili dve točki. Med posamezniki nista nastopili.

KEGLJANJE: lahko bi bilo bolje

Od moške ekipe Pionirja (Židanek, Fabjan, Avsec, Arh, Barbič in Hren) smo pričakovali več, v ekipni razvrstitvi se je namreč zadržala na skromno 11. mesto. Čeprav moramo ob tem rezultatu biti tudi realni, saj vemo, da imamo Dolenjci najslabše pogoje od vseh za razvoj kegljaškega športa. Kegljajke (Oražem, Zupanič, Antič in Vaš) so zasedle osmo mesto, čeprav bi z malo več sreče lahko bile celo med zmagovalkami. Med posamezniki je najboljšo uvrstitev dosegel Barbič (31. mesto) – 415 kegljev, Fabjan je bil 33., Hren 87, Avsec 139, Arh 198. Pri dekletih pa je bila dolenjska prvakinja Ančka Oražemova petnajsta, podrla je 675 kegljev. Sledijo: Zupanič (29. mesto) in Vaš (30. mesto).

BALINANJE: prvaki pred porazom

Balinarska ekipa, ki so jo sestavljali Hren, Barbič, Venta in Fabjan,

Dolenjska kegljaška prvakinja Ančka Oražem je bila najboljša Pionirjeva tekmovalka v tej disciplini, čeprav je precej zaostala za svojimi najboljšimi dosežki. Med posameznicami je zasedla 15. mesto.

je zaigrala solidno; do srečanja s krajšimi zmagovalci ekipo Gradnje (Postojna) je vodila z 10:3 in imela vse možnosti, da porazi odlične Primorce, saj so ji do končne zmage bile potrebne samo tri točke. Primorci so izkoristili trenutno nerazpoložnost pionirjevcev in zmagali s 13:10. V končni razvrstitvi je Pionirjeva ekipa zasedla 10. mesto.

STRELJANJE: strelke se ne dajo!

Strelke Pionirja (Bračko, Sršen in Bratoš) so vedno med zmagovalkami tega velikega tekmovalja, za katero vlada izredno zanimanje. V ekipni konkurenci je dosegla najboljši rezultat Novomeščanka Martina Bračko, ki je zadel 157 krogov, vendar je v drugem delu precej popustila. Med posameznicami je bila Bratoševa četrta, Bračkova peta, Sršenova pa osma. Moška ekipa (Fink, Ribič, Kos, Židanek in Knap) je imela precej smole, saj peto mesto ni realna slika njihove moči. Med posamezniki so Pionirjevi strelci dosegli naslednja mesta: Ribič (14.), Židanek (42.), Kos (56.), Fink (69.) in Knap (108.).

ŠAH: uspeh, velik kot gora

Sahisti (Šporar, Brinovec, Matjašič in Skube) so že lani osvojili tretje mesto in opozorili nase. Letos so brez težav zmagali v predtekmovalju in nato v velikem stilu še v finalu, kjer so samo enkrat igrali neodločeno. Najboljši je bil Skube na 4. deski; dosegel je stooštosten uspeh. Za zmago so zaslužni tudi ostali pionirski sahisti, saj so se zelo potrudili.

Dušan Jevšek, namiznoteniški igralec, ni pokazal v ekipnem tekmovalju vseh svojih vrlin, zato pa se je med posamezniki postavil s trinajstim mestom.

**Kmetijska zadruga »KRKA«
Novo mesto**

EE za kooperacijo
razglašja prosto delovno mesto:

1. predelavca v klavnici

za perutnino Trška gora
POGOJ: KV delavec mesarske stroke

Ponudbe pošljite kadrovski službi uprave zadruga.
Razglas velja do zasedbe delovnega mesta.

**Zavarovalnica SAVA
poslovna enota Novo mesto**

razpisuje delovno mesto za:

SNAŽILKO

Stanovanje ni na razpolago. Nastop dela po dogovoru.
Prijave pošljite na naslov: Zavarovalni SAVA, PE Novo mesto, Glavni trg 24. Razpis velja do zasedbe.

**NOVOTEKSOV
USPEH**

Šport

**»NOVOTEKS« –
Brazilija 73:74**

Novomeški košarkarji so zamudili izredno priložnost za zmago nad mladinsko reprezentanco Brazilije. Več kot 1.000 gledalcev je videlo dramatičen zaključek tekme, ki so jo Novomeščani izgubili zaradi nespretnosti.

Mladi Brazilci so pokazali vse značilnosti južnoameriške košarkarske šole. Gledalce je najbolj navdušil njihov temperament, odlikovali so se še s hitrostjo in dobrimi skoki. Treba pa je povedati, da v Braziliji brzkone lahko sestavijo vsaj še nekaj deset takih ekip in je bilo to gostovanje iz Južne Amerike podobno načinu, kako so izbrali reprezentanco Amerike za tekme z Evropo.

Kljub temu pa se je potrdilo: za dobro košarko (in mamljivo ime) je v Novem mestu ogromno zanimanja. Na Loki morda še nikoli ni bilo toliko gledalcev, vsekakor pa je bil iztržek od pobrane vstopnine rekord za novomeške igre z žogo. Obisk na petkovi tekmi dokazuje, da so gledalci željni podobnih srečanj, hkrati pa so take tekme najboljše reklama za šport.

Za Novoteks so dali koše: Splihal 29, Z. Kovačevič 3, Počrvina 6, S. Kovačevič 17, Ivančič 12, Pirc 4, Piletič 2.

Polovica

Prva polovica najtežje sezone za novomeške košarkarje je uspešno končana. Brzkone novomeška košarka še nikoli ni bila potrebna pomoči kot prav letos. Tekme v slovenski A ligi so vse kaj drugega kot igračkane v podzvezah – ne samo za igralce, tudi za upravo. Zato je bila nadvse dobrodošla pomoč Novoteksa, ki je prevzel nad ekipo pokroviteljstvo in jo rešil vsaj najhujših finančnih skrbi, ki jih povzročata tako tekmovalje.

Izredno pomembna je bila tudi pomoč gledalcev, zato ni čudno, da je novomeško igrišče še vedno domala nepremagljivo. Spodbudno pa je, da ekipa napreduje in da je letos, čeprav so igralci novinci v tem tekmovalju, dvakrat zmagala tudi na tujem.

Po tekmovalni plati pravzaprav ni posebnih pripomb. Novomeščani so se po polovici tekmovalja učvrstili sredi razpredelnice in so s 50 odstotki osvojenih točk presegli pričakovanja. Še več: če bi bili bolj zanesljivi, bi lahko zmagali še v Radencih in doma z Mariborom, čeprav teh zmag pred prvenstvom niti niso pričakovali.

Novoteks se bo že zdaj lahko začel mirno pripravljati na naslednjo sezono, kajti obstanek v ligi jim je z zdajšnjo zalogo pravzaprav že zagotovljen in le izredno slabe igre v nadaljevanju bi jih lahko spravile v nevarne vode. Priprave za naprej pa so pomembne zato, ker izkušnje kažejo, da je potrebno v športu vedno napredovati. Zgovoren primer za to so prav ekipe Kroja, Trnovega in Jesenice, ki so vrsto let igrale v slovenski ligi, letos pa so se znašle na dnu. Končno pa tudi drži, da je Novo mesto dovolj veliko, da bi moralo imeti vsaj en šport v zveznem merilu. Uvrstitev košarkarjev v drugo zvezno ligo gotovo ni nedosegljiv cilj, čeprav bo potrebno delati še bolj strokovno, zlasti s pionirji in mladinci, člansko moštvo pa bo potrebno okrepiti. Novomeščanom primanjkujejo visoki igralci, ki bi se z velikimi iz drugih klubov enakovredno kosali pod košem.

Lestvica po spomladanskem delu:

Celje	12 11	1 1027:854	22
Vrhnika	12 10	2 1061:872	20
Ilirija	12 10	2 916:734	20
Triglav	12 8	4 906:798	16
Maribor	11 7	4 826:781	14
Marles	12 6	6 772:812	12
NOVOTEKS	12 6	6 831:898	12
Radenska	12 4	8 925:996	8
Branik	11 3	8 796:849	6
Jesenice	12 3	9 796:969	6
Trnovo	12 2	10 793:871	4
Kroj	12 1	11 760:975	2

DVE ZMAGI MRAZA

Na balinarskem prvenstvu Dolenjske v Novem mestu je zmagal Novomeščan Rudi Mraz, ki je osvojil prvo mesto tudi v dvojicah skupaj s Hrenom. Nastopali so balinarji z Doba, iz Krškega in Novega mesta.

Mraz in Hren sta bila na slovenskem prvenstvu v dvojicah peta in se tako uvrstila na državno prvenstvo, ki bo na Reki.

ZMAGA PIONIRJA

Na delavskih športnih igrah v novomeški občini so balinarji že končali tekmovalje. Zmagal je Pionir, pred Železničarjem, Društvom upokojencev, Novoteksom, družbenimi službami in drugimi. Nastopalo je deset ekip, štiri pa na tekmovalje niso prišle.

Po številu dokaj skromno zastopstvo novomeške tovarne NOVOTEKS, ki ga je vodil inž. Franc Kovačič, se je na jubilejnih desetih igrah jugoslovanskih tekstilev uvrstilo na odlično tretje mesto. Manj kot 50 športnikov iz Novega mesta, ki so nastopali v Travniku, je tako dokazalo, da NOVOTEKS ni samo pojem za kvalitetno tekstilno tovarno, pač pa da so njegovi zaposleni tudi odlični športniki.

Odbojkarice (Rajerjeva, Piličeva, Križmanova, Novakova, Džaipova in Beletova) so bile prve, ne da bi izgubile en set. Še več: večino iger so bile toliko boljše, da so nasprotnice osvojile komaj točko ali dve!

Tudi odbojkarji so bili prvi, čeprav so imeli zlasti z borbenim Tektksom iz Tetova dosti dela. Koprivnik, Aš, Somrak, Resnik, Pavlin, Jenko in Cotič pa so se tudi v najtežjih trenutkih dobro znašli.

Tretjo zmago za novomeške tekstilce so pospravili igralci namiznega tenisa. Somrak in Kapš sta imela težje delo samo s Tektksom, sicer pa sta zmagovala brez težav.

V atletiki je bil Novoteks med moškimi na 100 m četrti (Blažič in Somrak), na 800 m pa tretji (Jovič, Murgelj). Nekaj manj uspeha so imele atletinje na 60 in 600 m (Gačnik, Klajder, Saje in Blažič), ki se jim je za las izmuznila uvrstitev med prve štiri.

Med osmerico najboljših so se uvrstili šahisti (Vinko in Anica Istenič in Kapš), potem pa so izgubili z zmagovalci – Tektksom. Prav tako ni uspelo priti med najboljše štiri košarkarje (Petrič, Ivančič, Blažič, Klemenc, Zupančič B., Legan, Zupančič M., Splihal, Kovačevič in Počrvina). Premagali so jih domačini, ki so bili na koncu prvi.

Strelci so bili 10. Za NOVOTEKS so streljali Marjan in Brane Pirc, Glišek in Kocjančič.

V skupni uvrstitvi je na letošnji jubilejni tekstiladi zmagal Tektks iz Tetova, drugi je bil Borac iz Travnika, tretji pa NOVOTEKS. Med več kot 1.000 športniki iz vseh jugoslovanskih republik je to lep uspeh, NOVOTEKS pa je med kandidati za najboljša mesta tudi na prihodnji tekstiladi, ki bo prihodnje leto v Tetovem.

Na fotografijah: tisti, ki niso igrali, so navijali za zelene barve NOVOTEKSA (naslovna fotografija). Somrak in Kapš sta bila zmagovalca v namiznem tenisu. Rajerjeva, Novakova, Križmanova, Džaipova, Beletova in Piličeva v odbojki niso imele dorašlih nasprotnic. Prvaki med odbojkarji: Koprivnik, Resnik, Somrak, Aš, Cotič in Jenko.

**mi vsi
VARČUJEMO**

PRI.....

**DOLENJSKI BANKI IN
HRANILNICI v Novem mestu**

in poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI,
NOVEM MESTU in TREBNJEM

- kjer zbirajo hranilne vloge in jih obrestujejo od 7,5 do 10-odst.
 - vodijo žiro račune in devizne račune občanov
 - opravljajo devizno-valutne posle in odkup ter prodajo deviz
 - dajejo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
 - odobravajo kratkoročne in dolgoročne kredite
 - opravljajo vse druge bančne posle
- Zaupajte DBH svoje denarne zadeve, saj je to vaša banka.

**Gradbeno opekarsko podjetje
Mirna na Dolenjskem**

RAZPISUJE

naslednja prosta delovna mesta:

A) za gradbišče Novo mesta:

- gradbeni delovodja s končano delovodsko šolo
- več KV in PK zidarjev, tesarjev in strojnikov
- več NK delavcev – možna priučitev

B) za delo na opekarni Prelesje:

- več NK delavcev sposobnih za priučitev opekarja

Interesenti naj se zglasijo na upravi podjetja zaradi dogovora.

Nevarna nesramnost!

Nekdo je na cesti med Gumberkom in Ratežem v temi napeljal žico – Brez hujših posledic!

Srečo v nesreči je imel Franc Ivnik, da jo je tako poceni odnesel. 3. julija ob 21.45 se je namreč peljal na mopedu z Gumberka proti Ratežu. Nenadoma je opazil na cesti nekaj belega, zato je prižgal kratke luči in zmanjšal hitrost. Ko se je pripeljal bliže, je opazil na tleh kartonsko skuto.

Ko se ni je z mopedom približal, se je s kolesom zadel v žico, ki jo je neznan objestnež napeljal čez cesto. Ivnik se je prevrnil čez napeto žico in se poškodoval po rokah, vendar poškodb niso bile hude, ker je vozil počasi.

Nesramna igra se je torej končala brez hujših nesreč. Bojje pa, da s sploh ne razmišljamo o tem, kaj bi se zgodilo, če bi Ivnik – ali kdo drugi – takrat hitro pripeljal. Kakšno bi bila vse tistega, ki je z napeto žico na primer zakrivil smrt človeka?

Pravijo, da napeta žica med Gumberkom in Ratežem ni bila prvi tak primer na naših cestah. Zares, za lastno izživanje nesreč, ko pa je past na cestah že tako se preveč!

AB Agraria BREŽICE

Ste v zadregi za darilo?

Sopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša zvezna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zadrževajte v najbližji cvetličarni nageljkje ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice. Uravnava denarne veljave

(Državni zbor) bode prenehal baje 23. t.m. Sedaj obravnava jako važno reč – vravnava denarne veljave. To reč so hoteli liberalni Nemci izkoristiti zase: zahtevali so naravnost, naj se jim to in to objavi, sicer bodo glasovali nasprotno. A ministerstvo je reklo, da se v tej reči ne briga mnogo zanje, ker ima to za vravnava sicer večino – in gospodje so utihnili. Vendar je prav mogoče, da se na Dunaju v kratkem reč zasuču Slovanom v škodo. Krivi so Miadočehi, ki so se ločili od družih Slovanov. (K o l e r a), grozna kolera se zopet oglašja iz Azije! V nekaterih azijskih deželah jih je uže mnogo vrgla v grob. Prišla je tudi uža na Rusko. Ob Črnem morju, ob neki Volgi se močno razširja. Naša država je zaukazala vse mogoče, da se ne ljubemu gostu zabrani vhod v našo državo. Mi pa molimo: Kuge reši nas, o Gospod!

(I z S m i h e l a) pri Novem Mestu. Zadeva o zidanji naše ljudske šole za dečke je srečno rešena. Od visoke c.k. deželne vlade je prišel ukaz: v Šmihlu zidati se mora dvorazrednica, v Bičini vasi pa jednorazrednica. – Naravnost nezaslišano je pri današnji veliki revščini kmečkoga prebivalstva, javna poslopja na deželi tako strahansko drago zidati, kakor se to v Novomeškem okraju sploh godi. Svet žid in stmi: le jednorazredna ljudska šola v Šmihlu-stala bi svotico 9421 gid. a.v., no dvorazrednica stala bode pa 14.677 gid. Za Boga to je pač že gorastano. In kdo je tega kriv? Kdo drugi kot g. okrajni nadženežer, kateri dotične načrte in proračune izdeluje, ter pri tem kaj potratne nepotrebne stroške dela.

(I z K o s t a n j e v i c e). Najlepše nove vinograde ima Martin Colarič, posestnik na Slinovcih, kateri zasluži zaradi svoje posebne marljivosti in lepega vzgleda v trtorajci pa kaj več, ko mojo skromno polnolva. Kdor hoče videti, kaj se z vstrajnostjo doseže v treh ali štirih letih, naj se potrdi pogledati na Božje v Mart. Colaričev vinograd. Če bi mu bilo pa tje preveč od rok, naj stopi v Zavode pogledati g. Severja nove vinograde, ali pa k Gustav Delcot – u in Franc Košak – u, ki sta v Avguštinah zasadiła ameriške vinograde.

(S k l e p, š o l). Na tukajšnji gimnaziji je danes sklep šole. Iz šolskega poročila posnemamo, da je bilo vseh dijakov 204. Osmošolec je bilo 16 izmed katerih se jih je oglasilo k zrelostnemu izpitu 11, dva sta napravila izpit z odliko, jeden pa pride k skušnji v jednom predmetu še čez dva meseca.

(N e s r e c a). Pripetila se je minoli teden pri streljanju s topovi na Krškem. Pri nekem topu našega c.k.r. Topništva, so plini vsled streljanja odprli zaklop in ko so zopet vnovič vstrelili ter dim se odvalil, zavpil je nek topničar: „Gospod poročnik jaz umrem!“ in pri tej prči se je zgrudil na tla ter umrl. Dokazalo se je, da je vsled odprtja zaklopa kos kroglice zadel zadaj stoječega topničarja v trebuh.

(I z D O L E N J S K I H N O V I C, 15. julija 1892)

Dežurni poročajo

RAZGRAJACA – Novomeški miličniki so 3. julija pridržali do izteznitve Albina Kovačiča in Vero Brežek z Otočca. Opila sta na novomeški avtošolski postaji razgrajala in se nedostojno obnašala.

PRIDRŽAN – 3. julija so metlički miličniki pridržali do izteznitve Leopolda Merčiča iz Črnomlja, ker je razgrajal v Trnovcu. Prijavil so ga sodniku za prekrške.

SKOZI OKNO – 5. julija ob 20.45 je Stane Brulc po telefonu sporočil miličnikom, da mu je neznanec vplnil v hišo na Verdumu pri Stopičah. Vlomilec je prišel skozi okno, ukradel suknjice in orožje ter ga okdoval za 1000 dinarjev.

KOKOSI – 5. julija zvečer so neznanec ukradli Mariji Rozman iz Novega mesta pet kokos. Mož jih je takoj zasledoval, vendar so tatovi izginili s kokosi pod pazduho.

KDO STRELA? – 5. julija dopoldne je prišel miličnikom povedat Alojz Lesjak z Ragovske ceste v Novem mestu, da nekdo strelja z malokalibrsko puško. Na njegovi hiži je pobil nekaj šip.

IZKOPALI KROMPIR – Marija Petrič iz Prečne je 6. julija prijaviła, da so ji neznanec zadel krompir na njivi izkopali krompir in ga odpeljali, njo pa okdovali za 600 dinarjev.

NADLEGOVALA PEŠCE – Črnomljski miličniki so 7. julija pridržali do izteznitve Pepcu Kure iz Črnomlja, ker je na Kolozdovški ulici kričala in nadlegovala pešce. Prišla bo pred sodnika za prekrške.

UTOPLIENEC – 6. julija so pri Fortunovanu minila na Vinici potegnili iz Kolpe 68-letnega Ivana Volja iz Stare Lipe pri Črnomlju. Zdravnik na utopljenicu ni našel nobenih znakov nastaja.

MREŽA – Gradbenemu podjetju Pionir je neznanec ukradl 8. julija 50 m dolgo mrežo, vredno 1500 dinarjev. Za tatoma poizvedujejo.

MOPED – 8. julija so ukradli moped Cvetka Rapuš iz Četmšnje. Ne tatu ne mopedu še niso našli.

OB VOZ – Petru Vesetu iz Škrjanč je v noči na 7. julija neznan tat odpejal gumni voz vreden 2500 dinarjev. Miličniki iz Ozlja so odkrili skropno tatovo, ki je pri nas krađala vozove. Zaže, da je tudi Veselov voz najden v Ozlju, kar bodo še preverili.

POZAR – 9. julija okrog 16.30 je Sapov voznik Ivan Čanjkog utogotovi, da je začela goriti električna instalacija v avtomobu. Na bitženjem parkirišču je z pomočjo sopotnikov požar pogasil, tako da novomeški gasilci niso imeli dela. Škode je za 5000 dinarjev.

Pogojno za odkritost

Doslej je nezakovan in odkrito priznan, da je bil najbliž obojalec kazen 25-letnemu Francu Grošju z Vanjege vrha pri Cerkljah, ki je avgusta lani v Busečavi vsrazil okensko sipo na hiši Jožeta Umetiča, potem pa ukradel električno peč, elektrini likalnik, orožje, solnico in moški suknjice. Od vsega je uporabljal samo suknjico, skupna vrednost ukradenih stvari pa je 400 din. Sojen je bil zaradi velike tatvine, okrožno sodišče pa mu je prisodilo 6 mesecev zapora, pogojno za dobo leto. Grošji je bil takrat mladenec, večino predmetov pa je takoj, ko so ga dobili, vrnil.

Pogled na del množice nedeljskega sklepnega zborovanja v Šentvidu pri Stični. (Foto: Tone Gošnik)

PO TRETJEM KULTURNEM TEDNU V ŠENTVIDU PRI STIČNI Zdaj zaori pesem o svobodi!

Vedno smo radi prepevali: od zibelke do groba, po dolinah in po gorah, peli smo in pojemo o svojem delu in naših šegah, pojemo ob vinu in slovesu. Pojemo veselo in včasih otožno, posamično in skupno, med NOB pa je naša pesem zapela kljubovalno in borbeno. Pesem nas je razveseljevala in tolažila, navduševala in hrabrila. Pesem je zato tudi danes s slovensko besedo vred naše orožje za ohranitev narodove samostojnosti in bitnosti!

Pod sinje poletno nebo so mogočno izzvenele pesmi združenih pevskih zborov na prostranem travniku pred šolo v Šentvidu pri Stični: Pesem o Titu, Puntarska in nič manj doneči zvoki o slavopsev naši domovini. Nastopke je napovedanih zborov v soboto zvečer in nedeljo dopoldne se je pridružil še „Domaci zvon“, v katerem pojejo naši zdomeci iz Stuttgarta. Tretji kulturni teden je potekel v prijetnem vzdušju: dostojno je počastil rojstni dan predsednika republike tovariša Tita. Tisoč pevcev se je v nedeljo razšlo s prijetnimi občutki. Dosedajni pevski tabori ostajajo močna spodbuda za delo velike pevске družine, ki v vladni mahnjuni zborom zavest, da so v združitvi močni in da lahko premagujejo tudi največje ovire. Šentvid je na tokratnem prazniku slovenske pesmi znova dokazal, da bodo njegovi pevski tabori postali obrambna trdnjava slovenske pesmi.

Sobotno in nedeljsko srečanje 28 pevskih zborov iz zamejstve in številnih domačih krajev je bilo resničen praznik narodne in umetne pesmi. Kot že dvakrat doslej se je Šentvid z okolico vred od veljavne svetovske občlača in bil resnično gostoljuben in odprt za vse, ki so ga obiskali. Spreved skozi kraj je bil v nedeljo dopoldne še mogočnejši kot lani: dolga vrsta pevk in pevcev, godbenikov z Gorji pa domačih gasilcev, lovčev, članov Zveze borcev, veliko število narodnih nos, solarjev in drugih domačinov se je zljala pred šolo, kjer so se pevci združili v mogočen zbor.

Zbranim pevskim zborom je najprej s prijaznimi in toplimi besedami spregovoril partizanski skladatelj in voditelj Radovan Gobec. Medtem ko je prvi pevski tabor pred tremi leti prebuda le štiri domoče zbor, se jih je tokrat zbralo že kar 27; tabor je postal po besedah tovariša Gobca priljubljeno in zaželeno pevsko srečanje za zbor narodnih manjšin iz Avstrije, Italije in Madžarske. Premalo nam je na voljo prostora,

Pod drugim titer dr. Jože Rus, generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuz, predsednik gospodarske občine Ivan Ahlin, predstavniki ZKPO Slovenije in številni gostje iz Ljubljane ter raznih dolenskih krajev. Med kulturnimi skupinami je bila toplo pozdravljena tudi folklorna družina iz Matlike. Prijetna družabnost je razveseljevala ljudi do poznih večernih ur. Šentvid se je začel pripravljati na svoj četrti kulturni teden.

Med drugim titer dr. Jože Rus, generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuz, predsednik gospodarske občine Ivan Ahlin, predstavniki ZKPO Slovenije in številni gostje iz Ljubljane ter raznih dolenskih krajev. Med kulturnimi skupinami je bila toplo pozdravljena tudi folklorna družina iz Matlike. Prijetna družabnost je razveseljevala ljudi do poznih večernih ur. Šentvid se je začel pripravljati na svoj četrti kulturni teden.

Pod drugim titer dr. Jože Rus, generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuz, predsednik gospodarske občine Ivan Ahlin, predstavniki ZKPO Slovenije in številni gostje iz Ljubljane ter raznih dolenskih krajev. Med kulturnimi skupinami je bila toplo pozdravljena tudi folklorna družina iz Matlike. Prijetna družabnost je razveseljevala ljudi do poznih večernih ur. Šentvid se je začel pripravljati na svoj četrti kulturni teden.

Pod drugim titer dr. Jože Rus, generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuz, predsednik gospodarske občine Ivan Ahlin, predstavniki ZKPO Slovenije in številni gostje iz Ljubljane ter raznih dolenskih krajev. Med kulturnimi skupinami je bila toplo pozdravljena tudi folklorna družina iz Matlike. Prijetna družabnost je razveseljevala ljudi do poznih večernih ur. Šentvid se je začel pripravljati na svoj četrti kulturni teden.

Pod drugim titer dr. Jože Rus, generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuz, predsednik gospodarske občine Ivan Ahlin, predstavniki ZKPO Slovenije in številni gostje iz Ljubljane ter raznih dolenskih krajev. Med kulturnimi skupinami je bila toplo pozdravljena tudi folklorna družina iz Matlike. Prijetna družabnost je razveseljevala ljudi do poznih večernih ur. Šentvid se je začel pripravljati na svoj četrti kulturni teden.

Strel iz pištole – na en meter

Pred okrožnim sodiščem je bil Ivan Mikolič iz Novega mesta obsojen na dve leti in pol strogega zapora, ker je ustrelil v Miho Hrovatiča

Petčlanski senat, ki ga je vodil sodnik Janez Kramarič, je Mikoliča, doslej nezakovanega, obsodil na 2 leti in pol strogega zapora, pripor pa so mu do pravnoomočnosti ukinali. Mikolič je zadel Hrovatiča v spodnjo želuznico in zobjovje, v usno dno in jezike; le sreči se ima ustreljeni zahvatili, da je ostal živ. Mikolič priznava, da je streljal. Pravi pa, da je tistega popoldneva popil, potem pa da se je hotel z razvezano ženo Vido, ki je na Dominvestu sanžarka, pogovoriti, da bi se vrnila domov k njemu in dvema majhnima hčerka. Mikoličeva trdi, da ji je grozil s pištolo, obtoženec pa je jo zanikal. Hrovatič, ki je bil nadstropje višje na sesti, je prišel gledati, kaj se dogaja. Spominja se, da je nekaj rekel, takrat pa je stopil Mikolič naprej, izgovoril nekaj besed – Hrovatič se spominja samo „pištola“ – potem pa je počilo!

Mikolič je, kot smo takrat pisali, pobegnil k materi v Potok in se v bližnjem gozdu dva dni skrival, potem pa se je šel javiti miličnikom v Novo mesto, kjer so ga prijeli v Jenkovi ulici. Mikolič je, tako pravi, pištolo kupil kake tri tedne prej od neznanega vsiljivega prodajalca. V pištoli 6,35 mm je že bil on naboj, enega pa je Mikolič še dobil.

Psihiater je ugotovil, da je bil Mikolič čustveno prizadet in da je bila njegova prištevnost bistveno zmanjšana, sodišče pa je menilo, da ni bila tako izrazita, da bi lahko vplivala na odmero kazni: Upoštevali so nezakovanost, odkrito priznanje in obžalovanje, skrb za mladoletna otroka in pripravljenost plačati prizadajeno škodo.

Kaj je gnalo 37-letnega Ivana Mikoliča iz Novega mesta, da je letos 26. aprila okrog 20.45 v zgradbi Dominvesta z enega metra ali še manj ustrelil s pištolo v direktorja Miho Hrovatiča? Na to na obravnavi, ki je bila v sredo pred okrožnim sodiščem v Novem mestu, nista vedela povedati ne obtožene ne Hrovatič, ker ne eden ne drugi nista vedela za vzrok!

Gob na pretek

Bela krajina za gorbarje od drugod neodkrita dežela

Vse od srede maja dalje je na območju Bele krajine stalna rast gob. Dobri poznavalci terenov nosijo domov cele koše, kosare in nahrbtnike jučkov, lisic in golobc. Posebno veliko je gob v okolici Sinjega vrha, Preloke in v gozdovih okrog Strtega trga.

Tudi nabralci iz Adlešič in Tribu imajo srečno roko. Tu se ukvarjajo tudi s prodajo gob. Niso redki, ki so za gobe iztuli že več kot 2.000 dinarjev. Še ta mesec pričakujejo, da bodo iz zemlje požadali karžiji, ki veljajo za najzlahnejše predstavnik gojbe rodu.

Medtem ko je gorbarjev iz Ljubljane in drugih krajev vse polno v dolenskih gozdovih, pa na območju Bele krajine množično še niso našli. Seveda pa tudi tu velja nenapena gobarsko pravlje: tuju ne izdaj prostora, zato bi domačina kdo zamenj spravejal, kaj se goba.

13. SVETOVNO PRVENSTVO V JADRANEM LETENJU

Za svetovno slavo med nimbusi in cirrusi

Kragulji in jastrebi z ognjeno smrtjo – 89 najboljših pilotov na krilih brez motorja – Mladi Novomeščan med svetovno elito – Kje bodo pristali naši?

Visoko pod meglicami sopanega dne sta brneta dva kragulja, bojni letali, za katera je napovedovalec povedal, da sta zlasti primerna za partizansko vojskovanje. Gladalci, že malce utrujeni po preletih športnih in drugih civilnih letal, se niti niso dosti zmenili zanje. Celo potem ne, ko sta se spustila v strmoglav let...

V tem trenutku pa so suho banatsko ravnico pretresle močne detonacije. Na drugem koncu polja, kjer smo prej še videli nekakšno poslopje, so letele v zrak deske in zemlja. Fore gre zares! Nismo si se opomogli od presenečenja. Ko sta nizko nad gladalci prigrmela dva jastreba, izredno sposobna jurinša lovca domaće proizvodnje. Jastrebi so že pred leti na slovitim pariškem salonu letal poželi visoka mednarodna priznanja. Izpod trupa obeh napadajočih letal sta zavrela dva lanka ognjena trakova, dreveca v pekel, ki sta na koncu pulja pustila za seboj kragulja. Oranžnotni oblak je brizgnil na vse strani. To so bile napalm bombe.

Visoko z neba so skoraj isti čas privrslas še štirje jastrebi. Zasišlo se je oglašujoče grmenje in izpod vsakega so šinile po štiri rakete z ognjenimi jeziki, za seboj. Natlačeno usmerjene na točko napada so povzročile pravo razdejanje na tleh, kjer od prav za ta namen postavljene nišlopilje, že tako skoraj ni bilo ni sledu več.

Jastrebi so izginili kot bi se vdrli v zemljo. Samo za nekaj trenutkov. Razporedili so se tako, da so po dva in dva (vseh je bilo osem) s štirih strani neba spet napadli v razmaku po nekaj sekund med vsako dvojico. Bil sem med skupino opazovalcev iz Zdrženjeh držav Amerike, Japonske in Nove Zelandije. Preplašeno so se nasmihali drug drugemu: „Ali ni zanimivo?“ Izredna okretnost in natančnost naših vojnih letalcev jim je šla do živega, saj ima tudi sicer redkokdaj priložnosti videti taka bojna letala pri dejanju.

„Zdaj pridejo pa migiti!“ je pomembivo pomignil Amerikanec svojem tovarišu in pripravila sta kamere. Še predno sta jih lahko dvignila k očesoma, je zagrmelo pod nebom, kot da prihaja sodni dan. Štirje nadzvočni letvi mig-21 so dokončno opravili s „točko“ na zemlji. V velikem krogu so se vrnili na prizorišče in v pozdrav gledalcev leteli nizko nad tlemi samo nekaj deset metrov pred obdobjučinami in radovodnimi očmi – in objektivji. Toda pri taki hitrosti so jih uteli samo najsprejetnejši fotografi – čeprav le približno in nejasno, vsi drugi pa so se lahko obrisali pod nosom s praznim filmom...

Šest desantnih letal DC-3 je nato odinilo še padalce, ki naj bi tudi taktično obvladali bojišče. Nebo se je zatemnilo od belih kupol, ki so z ognjem iz avtomatskega orožja neusmiljeno „razčičevale teren“ pod seboj.

Tako je bilo v nekaj minutah z bliskovitostjo in natančno usklajenim napadom osvojeno v nedeljo proti večeru letališče v Vrhu na romunski meji, kjer je se pod pokroviteljstvom predsednika republike marsala Tita prav ta dan začelo 13. svetovno prvenstvo v jadrannem letenju. Napad na letališče je bil zadnja točka petstega letalskega mitinga, v katerem so nastopili športni padalci, jadranno akrobacijsko letalo KBI-14 z ljubljanskim pilotom Jurcom Lokovikom, posebna letala JAT za gašenje požarov, akrobat z motornim letalom živa, naša reprezentanca za svetovno prvenstvo s svojimi elegantnimi plastičnimi cirrusi in drugi.

JOŽE SPLIČAL

SPOMINI NA ZLATO

In še nekaj: na častnem mestu je tudi fotografija Cerarjevega nastopa na bradiji. Štukelj namreč zelo ceni svojega današnjega telovadnega naslednika. Za Cerarja skoraj ne najde dovolj besed polvalve in o poslednjem romantiku na konju sode, da bi se prav lahko zavredel celo na sam Olimp svetovne telovadke, ko bi le imel bolj enakovredne vaje. Še posebej mu je, kot sodi Štukelj, manjkal dober preskok čez konja.

Januarja 1924 je Štukelj končal naporni študij in v Ljubljani napravil zadnji državni izpit. Prvega februarja je že začel prakticirati pri novomeškem okrožnem sodišču. Štukelj se ima še danes za pravega Novomeščana in zares mu je žal, da je moral poiskati službo najprej v Ljubljani, nato v Lenartu v Slovenskih Goricah in končno v Mariboru, kjer se danes živi. Prav na Maribor ga namreč vedejo tudi najbolj žalostni spomini, saj so v njegovem stanovanju gestapovci uredili svoj štab in morda se ima za svojo in svoje družine srečno usodo zahvaliti le srebrni olimpijski medalji iz Berlina, ki jo je slučajno opazil eden od gestapovcev v stanovanju. Štukelj namreč niso imeli niti toliko časa, da bi odnesli vse dragocenosti. Šele potem so dobili pol ure časa, da so vzeli najnujnejše. Razumljivo je, da je Štukelj že prej spravil na varno vsaj del pričevanj o velikih športnih uspehih.

Prav tako je tudi danes njegova vedna soba en sam spomin na velike telovadne uspehe, na nekatere medvojna telovadnega športa: Pariz, Lyon, Amsterdam, Luksemburg, Berlin, boleč spomin na olimpijado v Los Angelesu, ki je bila brez njega in od koder brčkone tudi prinesel nekaj medalj.

Ko je praktical na novomeškem okrožnem sodišču, je začel tudi pospešno vaditi za nastop na olimpijskih igrah v Parizu. Do nastopa je imel komaj pet mesecev časa za priprave. Vsi pa so se kajpak najbolj skrbno pripravljali, saj je bil to prvi nastop jugoslovanske telovadne vrste in novo upanje za dobro uvrstitev, čeprav kajpak nihče ni upal na medalje. Vsi spj svpi nastop planirali v okviru znanega gesla ustanovitelja modernih olimpijskih iger: „Važno je sodelovati, ne zmagati!“. Ker pa je bila vrsta dokaj izenačena, so potihem le upali študij na solidno ekipno uvrstitev, največji optimisti pa so še sodelovali, da bi se kakemu posamezniku tudi utegnili posrečiti lepa vaja, ki bi navdušila gledalce in sodnike. S takim upi je sokoška javnost pospremlja svoje telovadce na vlak, ki je odpeljal v Pariz. Zadrnje dni pa se je razpoloževanje v jugoslovanskem taboru naglo poslabšalo, ker se je Štukelj močno poškodoval in je odpotoval v Pariz pravzaprav le kot opazovalec, voznja pa naj bi predstavljala nagrado za dotodanje uspehe in napore v telovadnem športu.

Osmo olimpijske igre v Parizu bodo za večno zapisane v zlati knjigi jugoslovanskega športa. „Odpisani“ Štukelj je nemogoč opazovalci svojih kolegov na odprtem pariškem stadionu in se jezil na poškodovano roko. Bolečine namreč nikakor niso popustile. Pokojni dr. Rohbica je sicer že v Ljubljani skrbel za zdravljenje, a niti sam ni upal, da bi Štukelj lahko nastopil. Edini, ki je še verjel v čudež, je bil vodja naše telovadne vrste nič. Poželen, ki je dan pred nastopom še enkrat poskusil prepričati Leona, da bi nastopil. Ta je stisnil zob in vtregel vajo na drogu – za poskus. Bolečine so bile neznozne, a šlo je in Štuklja ni otrgalo z droga. Spet je zmagnalo geslo: Posameznik nič, vrsta vse, in Štukelj se je odločil za nastop. Ema sama dobro izpeljana vaja bi namreč lahko pomagala naši vrsti k boljšemu uspehu. A treba je bilo urediti še eno malenkost: pri sodniški komisiji izposlovati dovoljenje, da bi ob Štukeljevih nastopih asistent ob orodju pal na morebitno novo nesrečo. Tudi to dovoljenje so naši dobili in tako postali malo boljše volje.

Štukelj kajpak ni bil mirnen, ko se je spominjal ljubljanskih uspehov na orodju. Olimpijske igre namreč niso imele atletike in plavanja in to je bila zares priložnost za potrditev izrednih Štukeljevih sposobnosti, ki pa jih je nesrečna poškodba desne roke postavila na glavo. Reprezentancična vrsta, ki so jo sestavljali Stane Denganc, Ivan Porenta, Slavko Hlastan, Stanko Žilic, Miha Ovsald, Josip Primožič, Rudi Poljšak in Leon Štukelj, je bila še bolj zaračarana tik pred nastopom, ko so zaman iskali garderobo z napisom Jugoslavija. Minute so tekle, časa za ogrevanje je bilo vse manj, organizatorjev pa nikjer. Končno so dobili nekako – in nesporazum je bil tu: na jugoslovansko reprezentanco so enostavno pozabili! Tudi poizkušnja opravičila niso mogla popraviti bledega vrisa, Jugoslovani pa so delili garderobo s telovadci Luksemburga.

Teža svetovnega prvenstva se udeležuje 28 držav, vsi, ki danes v mestu športa na svetu kaj pomenijo. Zbran je vrhunski razred pilotov z najboljšimi letali. V jugoslovansko reprezentanco sta bila določena tudi dva Slovencema: Franc Peperko, študent strojništva ter član Aero kluba iz Celja, in Jože Urban, učitelj jadrannega letenja v novomeškem Aero klubu. Za Unana, rezervnega člana naše ekipe, ki šteje štiri pilote, je to svetovno priznanje, saj je najmlajši jugoslovanski jadralni pilot, ki je prišel v ta izbor. Sploh je znano, da so najboljši jadranci srednjih let, ker zahteva jadranje nemalo izkušenj in trezne presojke. Med tekmovalci 13. svetovnega prvenstva je kar osem pedesetletnikov!

Med favoriti prvenstva, katerega tekmovalni del se je začel ponedeljek dopoldne, sta v standardnem razredu svetovni prvak Zahodni Nemec Helmut Reichmann z letalom LS-1 in svetovni prvak (v odprtem razredu leta 1970) Amerikanec George Moffat z letalom cirrus. Tu bosta tudi naš predstavnik Z. Frenz in M. Gatolin s sposobnima letalom (cirrus-15) in zaradi poznavanja domačega terena lahko kaj visoko pristalo.

V odprtem razredu (razredna kril več kot 15 metrov) pričakujejo največji uspehi nemca Walterja Neuberta z letalom kestrel, ki je letos v Kenji postavil nov svetovni rekord. Tu sta še dobrih letali tudi Avstralci in Novozelanci, pa Slovenci in Švedi, Čehi, Italijani in Francozi. Naša tekmovalca v tem razredu V. Stepanovič in F. Peperko seveda ne bosta mogla poseči prav visoko, saj sta njuna cirrus-17 med nimbusi in kestrelji že krepko pod poprečjem.

Prvenstvo bo končano 23. julija, do takrat pa so seveda možna še najrazličnejša presenečenja!

MARJAN MOSKON

V domačem stanovanju: spomini na olimpijske zmage. Leon Štukelj s kolajnami, vsaka je del zgodovine. (Foto: Danilo Skofič, Večer)

Štirje cirrusi jugoslovanske reprezentance na letališču v Vrhu

Zakon velja več kot dobra beseda

Predpisi naj čimprej zrahljajo ledino, da bo vzkliko posejano seme

Čez leto dni bodo brežiški komunisti ponovno pretresli sklepe občinske konference ZK o zmanjševanju socialnih razlik. Med njimi je veliko zahtev, ki jim sami ne bodo kos in ki se jih bodo morali najprej lotiti v vrhovih, v republiki.

Sem sodijo spremembe v zakonodaji. Tako na primer samo predpis lahko odpravi razlike pri pokojninah, na katere zdaj voliva let-

nica upokojitve in zaradi katerih so prikrajšani starejši upokojenci. S predpisi bodo morali urediti tudi prodajo družbenih stanovanj, določiti ekonomske stanarine, solidarnostne sklade za družine z majhnimi dohodki itd.

Po spremembi kliče tudi največji vir socialnih razlik, ki izhaja iz zaostalosti pokrajine, občine in vasi. Največ siromaštva je na vasi, zlasti tam, kjer ljudje na zemlji le života rijo. To pomeni, da bi morali tudi zakonodajci pomagati na noge kmetijstvu in izpolniti vse tiste sklepe, ki so jih obelodanile številne razprave o teh problemih. Načrtov imamo

precej, tudi za preusmerjanje kmečkih gospodarstev, toda za te stvari so besede brez učinka, če ni na voljo denarja.

Prepočasni napreduje zamisel za izenačenje zdravstvenega sklada delavcev in kmetov v celjski regiji, ki bo prav tako pomagala revnim kmečkim slojem. S predpisi lahko dopolnimo sistem olajšav za ostarele kmete in za družine z mladoletnimi otroki in samo predpis bo prisilil dobro situirane otroke, da bodo pomagali svojim ostarelim staršem, ki so ostali sami na kmetiji. Ko človek takole prebira zahteve in sklepe, pomisli, da je leto dni skoraj premalo za njihovo uresničitev, obenem pa predloga za tiste, ki hitro pozabijo na sprejete naloge. Vsi po vrsti bi jih torej morali večkrat prelistati in si osvežiti spomin.

J. TEPPEY

NOVO V BREŽICAH

ZA KONGRES ZVEZE SINDIKATOV Slovenije so na seji predsedstva ObSS v četrtek evidentirali tri možne delegate. Med njimi so Alojz Ferenčak, visokokvalificirani mizar iz Tovarne pohištva, Boris Rožič, računovodja iz brežiške Krke, in Franc Veselič, bolničar iz brežiške bolnišnice.

V OBČINSKI POČITNIŠKI skupnosti v Savudriji so v terek sprejeli že drugo izmeno učencev. To so otroci iz Dobove in Kapel. Letos bo prebilo počitnice ob morju okoli 200 šolarjev iz brežiške občine. Med dopustniki bo v Savudriji tudi 500 drugih občanov. Oskrbni dan velja 26,50 din na osebo.

AVTO MOTO DRUŠTVO bo razvilo svoj prapor 20. avgusta. Društvo je eno najbolj delavnih v občini in se lahko pohvali z nekaj uspešnimi prireditvami, med katerimi je tudi organizacija nedeljskih dirk v moto-krosu.

PRI ODKRITJU SPOMENIKA PADLIM v Proseku-Kontovelu je sodelovala v nedeljo štiričlanska delegacija iz brežiške občine. Sodelovanje z zamejskimi Slovenci na Tržaškem je navezalo društvo bratov Milavcev iz Brežic.

PODJETJE PETROL bo na Bizeljskem gradilo bencinsko črpalko, enako veliko kot v Brežicah. Z doseženo črpalko je upravljala krajevna skupnost, vendar je postala že premajhna. Promet skozi Bizeljsko se bo po otvoritvi mostu čez Savo v Brežicah gotovo povečal.

BREŽIŠKE VESTI

ZGLED SODELOVANJA IN DOBREGA GOSPODARJENJA

Kaj bi Krško brez svoje tovarne?

Častno priznanje kolektivu, ki je pomagal napredku mesta in občine

Ime Celuloze je že desetletja neločljivo povezano s Krškim. Za ta kolektiv je značilno, da ima izreden posluš za svoje mesto in občino in zanj v celoti velja, da stori, kar more, ne le tisto, kar mora. To pomeni, da so si delavci tovarne papirja naprtili večja bremena prav zaradi občutljivega posluha za potrebe svojega okolja.

Samo za most čez Savo in za novo osnovno šolo v Krškem je ta kolektiv prispeval šest milijonov dinarjev. Seveda ne smemo pozabiti,

da je Celuloza postavila lepo stanovanjsko naselje na Vidmu, da je zgradila hotel Sremič, plavalni bazen in da je pomagala pri ureditvi steze na speedway na stadionu Matije Gubca. Vse to so objekti, brez katerih bi bilo Krško siromašno mesto. In ko so letos podeljevali Valvasorjeve medalje, je bil kolektiv tovarne papirja na prvem mestu deležen tega najvišjega občinskega priznanja za uspehe v tovarni in zunaj nje.

Dejanja so dovolj zgovorna, zato

KRŠKE NOVICE

V TOREK dopoldne je bil v Krškem področni posavski posvet o osnutku družbenega načrta razvoja Slovenije za leto 1971-75. Posveta, ki ga je pripravila občinska konferenca SZDL in ga je vodil član izvršnega odbora republiške konference Miro Gošnik, so se udeležili predstavniki sevniške, krške in brežiške občine.

PIONIRJI Celulozarja so v soboto nastopili na plavalnem mitingu „Memorial Lučke Vodišek“ v Trbovljah. Za množično udeležbo in kvaliteto je ekipa osvojila v trajno last pokal, med posamezniki pa so krški plavalci osvojili kar sedem prvih mest. Najboljša je bila Branka Škafar, ki je s 35,9 na 50 m prosto postavila državni in republiški rekord.

NOGOMETASI Celulozarja so v zaostali tekmi celjske podzvezne lige doma premagali ekipo iz Brežic s 6:5. Gostje so vodili že 5:4, vendar je domačim do konca le uspelo zmagati.

V KRŠKEM bazenu so se 10 dni pripravljali plavalci celjskega Neptuna, v teh dneh pa pričakujejo še večjo skupino plavalcev iz Marburga (ZRN). Gostje bodo v Krškem 19 dni in se bodo v tem času nekajkrat pomerili s krškimi plivalci.

TUDI 25-metrski bazen na Senovem je v teh vročih dneh poln kopalcev. Ker je opremljen z napravo za filtriranje, je voda izredno čista, je pa tudi primerno topla. Zato bo tu v soboto popoldne občinsko šolsko prvenstvo v plavanju, ki ga organizira krški Celulozar.

Z. SEBEK

KRŠKI TEDNIK

RAJ ZA KOPALCE

V nedeljo so bili begovi Krke od izliva do Kostanjevice in še dlje zasedeni, kot že dolgo ne. Bil je čudovit dan za kopalce, voda pa sorazmerno čista, precej bolj kot med tednom. Zagrebčani so se vozili na odh od reki v dolgih kolonah in v kolonah so se okoli šeste ure popoldne spet vračali v prazno in razgreto mesto, kjer je sonce neusmiljeno žgalo ves dan.

LUKNJA V MOSTU

Stari brežiški most si je res zaslužil pokoj. Nič se ne ozira na table z omejitvijo in težka vozila dan za dnem vozijo čezenj. V soboto, 1. julija zjutraj se je takemu tovarnjaku ugreznilo cestnišče pod zadnjim kolesom, in preden so avtomobilu pomagali iz zagate, se je na obeh straneh savskega mostu nabrala dolga kolona vozil.

LIMON DOVOLJ

V brežiških trgovinah nekaj dni kupcem niso mogli potrestiči z limonami. Zdaj jih je spet dovolj, so pa drage in potrošnik mora odšteti za kilogram kar 10,90 din. Tudi mesnice so bile zadnje sobote bolj zalozene. Na voljo je bila tudi svinina. Podražili so jo za 1,50 din.

Vidimo tudi uspehe!

Do sebe in svojega početja moramo biti kritični, da bi nas razmere ne uspavale, da bi nas kritika spodbujala in naravnala, saj vemo, da tudi majhen komar konja premakne. Toda ne podcenjujmo lastnih uspehov, ne pristajajmo na vzdušju nezadovoljstva z vsem in vsakim, na kritikastrstvo, ki demobilizira, ubija voljo do dela, ob tem pa hrani in spodbuja sovražnike našega socializma...

Poglejmo trebanjsko občino! Res se šteje med manj razvite, saj znaša njen narodni dohodek le 5500 dinarjev na prebivalca (v Sloveniji 13.300 din), vendar je tudi ta v zadnjih desetih letih zelo napredovala. Zaposlenost se je v tem desetletju povečala za trikrat, če štejemo že tiste, ki delajo v drugih občinah, celo za štirikrat, narodni dohodek se je povečal za trikrat; industrijskih obratov je že 7; zraženih je bilo več šol, modernizirana je zdravstvena služba; napredovala je družbeni in zasebni standard; elektrificirana je zadnja vas; v občini je blizu tisoč osebnih avtomobilov, 1000 televizijskih sprejemnikov, 4000 radijskih aparatov...

(Iz govora inž. Marka Bulca v Mokronogu).

POSEBEN AKTIV DELAVCEV

Občinska konferenca ZK Trebnje je na zadnjem zasedanju med drugim sklenila tudi to, da bo ustanovila aktiv delavcev - neposrednih proizvajalcev kot obliko dela, ki bo najbolj neposredno odsevala življenjske interese delavcev v ožjem smislu te besede.

MOKRONOG: OBRAT ZA 300 DELAVCEV

Po dolgih pregovorih je zagotovljeno, da bo Mokronog, ki je doslej v primerjavi z drugimi kraji v občini gospodarsko nazadovol, dobil nov obrat Iskre. Ta bo izdeloval male elektromotorje, zaposloval pa bo približno 300 ljudi. Ugodno kažejo tudi nekateri drugi načrti in razgovori. Mokronog, ki je zdaj dobil asfaltno povezavo s svetom, bo po srednjeročnem razvojnem načrtu do leta 1975 z asfaltno cesto povezan tudi s Sevnico in Zburami pri Smarjeti.

V "TRIMU" O SVOJH TEŽAVAH Ker ni »zadaj« denarja

»Trimu« je v neenakem položaju, ker ne more dati na kredit - Podpreti mlado podjetje!

Skladovnice delov za tiskne montažne kovinske konstrukcije se grmadijo, zato pozoren obiskovalec podjetja »Trimu« zagotovo vpraša, kako je s prodajo.

„Delamo za trg, velike serije za neznanega kupca. Naše podjetje nastopa kot finalist poslovnega kon-

V oddelku, kjer delajo cisterne.

zorcija, v katerem je razen našega še šest drugih podjetij,“ pojasnjuje direktor Ivan Gole.

„Trimu“ ne skrivajo, da je podjetje prav zdaj v veliki preizkušnji in da se bori z denarnimi težavami. Njegovo poslovanje je usmerjeno na domači trg, ki je zaradi neustaljenosti sil muhast in kjer je konkurenca huda, večkrat tudi „nelojalna“.

Znano je, da izvozniki opreme uživajo posebne prednosti in da so sami ustanovili tudi zvezni sklad za kreditiranje izvoza. Takih prednosti „Trimu“ nima, in ker se nima večje lastne akumulacije niti banke, ki bi pomagala kreditirati prodajo, njegovi izdelki ne grejo tako v denar,

TREBNJE: GASILSKA VESELICA

V nedeljo, 16. julija, bo PGD Trebnje pripravilo na Rogljemem vrtu gasilsko veselico. Igrali bodo „Zapraviljčki“.

kot bi želeli. »Trimu« se ne more postaviti v isto vrsto z drugimi izdelovalci podobne opreme, ki lahko ponudijo svoje izdelke na kredit, prav to pa je zelo privlačno za vsakega investitorja.

V podjetju, ki se je tako naglo razvilo in ki ima za letos v načrtu, da bo naredilo že 150.000 površinskih metrov proizvodnih in drugih dvoran ter imelo 68 milijonov dinarjev celotnega dohodka, zato menijo, da bi bilo v splošnem interesu, če bi podprli to mlado industrijo. To bi v večji meri omogočilo graditev industrijskih in drugih stavb na sodobnejši, smotnejši način, to pa je „konzorcijski za montažne objekte“ že znajo narediti.

DROBNE Z MIRNE

POSLEDNJIČ - Svet KS Mirna znova ugotavlja, da občani ne upoštevajo odloka o odlaganju smeti na prostor, ki je za to določen. Nekateri smeti zažigajo kar doma, drugi pa jih odvažajo v Zabrsko ali pa v Vejer. To naj bi bil zadnji opomin. Kršitelji odloka bodo v prihodnje kaznovani.

MESAJO STRENE - Letošnji odkup gob je kar zadovoljiv. Razen KZ Trebnje pa jih odkupujejo tudi posamezni odkupovalci, ki dvigujejo ceno in ustvarjajo negotovost. Odkup borovnic je slabši kot običajno.

DOBORNİK OSTANE - Z julijem je zapustil kraj in se zaposlil na upravi „Dolenjke“ v Novem mestu dolgoletni poslovodja prodajalne na Mirni Ivan Gričar. Kot prizadeven družbeni delavec je bil izvoljen za občinskega odbornika. Mandat mu poteče prihodnje leto in bo to dolžnost že opravljal.

PREKRITA STREHA - TVD Partizan Mirna je pred kratkim dalo prekrito streho telovadnega doma. S tem se je začel uresničevati sklep, sprejet 1971. leta na zboru občanov.

TREBANJSKE NOVICE

INFORMIRANJE

»Naše delo«

Glasilo JUTRANJKE - preveč »uradno«!

Ob 10-letnici Industrije otroške konfekcije Jutranjka je izšla tudi 1. številka tovarniškega glasila „Naše delo“. Navada je, da se predvsem zaradi redkosti tovarniških časopisov razveselimo vsakega novega imena. Umiljivo je, da uredniški odbor v prvo številko ni mogel spraviti vsega, vseeno pa v časopisu, v katerem je polno hvale glavnemu direktorju (uspehov razvoja nihče ne zanika), nekaj odločno manjka. Redkokje se na 10 straneh glasila najde beseda za kakršnokoli politično organizacijo. Med vesticami lahko najdemo le stavek, da je sindikalna organizacija na konferenci v začetku 1971 razpravljala o razvedritu in sprostivni v prostem času. Vsa čast planincem, vendar - ali je to vse politično delo desetih let?

Glavni urednik Rudi Pavčnik je to pomlad na lastno željo izstopil iz članstva ZK. To je lahko zasebna odločitev, kadar pa gre za tako pomembno javno opravilo, kot je urejanje časopisa (ob tem pa še za „uradnost“ in apolitičnost prve številke), je to resno opozorilo političnim organizacijam v tem kolektivu; časopis naj postane ogledalo delovnih ljudi Jutranjke!

A. ZELEDNIK

ČEMU NE PO RAVNEM?

Najkrajša zveza Sevnice z avtomobilsko cesto teče sedaj preko Bučke in Škojana. Pot ni ravno prikladna, saj se dviga po klancih in ovinkih na Bučko in se zatem zopet strmo spušta. Če bi modernizirali sedanjo pot od Vejarja do Grmovelj in uredili priključek, bi se izognili vseh hribov, prebivalci Bučke pa bi bili rešeni oblakov prahu in težkih tovarnjakov. Ta pot, ki se je sedaj poslužuje precej voznikov na „črno“, bi bila tudi za 3 km krajša.

BODOČNOST:

Ne lesarji - šivilje?

Poklicna šola lesne stroke v Sevnici pred skokom ali zatonom? Ostalo bo tisto, kar potrebuje gospodarstvo. Se bo zdramilo preden bo prepozno?

Naša družba potrebuje tudi izšolane obrtnike, ne le z dobrim strokovnim znanjem, marveč tudi s pravo samoupravljalško vzgojo. Kdo lahko vse to zagotavlja: od družbe priznana šola s praktičnim poukom v industriji ali le interni izobraževalni centri?

Na posvetovanju predstavnikov poklicnih šol februarja letos v Javnici pri Kočevju je bilo odločno povedano, da je mreža poklicnih šol lesne stroke v Sloveniji preširoka, republiška izobraževalna skupnost nima denarja. V Sevnici so že dolgo vedeli, da bodo izpadli iz igre, saj šola nima delavnice za praktično delo. Republiška izobraževalna skupnost je medtem že umaknila 100 tisočakov pomoči k novi delavnici v Sevnici. Zaradi tega v Sevnici ne sprejemajo več učencev v 1. letnik, čeprav vlada med starši in učenci dosti zanimanja.

Ves čas pa se dogaja nekaj, kar je značilno za nerazvito sredino, kjer je dosti pobud, ni pa denarja in vseh tudi ne pripravljenosti za odločni skok: že eno leto imajo na šoli 2-letni oddelki tekstilne šole za zagrebško tovarno „Djuro Salaj“. Še manj kot za mizarje bi imeli na šoli pogoje za praktični pouk šivilj, če ne bi za to delo dala na razpolago proizvodne dvorane svoje tovarne Konfekcija Jutranjka. Že sedaj imajo vpisanih 24 deklet za šolanje po programu tekstilne šole iz Kranja.

V nekaterih tovarnah izobražujejo nekvalificirane delavke v lastnih centrih; usposabljuje jih za določeno gib na tekočem traku, to pa seveda nima cene v drugem podjetju. Pravijo, da se tudi na ta način borijo s fluktuacijo. Čuden način, mar ne? Se bodo torej fantje učili za mi-

zarje v Skofji Loki? Če posavsko gospodarstvo ne bo gledalo na šole drugače, se bo to kmalu zgodilo. Bodo usposabljali tekstilne delavce? „Lahko, mi smo servis gospodarstva“, meni ravnatelj šole France Perme.

A. ZELEDNIK

SEVNIŠKI PABERKI

KS ZA VODOVODE - V nedeljo so na razširjenem sestanku sveta krajevne skupnosti in predstavnikov krajevnih družbenopolitičnih organizacij razdelili okrog 18.000 dinarjev, kolikor je letos dobila KS Studenec kot pomoč občinske skupščine. Vsakemu od 4 gradbenih odborov vodovodov na območju te krajevne skupnosti so namenili po 4000 dinarjev, gasilskemu društvu za odplačilo preostalega dolga za gasilski kombi pa 1000 dinarjev. Ostalo bodo morali gasilci še zbrati.

AVTOBUS ZA ZVEZO S SEVNICO - V občinski središče se stalno vozi na delo okrog 40 delavcev, večinoma z mopedi in kolesi. Občani se navdušujejo za podobno avtobusno zvezo, kot že obstaja po dolini Sevnice za Zabukovje. Tem delavcem so šli tudi kolektivi na roko, tako da so jih vse razporedili v eno izmeno. Zaradi počitnic so izgubili tudi šolski avtobus. Zlasti kmetje bi želeli javen prevoz vsaj ob sejmjskih dnevih.

KAKO DO OPREME ZA DVO-RANO? Gasilci so v domu zgradili tudi manjšo dvorano, nimajo pa najosnovnejše opreme. Podpredsednik občinske skupščine Jože Knez in predstavnik temeljne izobraževalne skupnosti Jelko Štojs sta predlagala, da bi ustanovili kulturno sekcijo, sprejeli delovni program, prihodnje leto bi se lahko kot ostale kulturne skupine v občini potegovali za pomoč kulturne skupnosti. Kulturno delo je bilo pred leti na Studencu že dobro razvito, zato ne bo težko.

SEVNIŠKI VESTNIK

Tridesetletnica prve osvoboditve

Na zborovanju ob krajevnem prazniku, dnevu borca, dnevu vstaje in dnevu šoferjev pričakujejo več tisoč ljudi – Posebno toplo dobrodošlico bodo izrekli borcem, ki so se vojskovali v Suhi krajini

Na današnji dan pred tridesetimi leti so enote slovenske partizanske vojske prvič osvobodile Žužemberk. V spomin na ta dogodek slavijo v tem suhokranjskem mestu vsako leto krajevni praznik. Letos so se odločili, da bodo proslavljali v nedeljo, 16. julija.

Glede na 30-letnico prve osvoboditve Žužemberka bo v nedeljo v tem kraju tudi osrednja proslava v počastitev dneva borca in dneva

vstaje. Ta dan bodo slavili svoj praznik tudi šoferji v spomin na prvo motorizirano partizansko enoto, ustanovljeno v Suhi krajini.

Čakali – dočakali: s 1. januarjem prihodnje leto bodo tudi v novomeški občini izplačali prve kmečke pokojnine. Za začetek bodo dobili kuverte s po 250 din vsak mesec samo tisti, ki bodo do novega leta izpolnili 75 let. Novomeška občinska skupščina bo najbrž že na juljski seji sprejela odlok o ureditvi nekaterih vprašanj s področja starostnega zavarovanja kmetov. (Foto: I. Zoran)

ČRTA POD POLLETJEM ZRVS STRAŽA:

Prapor delo krasi

Zbirajo kupce za žebličke – 12 predlaganih za sprejem v Zvezo komunistov, 5 za odlikovanja

Prapor, ki ga je razvil Novolesov direktor Jože Knez, šteje organizacija ZRVS v Straži za najlepšo pridobitev. Takrat ob koncu maja so se slavnosti udeležili narodni heroji Stane Semič-Daki, Albinca Mali in Vinko Robek ter edini preživeli španski borec in prvoborec straškega območja Jože Brkopec-Misel. Zdaj pa rezervisti tekmujejo, kdo bo ku-

pil več žebličkov za praporov drog. ZRVS ni zanemarjalo članstva, kar so pod črto polletnega dela še posebej poudarili. Nočnega orientacijskega pohoda, dolgega 25 km, se je udeležilo 77 rezervistov in mladincev, ki so jih povabili s seboj. Na zagovor so poklicali petero rezervnih obveznikov, ki so morali obljubiti, da se v prihodnje ne bodo izmikali. Na občinskem tekmovanju ob koncu junija je sodelovala ekipa sedmih članov.

Združenje in odbor sta izpolnila še eno dolžnost: osnovnim organizacijam v vaseh in podjetjih sta za sprejem v ZK predlagala 12 rezervnih oficirjev in podoficirjev, 5 članov pa za vojaška odlikovanja.

JESENI:

RAZRED CIGANČKOV

Do 1. junija je bilo v bršlinski šoli vpisanih 17 Cigančkov, v juniju pa še 12. Menijo, da ni razlogov, da ne bi v novem šolskem letu odprli redni prvi razred za otroke ciganskih družin.

INDUSTRIJA IN TRGOVINA NAJBOLJ

Celotni dohodek, ki so ga ustvarile delovne organizacije gospodarstva novomeške občine lani, je znesel 2 milijardi 690 milijonov din in je bil za 33 odstotkov večji kot 1970. Zavidljivo povečanje je posledica povečane proizvodnje in prometa, pa tudi nenadne rasti cen. Med panogami je po porastu na prvem mestu industrija, v kateri je bil lani celotni dohodek za 40 odst. večji, sledi trgovina s 36 odst. porastom; obrt, stanovanjsko-komunalna dejavnost, kmetijstvo, promet, gozdarstvo, gradbeništvo in gostinstvo pa so se gibali v mejah od 29 do 10-odst. porasta.

MIRNA PEČ:

Kos ognju

Na pomoč: z novim avtom in motorko

Mimopeški gasilci imajo nov avtomobil in motorno črpalko. Pridobitve zadnjih dveh let cenijo na 100.000 din. Več kot 30.000 din je dal občinski gasil-

Karel Galič: Pionirji, mladina, dekleta, včlanite se!

ski sklad, 8.000 din so zbrali v nabiralni akciji, 5.500 din pa je bil vreden les, ki so ga podarili ljudje, največ vaščani Jordan, kala.

„Mnogo truda, žrtvovanja prostega časa, razumevanja in gnotne pomoči je bilo treba, da se je gasilsko društvo postavilo na trdne noge,“ je poudaril na nedavni proslavi 70-letnice sedanji predsednik Karel Galič. Pokrovitelj jubileja je bil predsednik občinske skupščine Avgust Avbar, krstu avtomobila in črpalke pa je stal ob strani znani godec, domačin Lojze Slak.

Gasilsko društvo so 1902 ustanovili: Alojz Hude, Anton Zajc, Jože Bartelj, Anton Štemberger, Ludvik Novljan, Franc Matoh, Ivan Rozman, Jakob Parkelj in Jakob Krevs. Ročna črpalka iz tistih časov je uporabna še danes. Dom so dobili 1906, motorko pa pod poveljstvom Jerneja Župančiča po 1928.

SKRB ZA STARE

Na eni izmed letošnjih sej je Obs razpravljala tudi o skrbi za stare občane. Ugotovljeno je bilo, da je 61 starih občanov, ki jim je tuja pomoč nujno potrebna, že v domovih za starejše osebe, takšno obliko varstva pa potrebuje še 40 starih občanov. Ker so stari občani večinoma bolehnih, bo v okviru zdravstvene službe treba ustanoviti poseben dispanzer za stare ter okrepiti patratno službo pri zdravstvenem domu. V veliko pomoč bi lahko bila tudi laična nega na domu.

Suhokrajinski drobiž

3. JULIA je bilo pri spomeniku padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega terorja na Cviblju nad Žužemberkom srečanje z vojaškimi rezervnimi starešinami iz Titovega Užica, Kraljeva in drugih krajev Srbije; bilo jih je okoli 170. POZdravil jih je predsednik krajevnice organizacije ZRVS Žužemberk Jože Kocmur. Sprejema se je udeležil tudi upokojeni polkovnik JLA Ivan Slapnik iz Novega mesta. O partizanskih bojih v Žužemberku in v Suhi krajini jim je govoril predsednik žužemberške borčevske organizacije Stane Gorinšek, kratek kulturni program pa so izvedli žužemberški šolarji. Na srečanju je bilo precej občanov iz Žužemberka in mladinska I. SAB, ki je bila na pohodu iz Novega mesta.

9. JULIA je bila uspešna vaja teritorialne enote in civilne zaščite iz Žužemberka. Udeleženci so pokazali svojo hitro pripravljenost in sposobnost obrambe in zaščite v primeru kakršnekoli potrebe. Občani in drugi, ki so spremljali vaje, so se o disciplini in znanju pohvalno izrazili.

ZETEV pšenice v Suhi krajini je v polnem teku. Pravijo, da je najbolj obrodila italijanska sorta san marino; sicer bo pa skupen pridelek nekaj manjši od lanskega, to pa zaradi letošnjega drobnega zrna. V ŽUŽEMBERSKEM GRADU so te dni na delu konservatorji, ki bodo rekonstruirali ornamente in grbe na fasadah. Tudi druga dela so v polnem teku; čeprav je težko dobiti cement in zidno opeko, bodo opravili predvidena dela.

M. S.

Novomeška kronika

SUTJESKA – Pionirji iz vseh jugoslovanskih republik, ki so v Šmihelu zbrani v taboru Sutjeska, imajo danes v načrtu kopanje v Dolenskih Toplicah, potem pa se bodo začeli pripravljati za odhod v partizanski Rog, kjer bodo obiskali Bazo 20, Jelendol in Daleč hrib.

ROKOMET – Novomeški rokometaši so v Škofji Loki na kvalifikacijskih tekmah zasedli drugo mesto med štirimi ekipami in se tako uvrstili v ljubljansko conso ligo, ki se bo začela v jeseni.

JADRANJE – Novomeščan Jože Uhan je te dni v Vrču kot rezerva v jugoslovanski reprezentanci, ki sodeluje na trinajstem svetovnem prvenstvu v jadrnem letalstvu.

VROČINA – Nedelja je bila letošnji najtoplejši dan in v Novem mestu so ob 16. uri izmerili 32 stopinj Celzija vročine. Kljub temu je bila na Loki na obeh bregovih Krke le peščica kopalcev. Kdor je le mogel, se je kopal kje drugje.

UTESNjenost – Ob ponedeljkih je na tržnici toliko najrazličnejših prodajalcev, da navadno niti na cesti ni dovolj prostora. Tokrat so prodajali tudi ražnje. Sezona za peko čevapčičev in ražnjičev je pač na višku.

TRZNICA – Stojnice so se kar šibile pod težo najrazličnejših do-

brot. Branjevci so prodajali jajca po 80 do 100 par, paradiznik po 7 din, papriko po 10, kumare po 9, hruške po 10, marelice po 10, breskve po 10, lubenice po 10, rdečo peso po 5, krompir po 3 do 5, čebulo po 8 din kilogram. Dobra pest lišič je bila 5 din, liter orehov 3,5, liter kamilic pa 4 dinarje.

ROJSTVA – V novomeški porodnišnici so rodile: Jožica Smalc z Glavnega trga 27 – deklico, Ivanka Karlič s Trdinove 5 – dečka, Anica Pestner, Nad mlini 16 – deklico in Teodora Kovačič iz Jerebove 3 – boštjana.

POGREBA – Na šmihelskem pokopališču so pokopali Anđelo Galič, 57 let, gospodinjico iz Šmihela; na ločenskem pokopališču pa Marijo Majer, 76 let, družinsko upokojenko s Cankarjeve 34.

– Ena gospa je vprašala, kdaj bo imelo Novo mesto urejeno kopalnišče, pa ji je druga povedala, da takrat – ko bo Krka tekla navzgor ...

Predavateljev ni!

Inž. Peter Ivanetič: »Na strokovnih šolah ni ustreznih predavateljev, ti pa so prvi pogoj izobraževanja in kadrovske politike!«

V prejšnjem četrtkovem intervjuju je direktor Ekonomskega centra dipl. ekon. Janez Zafred vprašal pedagoškega svetovaleca za poklicne in strokovne šole inž. Petra Ivanetiča: kaj se nam obeta ob vedno večjih potrebah po poklicnih delavcih in tistih s sred. strokovno izobrazbo ob razvitosti teh šol na našem območju. Pedagoški svetovalec inž. Peter Ivanetič je odgovoril takole:

– Izredno hiter gospodarski razvoj, ki smo mu pričala, terja ustrezno kadrovske

zasedbo. Ta že od začetka ni bila najboljša, zaradi zelo hitrega povečanja števila zaposlenih pa je pozneje nismo uspeli kaj prida izboljšati. Ta ugotovitev nas opozarja, da se v bodoče ne bomo mogli več zadovoljiti s kadri, ki jih bomo privabili od drugih in s temi, ki jih bomo pridobili iz vrst zaposlenih z dopolnilnim izobraževanjem. Ustvariti jih bomo morali sami v ustreznih šolah, ki morajo in bodo morale delovati sredi družbenega dogajanja na našem območju.

Učencev, ki bodo končali osemletko, bo vedno več, naš interes, da bi jih čimveč ustrezno strokovno izobrazili pa bo vedno večji. Ob tem ne bo šlo toliko za to, ali imamo dovolj zmogljivosti v sred. strokovnih šolah, pač pa zato, kakšne kadre potrebujemo v gospodarstvu. Zato se nam v šolstvu vsiljujeta dve drugi vprašanji.

– Kaj je posredi, če ne gre za zmogljivost sred. strokovnih šol?

– Gre za predavatelje, ki naj na poklicnih in strokovnih šolah poučujejo in za to, katere vrste šol potrebujemo. Glede predavateljev je tako: nekaterih nimamo niti za obstoječe šole, šole pa rāso v stanju odpraviti to težavo same. Dolžnost občine bi bila, da pri tem povezuje interese gospodarstva in da pomaga z združenimi močmi reševati to vprašanje. Če želimo dobiti predavatelje, ki nam primanjkujejo, bi morali v dogovoru z delovnimi organizacijami zagotoviti vsako leto vsaj 2 do 3 stanovanja zanje, ker je to največja ovira da predavateljev za nekatere predmete ne moremo dobiti. Od honorarnih sodelavcev in od preobremenjenih predavateljev pa ne moremo pričakovati kvalitete.

– Katere strokovne šole potrebujemo po vašem?

– Zagotoviti moramo tiste strokovne šole, ki bodo zadoščale potrebam gospodarstva in njegovega dolgoročnega razvoja. Kadre za lesnopredelovalno, tekstilno, oblačilno in kemično industrijo, ki so pri nas razvite, lahko izobražujemo v občasnih oddelkih. Za kovinsko-predelovalno industrijo, ki je zelo razvita pa potrebujemo poklicno in srednjo strokovno šolo tudi zato, ker je za tovrstni kader povpraševanje v vseh panogah. Preden končam, bi še enkrat poudaril: v šoli so prva stvar ljudje, predavatelji, ki naj poučujejo in druga stvar to, kako bodo strokovne šole, ki naj bi jih imeli ustrezale sedanjim in dolgoročnim potrebam gospodarstva!

Moje vprašanje: če bi na občini imeli referenta za šolstvo, bi ga vprašal, kakšen je program razvoja šolstva, ker referenta žal nimamo, naj ravnatelj poklicne šole Boris Savnik pove s kakšnimi kadrovskimi in materialnimi težavami se srečuje ta, za naše območje zelo pomembna šola in kakšne pomoči družbe je deležna.

M. JAKOPEC

Štiri pevski zbor topliške doline pod vodstvom Toneta Finka je ena tistih kulturnih skupin, ki jo mora svet preložiti novomeška kulturna skupnost. Zveza kulturno prosvetnih organizacij, kamor zbor spada, se mora. Petje seveda ne bo utihnilo, le akordi bodo bržčas bolj zagrenjeni. (Foto: I. Zoran)

To je uspeh: večina v gimnazijo

Skoro 85-odstotni učni uspeh na osemletki v Črnomlju je dozdajšnji rekord - Precej je pomagalo podaljšano bivanje, čeprav kratkotrajno

Od 1.007 učencev, kolikor jih je letos obiskovalo osemletko v Črnomlju, je izdelalo 853 otrok ali 84,60 odstotka. Popravne izpite ima 95 šolarjev, ponavljalcev je 47, 10 otrok pa je bilo neocenjenih, ker so neredno prihajali k pouku.

Za šolski kolektiv je to kar lepa bilanca, če upoštevamo, da pogoji dela za prosvetne delavce in učence daleč zaostajajo za šolami v drugih mestih republike.

Kot sodijo na šoli, je k takemu učnemu uspehu največ pripomogel dopolnilni pouk za slabše učence, s katerim so začeli prvi teden pouka v lanskem septembru in je trajal do konca šolskega leta. Učenci na višji stopnji so imeli 1.457 dopolnilnih ur, v nižjih razredih pa 1.325 ur. Druga stvar, ki je vplivala na učni uspeh, je podaljšano bivanje. Uvedli so ga lahko tik pred koncem pouka, je pa močno koristil, čeprav je bil kratkotrajno. Največja škoda je, da podaljšano bivanje lahko obiskujejo le učenci iz mesta in bližnjih vasi, medtem ko je za najbolj potrebne iz oddaljenih krajev ta ugodnost nedosegljiva; zaradi prometnih zvez morajo po pouku domov. V novem šolskem letu bodo na šoli odprli kar 4 oddelke podaljšane bivanja, zato z gotovostjo pričakujejo še manj slabih ocen.

Osemletko je letos končalo nekaj deset učencev. Letošnja generacija osmih razredov je ena najbistrajših v zadnjih letih, saj je bilo med njimi

15 odličnjakov, 17 prav dobrih in polovica dobrih učencev. Večina se je odločila nadaljevati šolanje na domači gimnaziji. Tudi ta vest je sila razveseljiva, kajti daje upanje, da bo čez 4 leta precej maturantov, čez 10 let pa precejšnje število strokovnjakov - domačinov, ki jih Bela krajina hudo potrebuje.

Opekarna ima načrt

OPEKARNA IMA NAČRT

Opekarna v Kanižarici ima narejen investicijski program za gradnjo betonarne in nabavo mehanizacije v proizvodnji betonskih izdelkov, po katerih je vedno večje povpraševanje. Lani je kolektiv moderniziral proizvodnjo opeke, letos se loteva še zahtevnejše naloge.

Najprej cene

1. julija je bila uradna združitve belokranjskega gostinstva v ljubljanskim podjetjem VIATOR. Občani na zunaj niso opazili nobene spremembe, razen v cenah. Te so v črnomaljskih lokalih poskočile kot toplomer, če ga porineš v vročo vodo. Gostje sedijo ob istih razbitih pekelnikih, v istih lokalih, potrežba ni nič boljša, kot je bila, cene pa prvi hip navzgor.

Popravek

Prejšnji teden smo na črnomaljski strani objavili poročilo z občinske konference Zveze komunistov v Črnomlju, vendar ima članek napaden naslov. V tiskarni so pomotoma zamenjali naslov: tako nosi črnomaljska partijska konferenca naslov iz enake seje v Brezicah. Bralcem se opravičujemo za napako, ki pa ni nastala po naši krivdi.

UREDNIŠTVO

Zaradi stalnih stikov z vodinimi konfekcijskimi in tekstilnimi tovarnami smo vas pripravljali vsak čas zadovoljivo postreči. V posezonsko prodajo prejemo stalno tudi blago po obetno znižanih cenah.

„Beletekstil“ ČRNOMELJ

Združeni laže naprej

Razdrobljeno gospodarstvo ni konkurenčno - Nekateri že v težavah zaradi slabih plačnikov

Združevanje ali pogodbeno sodelovanje je rešitev za podjetja tudi v kočevski občini, saj sicer ne bodo konkurenčna doma in v svetu. To so ugotovili na zadnji seji zbora delovnih skupnosti kočevske občinske skupščine, na kateri so razpravljali o trenutnem položaju občinskega gospodarstva in njegovem bodočem razvoju.

Skupna investicijska vlaganja podjetij LİK, kemične tovarne in Združenega KGP so rodila že lepe uspehe, in prav je, da bi s takim delom še nadaljevali. „Prav zato je težje ali pa se sploh ne da razumeti nekaterih težej znotraj Združenega KGP, da bi to podjetje razdrobili,“ je bilo podarjeno v razpravi.

Zaradi raznih vzrokov, predvsem pa bojzani za „stolčke“, ne pride do združevanja tudi na drugih področjih. Eno takih je področje komunalnega gospodarstva, kjer pri veliki večini vodstev podjetij ni zanimanja za združevanje in s tem za zniževanje stroškov poslovanja, hkrati pa imajo vse komunalne delovne organizacije pri občinski skupščini že vložene zahteve za zvišanje cen komunalnih storitev.

Pomembna ugotovitev je bila tudi, da je splošna izravnava dolgov prinesla v občino več denarja, kot

ga je odnesla, vendar pa je položaj v posameznih podjetjih dokaj različen. Podjetja ITAS, AVTO in ZIDAR imajo izven Slovenije veliko dolžnikov, ki slabo plačujejo račune. Tako so na primer pri ITAS izravnavo dolgov v Sloveniji zadovoljni, ne pa z izravnavo v drugih republikah, kjer jim dolgujejo 13 milijonov dinarjev, na podlagi splošne izravnave dolgov pa je dobil ITAS iz vseh republik le 900.000 din. Razen splitskega tudi reško območje slovi kot slab plačnik. Z Reke dolgujejo ZIDARJU kar 6 milijonov dinarjev.

Upoštevati bo treba tudi ugotovitve, da je za uspešen gospodarski razvoj občine potrebno gospodarsko razvijati tudi nekatera podeželska središča v občini, posodabljanje ceste in seveda izdelati razvojne programe za delovne organizacije pa tudi za občino.

J. PRIMC

KOČEVJE - Na prijateljskem šahovskem dvoboju med Trbovljami in Kočevjem na 10 deskah (8 članov, pionir in pionirka) je zmagoval Kočevje z rezultatom 5,5:4,5. Dvoboj je bil 4. julija v Trbovljah, posvečen pa je bil dnevu rudarjev in dnevu borca.

KOČEVJE - Kočevski mojstrski kandidati bodo komentirali partije dvoboja Fischer: Spaski ob sredah ob 20. uri v hotelu PUGLED, seveda če bo do dvoboja prišlo. Prvih 14 dni dvoboja sprejema šahovski klub tudi prognoze izida dvoboja. Polovico vplačanih stav bo prejel tisti, ki bo uganil pravi rezultat dvoboja.

Zakaj ne bo več luknje v občinskem proračunu?
- Ker bodo huje obdavčili alkoholne pijače: pijancev je vedno dovolj in je to torej najbolj zanesljiv vir dohodkov. Na trezne se ne kaže več zanašati!

SKLAD ZA BORBE OBČINE KOČEVJE bo imel letos predvidoma 513.109 din dohodkov. Porabil jih bo tako: za družbene pomoči 467.000 din, za enkratne pomoči 8000 din, za zdravstveno varstvo 26.400 din, ostalo pa bo rezerva sklada. Lani je imel ta sklad 436.544 din izdatkov. Povprečna družbena pomoč je znašala 240 din; najnižja je bila 150 din, najvišja pa 480 din.

DROBNE IZ KOČEVJA

GRADNJA CESTE na kegljišče se je nekje zataknila. Vsi zagotavljajo, da je že vse urejeno in da je denar zagotovljen, dela pa se kljub temu niso pričela. Verjetno čakajo jeseni, da bodo potem lahko s stroji brazdali po blatu.

CESTA DO PLANINSKE KOČE za Mestnim vrhom pri Jelenovem studencu je že usposobljena za promet. Je lepo urejena, da je vožnja prav prijetna. Sedaj je koča že redno oskrbovana vsako soboto in nedeljo ter pred prazniki in za praznike. Med tednom pa skupine dobe ključke pri predsedniku društva Jožetu Adamiču v Podgorski ulici.

SKUPINSKI IZLETI so v Kočevju vedno bolj pogosti. Prihajajo iz raznih krajev in tudi iz zamejstva. Tuji se zanimajo za narodopisne predmete, posebno za narodne noše, rezbarske izdelke, stare poljske skrinjice - pasti itd. Oni dan je nekdo Kanadčanka povpraševala za stare likalnike na ogelje ter za železne in kamnite vložke.

SRNICA vzbuja veliko zanimanje, posebno med otroki. Kakšno veselje je, če jo lahko malo pogladijo po mehkem kožuščku. Ima jo znani ljubitelji živali upokojenec Janez Klun. Srnica se spremlja skupaj s psom.

SMETNJAKI so za otroke nevarni, ker so se v zadnjem času navadili stikati po njih za raznimi predmeti. To je že prava strast. Otroci hodijo od veže do veže in stikajo po smetnjakih. V njih najdemo vse mogoče: stara zdravila, izrabljene britvice, razne pločevinke, pornografske revije in drugo. Lahko pride do nepredvidene nesreče, posebno z odpadnimi zdravili in britvicami.

SEMINAR - V organizaciji Združenja poklicnih šoferjev in avtomobilistov SRS-podružnica Kočevje je pričel seminar za pridobitev višje kvalifikacije. Trajal bo 6 mesecev in je v domu telesne kulture. Obiskuje ga 40 šoferjev.

KOČEVJSKE NOVICE

Enkrat na leto smrt glodalcem

Občinski odlok o obveznem zastrupljanju podgan in miši velja za Metliko in Gradac, po potrebi pa do deratizacija še drugod

Vse dolenske občine razen metliške in trebanjske imajo že več let v veljavi odloke o obveznem uničevanju podgan in miši, ki se navadno zaredi v vsakem večjem strnjem naselju. Da bi preprečili nalezljive bolezni in veliko gospodarsko škodo, ki jo povzročajo glodalci, je potrebno enkrat na leto poskrbeti za množičen pogin škodljivcev.

Metliška občina se je letos junija odločila za odlok o splošni in občinski deratizaciji, ki bo veljal zaenkrat samo za mesto in naselje Gradac. Če se bodo glodalci preveč zaredili tudi

drugod, bodo deratizacijo opravili tudi v posameznih vaseh. Čas take akcije bo pravčasno objavljen, da se bodo vedeli prebivalci ravnati, ker je zastrupljanje lahko nevarno tudi ljudem in živalim. Deratizacijo bodo opravljale strokovno usposobljene ekipe Zavoda za zdravstveno varstvo iz Novega mesta. Zastrupljene vabe bodo nastavljali v kletih, na podstrešjih stanovanjih in v kanalih na mestih, ki so otrokom in domačim živalim manj dosegljiva, vseeno pa je potrebna skrajna previdnost. Stroške za tovrstno zastrupljanje škodljivcev plača lastnik stanovanja ali stavbe, podjetja itd., za javne stavbe in nabrežine potokov, pa bo plačala občinska skupščina.

DVE KOMISIJI

Občinska skupščina Metlika je imenovala komisiji, ki bosta ugotovljali, kdo od kmetovalcev ni zmožen plačati prispevka za pokojninsko zavarovanje. V komisijo I. stopnje so bili imenovani: Janko Pečarič, Ivan Težak, Jože Simonič, Franc Šegina, Alojz Janžekovič, Drago Rajakovič, Milica Janžekovič. V komisiji II. stopnje pa so: Anton Pezdirc, Tine Pečarič, Anton Šuklje, Janko Bračička in Slavo Prevalšek.

SELITEV V AVGUSTU

Kot je na zadnjem zasedanju občinske skupščine Metlika povedal tovarniš Muc, predstavnik podjetja KOMET, so nove poslovne prostore v Rosalnjah tehnično že preverili. Selitev se je od predvidenega konca leta 1971 zavlekla za pol leta, ker so nastopile mnoge nepredvidene težave ob uvozu naprav za grejte in vzdrževanje čistega zraka v proizvodni hali.

NEREDNI PLAČNIKI

Več kot milijon dinarjev bi morali letos zbrati v metliški občini pri 7 udeležencih družbenega dogovora za komunalne investicije, medtem ko znaša predvideni samoprispevek občanov okrog 800.000 dinarjev. Kot ugotavljajo, podjetja plačujejo objavljenemu pomoč, ne nakazujejo pa denarja redno kot občani vsak mesec, zato so tudi v tem težave. Prosil so, naj tudi v podjetjih poskrbijo za bolj redna nakazila.

TURIZMU ŠKODI

Med Krasincem in Gradcem je cesta strahotno slaba, a nič ne pomaga, čeprav se čez njo pritožujejo na sestankih, na občini in povsod, kjer je možno. Cesta je precej prometna, posebno v letnem času, ker sodi v najbolj obiskan obkolski predel, zato bi morali poskrbeti za popravilo.

Stari čevlji, preluknjani lonci, deli avtomobilov, papir, steklenice, kante in razna embalaža ter cunje vseh vrst - to leži tik glavne ceste Metlika-Grabrovec. Odborniku Nemaniču, ki se je na občinski seji ostro zavzel za odstranitev nesnage, smo obljubili sliko in zdaj jo ima. (Foto: R. Bačer)

CELO CRKNJENI PRAŠIČI

Kolpa je eno redkih bogastev Bele krajine zato je naravnost zločin, če jo domačini ali pa gostje onesnažujejo. Večkrat se je zgodilo, da mečejo v vodo razbite steklenice, na katere potem stopajo kopalci, pred kratkim pa je neki vaščan vrgel v vodo več crknjenih prašičev. Čeprav so jih kmalu odstranili in jih zakopali, je to dejanje zbudilo mnogo negotovanja.

Stari čevlji, preluknjani lonci, deli avtomobilov, papir, steklenice, kante in razna embalaža ter cunje vseh vrst - to leži tik glavne ceste Metlika-Grabrovec. Odborniku Nemaniču, ki se je na občinski seji ostro zavzel za odstranitev nesnage, smo obljubili sliko in zdaj jo ima. (Foto: R. Bačer)

Plačani predsednik

Na zadnji seji izvršnega odbora temeljne izobraževalne skupnosti Ribnica so razpravljali o finančnem načrtu za letos. Skupna potrebna sredstva za A in B program znašajo 6.998.052 din.

Republiška izobraževalna skupnost bo prispevala za A program 2.092.350 din, za B program pa 216.490 din, kar zneso 2.308.840 din. Ostalo bo krija občinska skupščina.

Na seji so med drugim razpravljali tudi o dodatku za prosvetne delavce, ki delajo na težkih delovnih mestih, na primer v Loškem potoku, na Gori, pri Sv. Gregorju in v Velikih Poljanah. Izvršni odbor TIS je sklenil tudi, da bo novi izvršni odbor TIS vodil plačani predsednik, kar je potrebno spričo velikih nalog, ki jih ima TIS.

Hvala, krvodajalci

Krvodajalska akcija je letos v ribniški občini lepo uspela. Namesto predvidenih 400 je prišlo k odvzemu krvi kar 490 krvodajalcev. Največji odziv krvodajalcev je bil iz podjetij RIKO in INLES, za kar gre zahvala sindikalnim organizacijam in posameznim sindikalnim delavcem v teh delovnih organizacijah. Občinski odbor Rdečega križa Ribnica se najlepše zahvaljuje vsem krvodajalcem, delovnim ter sindikalnim organizacijam, ki so pripomogle, da je ta humana akcija tako lepo uspela.

Nova organizacija delavcev

Pred kratkim je bil v Ribnici ustanovni občni zbor sindikata delavcev, ki so zaposleni pri zasebnikih. Naloga te sindikalne organizacije bo združevanje delavcev pri zasebnikih v organizirano celoto. Sindikat bo varoval delavce v primeru kršenja njihovih pravic, ki so zapisane v kolektivni in delovni pogodbi. V izvršni odbor sindikalne organizacije so bili izvoljeni: Marta Oražem iz Ribnice (predsednik), Ludvik Češarek iz Goriče vasi (tajnik), Danica Boje iz Grigorice (blagajnik), za člana pa še Marija Trdan iz Rakitnice in Franc Peterlin iz Zlebiča.

DRUŽINE RAZPADAJO

Ostareli ostajajo sami, brez pomoči

Družine vse bolj izgubljajo nekdanjo trdnost, ki je povezovala mladi rod s stari. Z naraščanjem števila ostarelih ljudi, preseljevanja in izseljevanja oziroma zdomstva postaja tudi v ribniški občini izredno pereče vprašanje, kako omogočiti varstvo tistim ostarelim in onemoglim, ki so ostali sami in jim ni mogoče nuditi ustreznega varstva doma.

Vse težje je najti mesto v zavodih za ostarele in onemogle. Zavodi so prepolni, cene so visoke. In tako se dogaja, da ljudje, ki jim usoda ni bila mila, ostajajo na stara leta sami, nemočni in si pomagajo, kakor vedo in znajo.

ODKUPILI STAVBO

Proizvodnja v „Sivalnici“, obratu Bombažne predilnice in tkalnice v Loškem potoku, uspešno napreduje. Zaposlujejo 48 delavk, njihovo število pa bodo v kratkem še povečali. Podjetje je odkupilo celotno stavbo, v kateri ima obrat svojo proizvodnjo. Tako je dana možnost za nadaljnji razvoj obrata.

YSI NA MORJE

Počitniška domova v Novem gradu in na Malinski, last Počitniške skupnosti Ribnica, sta že odprta. V obeh preživi vsako leto precej delavcev iz ribniške občine svoj letni dopust. Domova nudita samo bivanje oziroma prenočišče, dopustniki pa se lahko hranijo v sosednjih počitniških domovih. Cene so zmerne in dostopne shternemu delavcu. Občinski svet Zveze sindikatov je priporočil sindikalnim organizacijam, naj omogočijo letovanje v teh domovih ob morju tudi socialno ogroženim članom sindikata, in sicer tako, da jim plačajo vsaj nočitve.

Zakaj so gostilniške tehtnice v Ribnici vedno v redu?
- Zato, ker jih inspektor, če je treba, prekontrolira tudi ob dveh zjutraj.

IZ LOŠKEGA POTOKA

PRED PRAZNIKOM - Prebivalci Loškega potoka žive v znamenju priprav na veliko proslavo, ki bo 30. julija na Hribu. V Loškem potoku bodo lepo sprejeli številne goste in obiskovalce, ki bodo prišli na svečanost.

GOSTILNA JE PADLA - Stare „Mehtajnarjeve“ gostilne na Hribu ni več. Porušili so jo in tako napravili prostor novemu gostinskemu lokalu, ki je tik za nekdanjo gostilno. Tu je tudi sodobno kegljišče, ki razveseljuje Potočane in druge obiskovalce Loškega potoka.

TEMELJNI KAMEN - Rečeno je bilo, da bodo med proslavo 30. julija vzdali temeljni kamen za novo proizvodno halo podjetja RIKO in Prebivalci Loškega potoka žive v pričakovanju, da se bo gradnja letos res začela.

SE PRAH - S posodabljanjem ceste Hrib-Travnik letos verjetno ne bo nič, zato pa so večji upi za prihodnje leto. Zvedeli smo, da se pripravljajo načrte za njeno posodabljanje.

KOŠNJO OPUŠČAJO - Zmaganje reje govodi se kaže tudi v tem, da vse več kmetij opušča delno ali celo celotno košnjo na lažih. Zato pa je veliko njih zasajenih z deteljo. Posamezniki ponujajo košnjo skoraj za stonj, a ni odziva. Vse kaže, da se bodo lazi že čez nekaj let spremenili v gozdove.

REŠETO

Predavateljev ni!

Inž. Peter Ivanetič: »Na strokovnih šolah ni ustreznih predavateljev, ti pa so prvi pogoj izobraževanja in kadrovske politike!«

V prejšnjem četrtkovem intervjuju je direktor Ekonomsko administrativnega šolskega centra dipl. ekon. Janez Zafred vprašal pedagoškega svetovaleca za poklicne in strokovne šole inž. Petra Ivanetiča: kaj se nam obeta ob vedno večjih potrebah po poklicnih delavcih in tistih s sred. strokovno izobrazbo ob razvitosti teh šol na našem območju. Pedagoški svetovalec inž. Peter Ivanetič je odgovoril takole:

— Izredno hiter gospodarski razvoj, ki smo mu pričala, terja ustrezno kadrovsko zasedbo. Ta že od začetka ni bila najboljša, zaradi zelo hitrega povečanja števila zaposlenih pa je pozneje nismo uspeli kaj prida izboljšati. Ta ugotovitev nas opozarja, da se v bodoče ne bomo mogli več zadovoljiti s kadri, ki jih bomo privabili od drugih in tisti, ki jih bomo pridobili iz vrst zaposlenih z dopolnilnim izobraževanjem. Ustvariti jih bomo morali sami v ustreznih šolah, ki morajo in bodo morale delovati sredi družbenega dogajanja na našem območju.

Učencev, ki bodo končali osemletko, bo vedno več, naš interes, da bi jih čimveč ustrezno strokovno izobrazili pa bo vedno večji. Ob tem ne bo šlo toliko za to, ali imamo dovolj zmogljivosti v sred. strokovnih šolah, pač pa zato, kakšne kadre potrebujemo v gospodarstvu. Zato se nam v solstvu vsiljujeta dve drugi vprašanji.

— Kaj je posredi, če ne gre za zmogljivost sred. strokovnih šol?
— Gre za predavatelje, ki naj na poklicnih in strokovnih šolah poučujejo in za to, katere vrste šol potrebujemo. Glede predavateljev je tako: nekaterih nimamo niti za obstoječe šole, šole pa niso v stanju odpraviti to težavo same. Dolžnost občine bi bila, da pri tem povezuje interese gospodarstva in da pomaga z združenimi močmi reševati to vprašanje. Če želimo dobiti predavatelje, ki nam primanjkujejo, bi morali v dogovoru z delovnimi organizacijami zagotoviti vsako leto vsaj 2 do 3 stanovanja zanje, ker je to največja ovira da predavateljev za nekatere predmete ne moremo dobiti. Od honorarnih sodelavcev in od preobremenjenih predavateljev pa ne moremo pričakovati kvalitete.

— Katere strokovne šole potrebujemo po vašem?

— Zagotoviti moramo tiste strokovne šole, ki bodo zadoščale potrebam gospodarstva in njegovega dolgoročnega razvoja. Kadre za lesnopredelovalno, tekstilno, oblačilno in kemično industrijo, ki so pri nas razvite, lahko izobražujemo v občasnih oddelkih. Za kovinsko-predelovalno industrijo, ki je zelo razvita pa potrebujemo poklicno in srednjo strokovno šolo tudi zato, ker je za tovrstni kader povpraševanje v vseh panogah. Preden končam, bi še enkrat poudaril: v šoli so prva stvar ljudje, predavatelji, ki naj poučujejo in druga stvar to, kako bodo strokovne šole, ki naj bi jih imeli ustrezale sedanjim in dolgoročnim potrebam gospodarstva!

Moje vprašanje: če bi na občini imeli referenta za šolstvo, bi ga vprašal, kakšen je program razvoja šolstva, ker referenta žal nimamo, naj ravnatelj poklicne šole Boris Savnik pove s kakšnimi kadrovskimi in materialnimi težavami se srečuje ta, za naše območje zelo pomembna šola in kakšne pomoči družbe je deležna.

M. JAKOPEC

Tridesetletnica prve osvoboditve

Na zborovanju ob krajevnem prazniku, dnevu borca, dnevu vstaje in dnevu šoferjev pričakujejo več tisoč ljudi — Posebno toplo dobrodošlico bodo izrekli borcem, ki so se vojskovali v Suhi krajini

Na današnji dan pred tridesetimi leti so enote slovenske partizanske vojske prvič osvobodile Žužemberk. V spomin na ta dogodek slavijo v tem suhokrajnskem mestu vsako leto krajevni praznik. Letos so se odločili, da bodo proslavljali v nedeljo, 16. julija.

Glede na 30-letnico prve osvoboditve Žužemberka bo v nedeljo v tem kraju tudi osrednja proslava v počastitev dneva borca in dneva vstaje. Ta dan bodo slavili svoj praznik tudi šoferji v spomin na prvo motorizirano partizansko enoto, ustanovljeno v Suhi krajini.

Slavje se bo začelo s kresovanjem v soboto zvečer ter s športnimi in drugimi prireditvami. V nedeljo dopoldne bo na trgu pod lipo veliko ljudsko zborovanje, na katerem se bo zbralo nekaj tisoč ljudi. Po slavnostnem govoru bodo v kulturnem sporedu sodelovali dramska igralka Vladoša Simčičeva in pevci moškega zbora DPD Dušan Jereb iz Novega mesta.

Čakali — dočakali: s 1. januarjem prihodnje leto bodo tudi v novomeški občini izplačali prve kmečke pokojnine. Za začetek bodo dobili kuverte s po 250 din vsak mesec samo tisti, ki bodo do novega leta izpolnili 75 let. Novomeška občinska skupščina bo najbrž že na juljski seji sprejela odlok o ureditvi nekaterih vprašanj s področja starostnega zavarovanja kmetov. (Foto: I. Zoran)

ČRTA POD POLLETJEM ZRVS STRAŽA:

Prapor delo krasi

Zbirajo kupce za žebličke — 12 predlaganih za sprejem v Zvezo komunistov, 5 za odlikovanja

Prapor, ki ga je razvil Novolesov direktor Jože Knez, šteje organizacija ZRVS v Straži za najboljšo pridobitev. Takrat ob koncu maja so se slavnosti udeležili narodni heroji Stane Semič-Daki, Albinca Mali in Vinko Robek ter edini preživeli španski borec in prvoborec straškega območja Jože Brkovec-Mišel. Zdaj pa rezervisti tekmujejo, kdo bo ku-

pil več žebličkov za praporoč drog. ZRVS ni zanemarjalo članstva, kar so pod črto polletnega dela še posebej poudarili. Nočnega orientacijskega pohoda, dolgega 25 km, se je udeležilo 77 rezervistov in mladincev, ki so jih povabili s seboj. Na zagovor so poklicali petero rezervistov obveznikov, ki so morali obljubiti, da se v prihodnje ne bodo izmikali. Na občinskem tekmovanju ob koncu junija je sodelovala ekipa sedmih članov.

Združenje in odbor sta izpolnila še eno dolžnost: osnovnim organizacijam v vaseh in podjetjih sta za sprejem v ZK predlagala 12 rezervistov in podoficerjev, 5 članov pa za vojaška odlikovanja.

JESENI: RAZRED CIGANČKOV

Do 1. junija je bilo v bršlinski šoli vpisanih 17 Cigančkov, v juniju pa še 12. Menijo, da ni razlogov, da ne bi v novem šolskem letu odprli redni prvi razred za otroke ciganskih družin.

INDUSTRIJA IN TRGOVINA NAJBOLJ

Celotni dohodek, ki so ga ustvarile delovne organizacije gospodarstva novomeške občine lani, je znesel 2 milijardi 690 milijonov din in je bil za 33 odstotkov večji kot 1970. Zavidljivo povečanje je posledica povečane proizvodnje in prometa, pa tudi nenahne rasti cen. Med panogami je po porastu na prvem mestu industrija, v kateri je bil lanski celotni dohodek za 40 odst. večji, sledi trgovina s 36 odst. porastom; obrt, stanovanjsko-komunalna dejavnost, kmetijstvo, promet, gozdarstvo, gradbeništvo in gostinstvo pa so se gibali v mejah od 29 do 10-odst. porasta.

Krajevne organizacije so pripravile poseben spored. Po gasilskem sporedu bo ogled nove ceste Gradenc-Veliko Lipje, ki so jo te dni dokončno uredili. Ljubitelji umetnosti bodo lahko obiskali razstavo, na kateri bo prikazal svoja dela domačin Franc Mlakar, slikar — samouk.

Poleg številnih domačinov, Žužemberčanov in Suhokranjcev, pričakujejo na nedeljskem slavlju udeležence iz drugih krajev novomeške občine in sosednjih občin. Med drugim bodo še posebej dragi gostje nekdanji aktivisti in borci, ki so med NOB sodelovali v bojih na suhokrajnskih tleh in pri osvoboditvi Žužemberka. Prireditelji so na srečanje še posebej povabili preživele borce domaćinskih bataljonov XV. in XVIII. divizije.

Po slavlju bo na športnem igrišču pri šoli za vse udeležence in druge obiskovalce zabava na prostem, ki jo pripravljajo žužemberški gasilci.

Suhokrajnski drobiž

3. JULIJA je bilo pri spomeniku padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega terorja na Cvibljah nad Žužemberkom srečanje z vojaškimi rezervnimi starešinami iz Titovega Užica, Krajeva in drugih krajev Srbije; bilo jih je okoli 170. Pozdravil jih je predsednik krajevne organizacije ZRVS Žužemberk Jože Kocmur. Sprejema se je udeležil tudi upokojeni polkovnik JLA Ivan Slapnik iz Novega mesta. O partizanskih bojih v Žužemberku in v Suhi krajini jim je govoril predsednik žužemberške borčevske organizacije Stane Gorinšek, kratak kulturni program pa so izvedli žužemberški šolarji. Na srečanju je bilo precej občanov iz Žužemberka in mladinska I. SAB, ki je bila na pohodu iz Novega mesta.

9. JULIJA je bila uspešna vaja teritorialne enote in civilne zaščite iz Žužemberka. Udeleženci so pokazali svojo hitro pripravljenost in sposobnost obrambe in zaščite v primeru kakršnekoli potrebe. Občani in drugi, ki so spremljali vaje, so se o disciplini in znanju pohvalno izrazili.

ZETEV pšenice v Suhi krajini je v polnem teku. Pravijo, da je najbolj obrodila italijanska sorta san marino; sicer bo pa skupen pridelek nekaj manjši od lanskega, to pa zaradi letošnjega drobnega zrna. V ŽUŽEMBERSKEM GRADU so te dni na delu konservatorji, ki bodo rekonstruirali ornamente in grbe na fasadah. Tudi druga dela so v polnem teku; čeprav je težko dobiti cement in zidno opeko, bodo opravili predvidena dela.

M. S.

Kos ognju

Na pomoč: z novim avtom in motorko

Mimopeški gasilci imajo nov avtomobil in motorno črpalko. Pridobitve zadnjih dveh let cenijo na 100.000 din. Več kot 30.000 din je dal občinski gasil-

Karel Galič: Pionirji, mladina, dekleta, včlanite se!

ski sklad, 8.000 din so zbrali v nabiralni akciji, 5.500 din pa je bil vreden les, ki so ga podarili ljudje, največ vaščani Jordan Kala.

„Mnogo truda, žrtvovanega prostega časa, razumevanja in gmotne pomoči je bilo treba, da se je gasilsko društvo postavilo na trdne noge,“ je poudaril na nedavni proslavi 70-letnice sedanjega predsednika Karel Galič. Pokrovitelj jubileja je bil predsednik občinske skupščine Avgust Avbar, krstu avtomobila in črpalke pa je stal ob strani znani godec, domačin Lojze Slak.

Gasilsko društvo so 1902 ustanovili: Alojz Hude, Anton Zajc, Jože Bartelj, Anton Štembegar, Ludvik Novljan, Franc Matoh, Ivan Rozman, Jakob Parkelj in Jakob Krevs. Ročna črpalka iz tistih časov je uporabna še danes. Dom so dobili 1906, motoriko pa pod poveljstvom Jerneja Župančiča po 1928.

SKRB ZA STARE

Na eni izmed letošnjih sej je ObS razpravljala tudi o skrbi za stare občane. Ugotovljeno je bilo, da je 61 starih občanov, ki jim je tuja pomoč nujno potrebna, že v domovih za starejše osebe, takšno obliko varstva pa potrebuje še 40 starih občanov. Ker so stari občani večinoma bolelni, bo v okviru zdravstvene službe treba ustanoviti poseben dispanzer za stare ter okrepiti patronažno službo pri zdravstvenem domu. V veliko pomoč bi lahko bila tudi laična nega na domu.

Novomeška kronika

SUTJESKA — Pionirji iz vseh jugoslovanskih republik, ki so v Šmihelu zbrani v taboru Sutjeska, imajo danes v načrtu kopanje v Dolenjskih Toplicah, potem pa se bodo začeli pripravljati za odhod v partizanski Rog, kjer bodo obiskali Bazo 20, Jelendol in Daleč hrib.

ROKOMET — Novomeški rokometaši so v Škofji Loki na kvalifikacijskih tekmah zasedli drugo mesto med štirimi ekipami in se tako uvrstili v ljubljansko consko ligo, ki se bo začela v jeseni.

JADRANJE — Novomešan Jože Uhan je te dni v Vršču kot rezerva v jugoslovanski reprezentanci, ki sodeluje na trinajstem svetovnem prvenstvu v jadralskem letalstvu.

VROČINA — Nedelja je bila letošnji najtoplejši dan in v Novem mestu so ob 16. uri izmerili 32 stopinj Celzija vročine. Kljub temu je bila na Loki na obeh bregovih Krke le peščica kopalcev. Kdor je le mogel, se je kopal kje drugje.

UTESNIENOSTI — Ob ponedeljkih je na tržnici toliko najrazličnejših prodajalcev, da navadno niti na cesti ni dovolj prostora. Tokrat so prodajali tudi različne. Sezona za peko čevapčičev in ražnjičev je pač na višku.

TRŽNICA — Stojnice so se kar šibile pod težo najrazličnejših do-

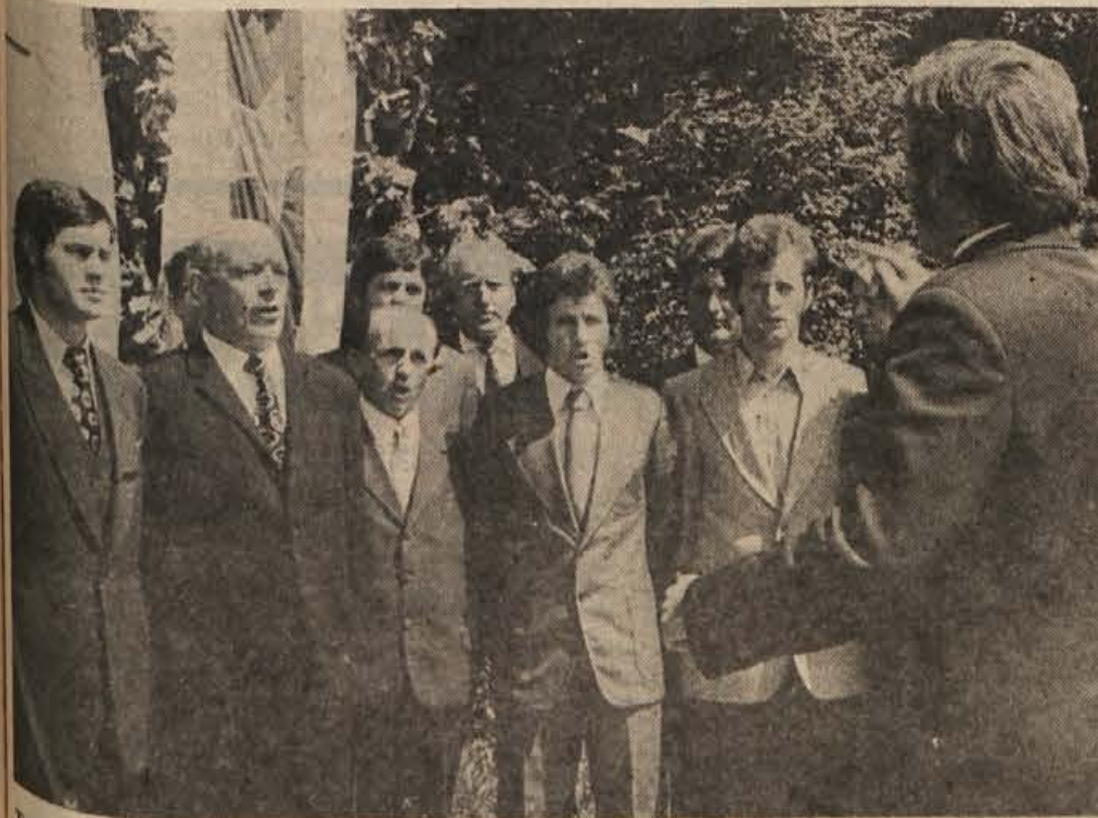
brot. Branjevci so prodajali jajca po 80 do 100 par, paradiznik po 7 din, papriko po 10, kumare po 9, hruške po 10, marelice po 10, breskve po 10, lubenice po 10, rdečo peso po 5, krompir po 3 do 5, čebulo po 8 din kilogram. Dobra pest lisic je bila 5 din, liter orehov 3,5, liter kamilic pa 4 dinarje.

ROJSTVA — V novomeški porodnišnici so rodile: Jožica Šmalc z Glavnega trga 27 — deklica, Ivanka Karlič s Trdinove 5 — dečka, Anica Pestner, Nad mlini 16 — deklico in Teodora Kovačič iz Jerebove 3 — Boštjana.

POGREBA — Na šmihelskem pokopališču so pokopali Angelo Galič, 57 let, gospodinjico iz Šmihela; na ločenskem pokopališču pa Marjijo Majer, 76 let, družinsko upokojenko s Cankarjeve 34.

— Ena gospa je vprašala, kdaj bo imelo Novo mesto urejeno kopalnišče, pa ji je druga povedala, da takrat — ko bo Krka tekla navzgor ...

Tudi pevski zbor topliške doline pod vodstvom Toneta Finka je ena tistih kulturnih skupin, ki jo mora polet živeti novomeška kulturna skupnost. Zveza kulturno prosvetnih organizacij, kamor zbor spada, je spet prelozila sklic letne skupščine, tokrat na jesen. Tako še nekaj mesecev ne bo ne usmeritve in ne denarja. Petje seveda ne bo utihnilo, le akordi bodo bržčas bolj zagrenjeni. (Foto: I. Zoran)

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 14. julija - Franc
Sobota, 15. julija - Vladimir
Nedelja, 16. julija - Marija
Ponedeljek, 17. julija - Aleš
Torek, 18. julija - Miroslav
Sreda, 19. julija - Vincenc
Četrtek, 20. julija - Marjeta

KINIO

BREŽICE: 14. in 15. 7. ameriški barvni film „Krvavi plen“. 16. in 17. 7. ameriški barvni film „Okusi kralje“. 18. in 19. 7. ameriški barvni film „Diamantna džungla“. CRNOMELJ: 14. 7. ameriški barvni film „Vroč pesek otoka Silta“. 16. 7. ameriški barvni film „Privatni detektiv“. 19. 7. ameriški barvni film „Junaki Zahoda“.

KOSTANJEVICA: 15. 7. „Življenje v dvoje“. 16. 7. ameriški barvni film „Plameneča reka“. 19. 7. francoski barvni film „Cervantes“. METLIKA: Od 14. do 16. 7. ameriški barvni film „Plavi vojak“. 17. in 18. 7. ameriški film „Stanlio Olivo prodajata mišolovke“. 19. in 20. 7. danski barvni film „Devica in vojak“.

MIRBA: 15. in 16. 7. „V gori raste zelen bor“. NOVO MESTO: Od 14. do 17. 7. francoski barvni film „Nicolas Philibert v vojni in ljubezni“. Od 18. do 20. 7. francoski barvni film „Malo, veliko, strasno“.

RIBNICA: 15. in 16. 7. ameriški barvni film „Obračun na S. Valentini“. SENTJERNEJ: 15. in 16. 7. „Devica in vojak“.

TREBNJE: 15. in 16. 7. ameriški barvni kriminalni film „Po sledi zločinca“. 19. 7. francoski barvni kriminalni film „Noč roparjev“.

PRODAM več mizararskih strojev, med njimi tudi italijanskega na 7 operacij. Rudolf Bizjak, Mokronog 79.

PRODAM okna 115 x 160, novo spalnico - rabljeno, peč na olje. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Jože Agnič, Gotna vas 51 c, Novo mesto.

PRODAM dva cvetoča oleandra. Pintarič, Zagrebška 14, Novo mesto.

KUPIM razno sobno starinsko pohištvo in ostale starinske predmete iz srebra, stekla, slike in podobne stvari. Nada Koporc, Zagreb, Kuhačeva 3/II, nadstropje.

POSEST

PRODAM PARCELO 30 arov s sadnim drevjem, primerno za vikend, na Senušah, Leskovec pri Krškem. Voda in elektrika v bližini. Cena 10.000,00 din. Martin Šmuk, Brezovska gora 19, Leskovec pri Krškem.

PRODAM vinograd 500 kv. metrov v Gaberski gori, Brusnice, Novo mesto. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista (1597/72).

ZARADI starosti prodam solidno enodružinsko hišo, 4 sobe s pritlikinami, 1000 kv. metrov vrta, sadovnjak vseh kultur. Hiša ima lepo lego, saj stoji skoraj v samem centru. Informacije: K. Kow. Velenje, Slovenija, Celjska 31.

RAZNO

VDOVEC brez otrok z lepo pokojnino želi spoznati vdovo ali ločenko brez otrok z lastnim stanovanjem. Pismene ponudbe pod „Lepo življenje“.

UGODNO odstopim tovarniško novo kosilnico BCS. Pajk, Andrejševa 7, Ljubljana (nasproti glavne vhoda v Litostraj).

V OKOLICI Skočjana se je 2. 7. 1972 izgubil pišček lovski trajer. Povrhu je črn, spodaj rjav, z odrezanim repom. Kdor ga najde, naj sporoči na naslov proti nagradi. Vinko Robek, Dobruška vas, 68275 Skočjan.

PEKI! VPELJANO, s stroji opremljeno pekarno dam v najem v turističnem kraju Luče, Savinjska dolina. Ponudbe na naslov: Franc Moličnik, Ljubljana, Postojnska 25.

POROČNI PRSTANI! - Želite presenetiti nevesto? Zlatar Otmar Zidarčič v Ljubljani v Gosposki 5 (poleg univerze) vam bo rad pomagal! - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

MAHVAL

Ob težki izgubi dobre mame, žene, stare mame in sestre

TEREZIJE GORENC iz Cerovca 1

ki nas je za vedno zapustila v 70. letu starosti, se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so drago pokojnico spremlili v tih dom, darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala gasilskemu društvu Štatenberg, Elektro PE Novo mesto za venec in tovarni Totra iz Ljubljane ter vaščanom za venec. Prav lepa hvala gospodu župniku za opravljeni obred in pevcom za ganljivo petje.

Zalujoči: mož Franc, sin France z ženo Stanko, Drago, hčerka Ani vsi z družinami.

Ob nenadni izgubi našega dragega moža in očeta

RUDOLFA PIRNARJA iz Gor. Prekope 1

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, sočustvovali z nami, darovali vence in cvetje in v tako velikem številu spremlili pokojnika na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo podjetju Splošno mizarstvo Krško, obrat Prekopa, za spremstvo, vence in za vse drugo; enako se zahvaljujemo podjetju IMV Novo mesto in ISKRI Sentjernej za pomoč. Zahvaljujemo se tudi dr. Frlanu iz Kostanjevice za pomoč družini v najtežji časi ter gospodu kaplanu iz Sentjerneja. Posebna hvala sosedoma Edu Gričarju in Završkovim ter tov. Avgustu Hosti za poslovilne besede ob grobu, ribiški družini Kostanjevica in SZDL Prekopa. Se enkrat vsem skupaj iskrena hvala.

Zalujoči: žena Minka, sinova Rudi in Andrej, hčerka Majda z možem Francjem ter drugo sorodstvo

Ob izgubi našega dragega očeta, starega očeta

MIHA JERIČA iz Gor. Straže 93

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo gasilskemu društvu Dvor, pevcom in ZB Žužemberk, podjetju Transturist, gospodu župniku za obred, vsem sorodnikom in vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali.

Zalujoči: sin Miha z družino

ANTONA GRABNARJA iz Dol. Kamenc

izrazili ustno ali pismeno sožalje, spremlili pokojnika na zadnji poti in njegov zadnji dom zasuli s cvetjem, iskrena hvala. Prav tako hvala častiti duhovščini za izpolnitev pokojnikove zadnje želje, sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam stali ob strani, ter ZB Bršlin za poklonjeni venec. Posebna hvala še gospodu Tonetu Novaku in njegovi ženi za ves trud in nesebično pomoč.

Zalujoči: otroci in sorodniki

CESTUJKE

Dragi in skrbni mami, po domače Žagarjevi mami iz Hrušice, za dvojno praznovanje želimo vse lepo, predvsem za zdravlja, in se ji pri srčno zahvaljujemo za ves njen trud. - Hvaležni otroci.

OBVESTILA

OPRAVLJAM vsa zidarska dela v Novem mestu in okolici. Ponudbe pod „Kvaliteta“.

PLETILJE, kvalitetne ščetke za vse pletilne stroje nabavite pri Slavku Armiču, Tržaška 52, Ljubljana.

Mesno prehrabeno podjetje NOVO MESTO sprejme SNAŽILKO

v redno delovno razmerje za popoldansko delo. Lahko starejša. Hrana in stanovanje ni vprašanje. Nastop službe takoj.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marica Kovačević iz Sječevca - deklko; Eva Svinjarič iz Breganice - Anico; Pavla Žorčič iz Pišec - Brigito; Kristina Šoba iz Kremena - Branko; Slavica Hrastinski iz Lug - Davora; Milica Kupres iz Male Rakovice - deklko; Marija Šindler iz Brežic - Sabino; Tatjana Cerovšek iz Krškega - Tomislava; Anka Horvat iz Grdanjcev - dečka; Božica Kopinič iz Laduča - Renato; Sonja Kostanjšek iz Črnca - Roka; Siba Smajčič iz Brežic - Samira; Anica Jalovec iz Izvira - deklko; Anica Biščan iz Draganjega sela - Josipa; Kristina Povodnik iz Zabukovja - dečka; Antonija Žibert iz Loga - Vesno. - Cestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Angela Gabrič je padla na poti in si poškodovala palec na desni nogi; Jožeta Jazbeca je ugriznil pes v desno nogo; Kata Žagmester je padla s skednja in si poškodovala glavo; Franc Drobnič si je poškodoval desno nogo pri grabljenju sena; Leopold Cvetko je padel z voza in si poškodoval glavo in desno nogo; Boris Haler se je s kropom oparil po trebuhu; Terezija Sabotič je padla s kolesom in si poškodovala vrat in desno roko; Janez Simončič si je pri delu poškodoval desno roko; Jelka Planinc je padla v stanovanju in se poškodovala po hrbtu; Petru Pšenčniku so vprežne grablje stisnile desno nogo; Rafael Prelogar je padel pod voz in si poškodoval hrbet in levo nogo; Lovrenc Podgoršek je padel z motorjem in si poškodoval prsni koš; Josip Sluga je padel z lestve in si poškodoval levo nogo; Renata Zemlič je padla v vinogradu in si poškodovala desno roko; Božidar Mačkovič se je urezal s srpom v levo koleno.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Janez Fink in Janez Bučar, člana kolektiva OMP Inštalater, Novo mesto; Jože Klobučar, član Novotehne, Novo mesto; Cveta Fink, članica Mesnega prehrabnega podjetja, Novo mesto; dr. Ljubo Kretič, član Splosne bolnice, Novo mesto; Marjan Foršček, član IMV Novo mesto.

Kmetijski izobraževalni center Grm, Novo mesto.

zaposli takoj

OSKRBOVALKO plemenskih prašičev

Stanovanje je preskrbljeno. Prijave sprejemamo do 25. julija 1972.

Mesarstvo PAVLE BOBIČ ŠKOCJAN

razpisuje prosta delovna mesta za: mesarja - klobasičarja dva vajenca mesarske klobasičarske stroje. Nastop službe takoj.

KRONIKA NESREČ

CRNOMELJ: S STRANSKE CESTE - 4. julija zvečer je s stranske ceste pripeljal pri zdravstvenem domu v Crnomlju Novomeščan Drago Grahek in se zaletel v avto, ki ga je vozil Jože Ovniček. Škode je za 15.000 dinarjev, Ovničekov opel rekord pa ni bil sposoben za nadaljnjo vožnjo.

CATEŽ: OVINEK - V Catežu v trebanjski občini sta si 4. julija zvečer pripeljala naproti v nepreglednem ovinku Ljubljancan Alojz Bolka z mercedesom in Ciril Pavli iz Moravč pri Gabrovki v wartburgu. Pri trčenju je bilo za 8.000 dinarjev škode.

GMAJNA: RAZNESLO ZRACNICO - Pri Gmajni je 6. julija okrog polдне razneslo zračnico Zagrebčanu Nikoli Petkoviču. Zato je zgubil oblast nad vozilom, se prevrnil na streho in padel na travnik. Voznik in sopotnik Zagrebčan Želimir Petrinjak sta se poškodovala, na VW pa je škoda za 10 tisočakov.

VRBOVEC: MOPEDIST NA TLEH - Franc Verce iz Mirne peči se je 6. julija peljal z avtom proti

UMRLI SO

Pretekli teden sta umrli v brežiški bolnišnici: Ana Cerjak, gospodinja iz Zg. Lenarta, stara 57 let, in Mijo Stipičič, gostilničar iz Draš, star 56 let.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Opec iz Hruševca - Pavlo; Marija Colarič iz Grobelj - Sandija; Ana Krošič iz Trebnje - Heleno; Antonija Vidic iz Crnomlja - Janeza; Elizabeta Oražem iz Krškega - Edito; Karolina Benec iz Belčega vrha - Bojana; Nada Hušič iz Metlike - Vesno; Darinka Senica iz Gornje Straže - Renato; Pepca Trinkaš iz Hinj - Ivana; Olga Janežič iz Puščave - Ludviko; Ana Drenovec iz Kanžarice - Marjana; Milena Kikelj iz Srebrnič - Boštjana; Ivanka Schweiger iz Crnomlja - Rudolfa; Silva Kapš iz Dolenjskih Toplic - dečka; Vera Predovič z Jugorja - dečka; Ivanka Dobravec iz Mirne peči - deklko; Dragica Illovar iz Gornje Gomile - deklko; Marija Grubar iz Vratna - dečka; Ljudmila Zupevc iz Mrčnega sela - deklko; Stanislava Skol iz Trebnje - deklko; Bernarda Butala iz Butorja - dečka in Dragica Zec iz Crnomlja - deklko. - Cestitamo!

maloglasni

SLUŽBO DOBI

ISČEMO natakario za delo v gostilni (lahko je priučena, polkvalificirana). Stanovanje in hrana zagotovljena, drugo po dogovoru. Poštena dekleta naj se javijo na naslov: Gostilna „Art“ 51270 Senj Hrvaška Primorje.

SPREJMEM v redno zaposlitev zdravega in poštenega fanta za delo v proizvodnji in razvažanju peciva. Hrana in stanovanje zagotovljena. Slaščičarna Hrastar, Ljubljana, Rožna ulica 37.

SPOŠNA BOLNICA Novo mesto sprejme več delavk za pomožna dela. Kandidatke naj se osebno zglasijo na upravi bolnice.

DIMNIKARSKEGA VAJENCA sprejemem. Imeti mora najmanj šest dovršenih razredov osnovne šole. Vso oskrbo dobi pri mojstru. Anton Ratej, dimnikarski mojster, Dobravlje št. 54, pri Ajdovščini.

ISCEM vajenico frizerske stroke. Koštialova 8 a, Novo mesto.

VAJENKO za možko in damsko krojaštvo sprejemem v uk po dogovoru. Leopold Fink, krojaški mojster, Soteska 4 (Vegova 6) - 61000 Ljubljana.

DEKLE za priučitev strojnega pletilstva in pomoč v kuhinji sprejemem. Zadostuje 6 ali 7 razredov osnovne šole. Plača zelo dobra, po dogovoru. Nastop službe takoj. Vojsko Slapnik, strojno pletilstvo, Bočna št. 133, 63341 Smartno ob Dravi.

SPREJMEM pletilsko vajenko. Pogoj - končana osemletka. Nagrada dobra. Možnost: oskrba v hiši. Angela Contala, Bolgarska 23, Ljubljana.

SPREJMEM dekle za gospodinjstvo. Vsa oskrba v hiši. Plača dobra. Ima možnost priučiti se pletilstva. Angela Contala, Bolgarska 23, Ljubljana.

SPREJMEM v uk vajenca za ključavničarsko stroko. Plača po dogovoru. Andrej Penic, V Ragov log 1, Novo mesto.

MIZARSKEGA VAJENCA sprejemem, eventualno tudi za priučitev. Stanovanje preskrbljeno. Mizarstvo Jože Hrovat, Litijška 163, Ljubljana.

BRIVSKO FRIZERSKO vajenko, ki ima veselje do poklica, sprejme salon Lavrišek, Krško.

MIZARSKEGA VAJENCA sprejemem. Stanovanje v hiši. Franc Trampuš, mizarstvo, Tacenska 59, Ljubljana-Sentvid.

TAKOJ SPREJMEM vajenca za poklic elektromehnika. Janez Drolc, Prešernova 30, Ljubljana, tel. 061-310-119.

STANOVANJA

TRGOVSKA POMOČNICA išče skromno sobo v Novem mestu. Naslov v prodajalni Manufaktura, Glavni trg 14.

MLAD ZAKONSKI PAR išče sobo in kuhinjo (neopremljeno) v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (1626/72).

ISČEM SOBO in kuhinjo v okolici Novega mesta. Plačam za eno leto vnaprej. Možnost tudi varstva otrok. Naslov v upravi lista (1620/72).

PRODAM štirisobno komfortno stanovanje z vrtom v zasebni hiši. Naslov v upravi lista (1624/72).

ODDAM opremljeno sobo uslužbenki. Naslov v upravi lista (1580/72).

ISČEM opremljeno sobo v Novem mestu. Ponudbe pod „Takoj vseljivo“.

ODDAM dve opremljeni sobi s kopalnico in straniščem štirim fantom. Lebanova 3, Novo mesto.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Golnik, Jože Jekc, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Močnik, Lojzka Potrč (predsednica sveta), Slavko Smerdel, Franc Štal - dohar in Ivan Živič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Janez Primec, Jože Spilchal, Jožica Tepey, Ivan Zoran in Alfred Zelnik. - Tehnični urednik: Marjan Močnik.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 2 dinarja - Letna naročnina 79 dinarjev (za 1972: 64 din), polletna naročnina 39 dinarjev, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo druga valuta v vrednosti ameriških dolarjev oziroma 30 DM (ali ustreznega druga valuta v vrednosti 10 ZDA dolarjev) - Devizni račun 521-620-1-32002-10-6-2.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm ozir. 10 črtov) 40 din. 1 cm na določeni strani 55 din. 1 cm na prvi strani 60 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglaševanje barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972. - Za oglaševanje varja Mirko Vesel.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: Št. 10 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 - Poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročniki rokopolisov in fotografij ne vračamo - Tiska tiskarna „Ljubljana“ pravice v Ljubljani.